

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 51/2012 (Α' 101)

«Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2006/126/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Δεκεμβρίου 2006, όπως τροποποιήθηκε με τις Οδηγίες 2008/65/ΕΚ της Επιτροπής της 27ης Ιουνίου 2008, 2009/113/ΕΚ της Επιτροπής της 25ης Αυγούστου 2009 και 2011/94/ΕΕ της Επιτροπής της 28ης Νοεμβρίου 2011»

Στο κωδικοποιημένο κείμενο του π.δ. 51/2012 (Α' 101) που ακολουθεί, έχουν συμπεριληφθεί τα παρακάτω νομοθετήματα (νόμοι και αποφάσεις) που το έχουν τροποποιήσει και συμπληρώσει:

1) Άρθρο 50	v. 4155/2013 (Α' 120)
2) Άρθρο 17	v. 4233/2014 (Α' 22)
3) Άρθρο τρίτο	v. 4383/2016 (Α' 72)
4) Άρθρο 74	v. 4413/2016 (Α' 148)
5) Άρθρο 48	v. 4486/2017 (Α' 115)
6) Άρθρα 64, 65 και 82	v. 4530/2018 (Α' 59)
7) Άρθρο 60	v. 4568/2018 (Α' 178)
8) Άρθρο 11	v. 4599/2019 (Α' 40)
9) Άρθρο 4	v. 4625/2019 (Α' 139)
10) Άρθρο 56	v. 4663/2020 (Α' 30)
11) Άρθρα 39, 40, 41, 54 και 56	v. 4784/2021 (Α' 40)
12) Άρθρο 32	v. 4850/2021 (Α' 208)

- 13) υ.α. 15664/2548/2013 (Β' 2008)
- 14) υ.α. 49645/7730/2013 (Β' 2895)
- 15) κ.υ.α. 67914/10190/2014 (Β' 245)
- 16) κ.υ.α. 71537/10872/2015 (Β' 2734)
- 17) κ.υ.α. 43911/5148/2016 (Β' 2862)
- 18) κ.υ.α. 75185/8916/2018 (Β' 9)
- 19) κ.υ.α. 48461/4454/2018 (Β' 4874)
- 20) κ.υ.α. 56475/6635/2020 (Β' 4075)
- 21) κ.υ.α. 351841/2021 (Β' 5703)

Το παρόν συνιστά βοήθημα τεκμηρίωσης και δεν είναι δεσμευτικό προς τους πολίτες και τις Υπηρεσίες. Παρατίθεται για την ενημέρωση των ενδιαφερομένων. Πριν την εφαρμογή πρέπει να ελέγχεται η ακρίβεια της κωδικοποίησης.

Περιεχόμενα

Άρθρο 1 Σκοπός.....	3
Άρθρο 2 Ορισμοί	3
Άρθρο 3 Κατηγορίες αδειών οδήγησης μοτοποδηλάτων, μοτοσικλετών, μηχανοκίνητων τρικύκλων, τετράκυκλων και αυτοκινήτων.....	5
Άρθρο 4 Κλιμάκωση και ισοδυναμία μεταξύ κατηγοριών αδειών οδήγησης	7
Άρθρο 5 Ισχύς αδειών οδήγησης.....	8
Άρθρο 6 Χορήγηση άδειας οδήγησης.....	9
Άρθρο 7 Ανανέωση αδειών οδήγησης.....	11
Άρθρο 8 Αμοιβαία αναγνώριση και Ανταλλαγή αδειών οδήγησης	12
Άρθρο 9 Κωλύματα	13
Άρθρο 10 Άδεια οδήγησης.....	13
Άρθρο 11 Προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας	13
Άρθρο 12 Καταργημένο	14
Άρθρο 13 Καταργημένο	14
Άρθρο 14 Κωδικοί αριθμοί.....	14
Άρθρο 15 Προσόντα εξεταστών υποψηφίων οδηγών και οδηγών.....	14
Άρθρο 16 Αρμοδιότητες	14
Άρθρο 17 Κυρώσεις.....	15
Άρθρο 18 Αντιστοιχία.....	16
Άρθρο 19 Μεταβατικές διατάξεις.....	17
Άρθρο 20 Καταργούμενες διατάξεις	17
Άρθρο 21 Παραρτήματα.....	17
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ.....	18
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ.....	32
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ.....	48
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΑ ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΔΙΕΞΑΓΟΥΝ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ	93
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V Ελάχιστες απαιτήσεις εκπαίδευσης οδηγών για σύνολα οχημάτων της κατηγορίας Β με ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας που υπερβαίνει τα 750 kg, όταν ο συνδυασμός αυτός υπερβαίνει τα 3.500 kg και είναι μικρότερος ή ίσος των 4.250 kg (τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης στ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 3).....	98
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI Ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά την εκπαίδευση και την δοκιμασία οδηγών για μοτοσικλέτες εντός της κατηγορίας Α (σταδιακή πρόσβαση).....	99
Άρθρο 21Α Αμοιβαία Συνδρομή	100
Άρθρο 22 Ισχύς	100

Άρθρο 1 Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2006/126/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Δεκεμβρίου 2006, για την άδεια οδήγησης, όπως τροποποιήθηκε με τις Οδηγίες 2009/113/ΕΚ της Επιτροπής της 25ης Αυγούστου 2009, 2011/94/ΕΕ της Επιτροπής της 28ης Νοεμβρίου 2011, 2012/36/ΕΕ της Επιτροπής της 19ης Νοεμβρίου 2012, 2013/22/ΕΕ του Συμβουλίου της 13ης Μαΐου 2013, 2013/47/ΕΕ της Επιτροπής της 2ας Οκτωβρίου 2013, 2014/85/ΕΕ της Επιτροπής της 1ης Ιουλίου 2014, 2015/653/ΕΕ της Επιτροπής της 24ης Απριλίου 2015, 2016/1106/ΕΕ της Επιτροπής της 7ης Ιουλίου 2016 και 2018/645/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Απριλίου 2018.¹

Άρθρο 2 Ορισμοί

(παρ. 1,2,3,4 του άρθρου 4, άρθρο 7 και άρθρο 12 Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)

1. Για την εφαρμογή του παρόντος διατάγματος οι κάτωθι όροι έχουν την εξής έννοια:

α) «Μηχανοκίνητο όχημα»:

Είναι το αυτοπρωθούμενο όχημα, το οποίο κυκλοφορεί σε δρόμους, γενικά, με δικά του μέσα.

Στον ορισμό αυτό δεν συμπεριλαμβάνονται τα οχήματα τα οποία κινούνται πάνω σε τροχιές.

β) «Μοτοποδήλατο»: είναι το ελαφρύ μηχανοκίνητο δίκυκλο όχημα κατηγορίας L1e ή το τρίκυκλο μοτοποδήλατο κατηγορίας L2e, όπως ορίζεται στις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 2 του άρθρου 4 και στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) υπ' αριθμ. 168/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Ιανουαρίου 2013 (ΕΕ L 60).²

γ) «Μοτοσικλέτα»: είναι η δίκυκλη μοτοσικλέτα κατηγορίας L3e ή η δίκυκλη μοτοσικλέτα με πλευρικό κάνιστρο (καλάθι) κατηγορίας L4e, όπως ορίζεται στις περιπτώσεις γ' και δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 4 και στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 168/2013.³

δ) «Μηχανοκίνητο τρίκυκλο»: είναι το μηχανοκίνητο τρίκυκλο κατηγορίας L5e, όπως ορίζεται στην περίπτωση ε' της παραγράφου 2 του άρθρου 4 και στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) υπ' αριθμ. 168/2013.⁴

ε) «Ελαφρό τετράκυκλο»: είναι το ελαφρύ τετράκυκλο κατηγορίας L6e, όπως ορίζεται στην περίπτωση στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 4 και στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 168/2013.⁵

στ) «Αυτοκίνητο»:

Είναι το μηχανοκίνητο όχημα που χρησιμοποιείται, συνήθως για την οδική μεταφορά προσώπων ή πραγμάτων ή για την έλξη, επί οδού, οχημάτων που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά προσώπων ή πραγμάτων.

Στον ορισμό αυτό περιλαμβάνονται και τα ηλεκτροκίνητα λεωφορεία (τρόλεϋ).

Στον ορισμό αυτό δεν περιλαμβάνονται οι γεωργικοί και οι δασικοί ελκυστήρες.

¹ Αντικατάσταση άρθρου με το άρθρο 39 του ν.4784/2021 (Α'40)

² Αντικατάσταση περίπτωσης β' με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν.4599/2019 (Α'40)

³ Αντικατάσταση περίπτωσης γ' με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν.4599/2019 (Α'40)

⁴ Αντικατάσταση περίπτωσης δ' με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν.4599/2019 (Α'40)

⁵ Αντικατάσταση περίπτωσης ε' με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν.4599/2019 (Α'40)

ζ) «Γεωργικός ελκυστήρας», «δασικός ελκυστήρας»:

Είναι το μηχανοκίνητο όχημα, τροχοφόρο ή ερπυστριοφόρο, με δύο τουλάχιστον άξονες, η βασική λειτουργία του οποίου στηρίζεται, ουσιαστικά, στην ελκτική του δύναμη, το οποίο έχει σχεδιαστεί για την έλξη, ώθηση, μεταφορά, ή ενεργοποίηση ορισμένων εργαλείων, μηχανημάτων ή ρυμουλκούμενων, που χρησιμοποιούνται στις γεωργικές ή δασικές, αντίστοιχα, εργασίες και η χρήση του οποίου, για την οδική μεταφορά προσώπων ή πραγμάτων ή για την έλξη, επί οδού, οχημάτων που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά προσώπων ή πραγμάτων είναι δευτερεύουσα.

η) «Τετράκυκλο»: είναι το (βαρύ) τετράκυκλο κατηγορίας L7e, όπως ορίζεται στην περίπτωση ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 4 και στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) υπ' αριθμ. 168/2013.⁶

θ) «Συνήθης διαμονή»:

Συνήθης διαμονή νοείται ο τόπος στον οποίο ένα πρόσωπο διαμένει συνήθως, δηλαδή επί 185 τουλάχιστον ημέρες ανά ημερολογιακό έτος, λόγω προσωπικών ή επαγγελματικών δεσμών, ή όταν πρόκειται για άτομο χωρίς επαγγελματικούς δεσμούς, λόγω προσωπικών δεσμών, που συνεπάγονται στενή σχέση του με τον τόπο όπου κατοικεί.

Ωστόσο, ως συνήθης διαμονή ενός ατόμου, του οποίου οι επαγγελματικοί δεσμοί βρίσκονται σε τόπο διαφορετικό από εκείνο των προσωπικών του δεσμών, και το οποίο, για το λόγο αυτό, υποχρεούται να διαμένει διαδοχικά σε διαφορετικούς τόπους που βρίσκονται σε δυο ή περισσότερα κράτη μέλη, θεωρείται ο τόπος στον οποίο βρίσκονται οι προσωπικοί του δεσμοί, με την προϋπόθεση ότι το άτομο αυτό επιστρέφει εκεί τακτικά. Η τελευταία αυτή προϋπόθεση δεν χρειάζεται να πληρούται, όταν το άτομο αυτό διαμένει σε ένα κράτος μέλος για την εκτέλεση αποστολής συγκεκριμένης διάρκειας.

Η φοίτηση σε πανεπιστήμιο ή σε σχολείο δεν συνεπάγεται μεταφορά της συνήθους διαμονής. Ωστόσο, έχει δικαίωμα υποβολής αίτησης για χορήγηση, ανταλλαγή, ή ανανέωση άδειας οδήγησης ο αποδεικνύων σπουδαστική ή μαθητική ιδιότητα για διάστημα τουλάχιστον έξι (6) μηνών στην Ελλάδα.

Για τους σκοπούς του διατάγματος αυτού, αλλοδαποί υπήκοοι θεωρείται ότι έχουν την συνήθη διαμονή τους στην Ελλάδα, εφόσον:

α. είναι κάτοχοι οιοδήποτε δημόσιου εγγράφου από το οποίο προκύπτει ότι αυτοί διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα και

β. Το ως άνω έγγραφο έχει εκδοθεί 185 ημέρες, τουλάχιστον, πριν από την ημέρα κατάθεσης της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία για χορήγηση, ανανέωση, ανταλλαγή ή μετατροπή της άδειας οδήγησης.»⁷

2. Για τους σκοπούς του παρόντος ισχύουν, επίσης, οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «Κατοικία»:

Είναι ο τόπος της κύριας και μόνιμης εγκατάστασης του φυσικού προσώπου. Ουδείς μπορεί να έχει, συγχρόνως, περισσότερες από μία κατοικίες. Η συγκεκριμένη κατοικία διατηρείται μέχρις ότου αποκτηθεί νέα. Αν δεν μπορεί να αποδειχθεί η τελευταία κατοικία του φυσικού προσώπου, ως κατοικία θεωρείται ο τόπος διαμονής του.

Αυτός που έχει διορισθεί σε δημόσια υπηρεσία, έχει κατοικία τον τόπο, όπου υπηρετεί. Προϋπόθεση για να έχει φυσικό πρόσωπο την «κατοικία» του στην Ελλάδα, είναι να έχει την κανονική του διαμονή στην Ελλάδα.

⁶ Αντικατάσταση περίπτωσης η' με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν.4599/2019 (Α'40)

⁷ Αντικατάσταση περίπτωσης θ' με την παρ. 1 του άρθρου τρίτου ν.4383/2016 (Α'72)

β) «Άδεια οδήγησης»:

Είναι η διοικητική πράξη, με την οποία χορηγείται σε φυσικό πρόσωπο, δικαίωμα οδήγησης, συγκεκριμένης ή συγκεκριμένων κατηγοριών, μηχανοκινήτων οχημάτων, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

γ) «Χρόνος διοικητικής ισχύος της άδειας οδήγησης»:

Είναι το χρονικό διάστημα, το οποίο μεσολαβεί μεταξύ της ημερομηνίας έναρξης και λήξης ισχύος της άδειας οδήγησης.

Η χρονική ισχύς για κάθε κατηγορία άδειας οδήγησης καθορίζεται από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος.

δ) «Αφαίρεση άδειας οδήγησης»

Είναι η οριστική ή προσωρινή αφαίρεση του δικαιώματος οδήγησης, η οποία πραγματοποιείται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου. Στην περίπτωση της οριστικής αφαίρεσης, το έντυπο της άδειας οδήγησης ακυρώνεται.

ε) «Ανάκληση άδειας οδήγησης»

Είναι η πράξη με την οποία η εκδούσα Υπηρεσία ανακαλεί την άδεια οδήγησης. Η ανάκληση συνεπάγεται την απώλεια του δικαιώματος οδήγησης αναδρομικά από την ημερομηνία έκδοσης της ανακληθείσας άδειας οδήγησης και το έντυπο αυτής ακυρώνεται.

στ) «Λόγος ισχύος προς βάρος»: αναφέρεται στις μοτοσυκλέτες και είναι ο λόγος, ισχύς προς βάρος, όπου:

αα) ισχύς είναι η ισχύς (σε kW) που ορίζεται με την έγκριση τύπου της μοτοσυκλέτας, ββ) βάρος είναι η αριθμητική τιμή της μάζας της μοτοσυκλέτας (σε kg) σε κατάσταση ετοιμότητας λειτουργίας σύμφωνα με το άρθρο 5 και το Παράρτημα I του Κανονισμού (ΕΕ) υπ' αριθμ. 168/2013.⁸

ζ) Όπου στο διάταγμα αυτό αναφέρεται μάζα, το μέγεθός της, αριθμητικά, είναι το ίδιο με το βάρος του μηχανοκίνητου οχήματος.

Όπου στο διάταγμα αυτό αναφέρονται οι όροι δίκυκλο, τρίκυκλο, τετράκυκλο έχουν την ίδια έννοια με τους όρους δίτροχο, τρίτροχο, τετράτροχο αντίστοιχα.

Άρθρο 3 Κατηγορίες αδειών οδήγησης μοτοποδηλάτων, μοτοσυκλετών, μηχανοκίνητων τρικύκλων, τετράκυκλων και αυτοκινήτων (άρθρο 4 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)

1. Οι άδειες οδήγησης διακρίνονται στις παρακάτω κατηγορίες και παρέχουν, στους κατόχους τους, το δικαίωμα να οδηγούν μηχανοκίνητα οχήματα των αντίστοιχων κατηγοριών:

α. Κατηγορία AM:

Μοτοποδήλατα και ελαφρά τετράκυκλα

Ειδικά για την οδήγηση των μοτοποδηλάτων με μέγιστη εκ κατασκευής ανώτατη ταχύτητα έως 25 χλμ. ανά ώρα, δεν απαιτείται η κατοχή άδειας οδήγησης.⁹

β. Κατηγορία A1:

- Μοτοσυκλέτες μέγιστου κυβισμού 125 cm³, μέγιστης ισχύος 11 kW και λόγο ισχύος προς βάρος μικρότερο από 0,1 kW/kg, και

- Μηχανοκίνητα τρίκυκλα, των οποίων η ισχύς δεν υπερβαίνει τα 15 kW

⁸ Αντικατάσταση περίπτωσης στ' με την παρ. 2 του άρθρου 11 του ν.4599/2019 (Α'40)

⁹ Αντικατάσταση περίπτωσης α' με την παρ. 1 του άρθρου 54 του ν.4784/2021 (Α'40)

γ. Κατηγορία A2: μοτοσικλέτες μέγιστης ισχύος 35 kW και με λόγο ισχύος προς βάρος μικρότερο από 0,2 kW/kg, που δεν προέρχονται από διασκευή άλλης μοτοσικλέτας ισχύος μεγαλύτερης του διπλάσιου της ισχύος της διασκευασθείσας μοτοσικλέτας.¹⁰

δ. Κατηγορία A:

- Μοτοσικλέτες, και
- μηχανοκίνητα τρίκυκλα η ισχύς των οποίων υπερβαίνει τα 15 kW

ε. Κατηγορία B1:

Τετράκυκλα

Η κατηγορία αυτή χορηγείται μόνο σε ήδη κατόχους άδειας οδήγησης της εν λόγω κατηγορίας, η οποία έχει εκδοθεί από αρχές της αλλοδαπής, κατά την ανταλλαγή ή μετατροπή της σε ελληνική.

«στ. Κατηγορία B:

Αυτοκίνητα με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα μέχρι 3.500 kg και σχεδιασμένα και κατασκευασμένα για τη μεταφορά οκτώ (8), (το πολύ) επιβατών, εκτός από τον οδηγό. Τα αυτοκίνητα της κατηγορίας αυτής επιτρέπεται να συνδυάζονται με ρυμουλκούμενο, του οποίου η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα δεν υπερβαίνει τα 750 kg.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων των κανόνων έγκρισης τύπου, τα αυτοκίνητα της κατηγορίας αυτής μπορούν να συνδυάζονται με οποιοδήποτε ρυμουλκούμενο, με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα που υπερβαίνει τα 750 kg και υπό τον όρο ότι η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του συνδυασμού αυτού δεν υπερβαίνει τα 4.250 kg. Στην περίπτωση όμως που ο συνδυασμός αυτός υπερβαίνει τα 3.500 kg, απαιτείται, η οδήγησή του να γίνεται μόνον μετά από ολοκλήρωση σχετικής εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Παραρτήματος V, ενώ το έντυπο της άδειας οδήγησης φέρει στην κατηγορία B τον κοινοτικό κωδικό αριθμό 96.»¹¹

ζ. Κατηγορία BE:

Σύνολα συζευγμένων οχημάτων, που αποτελούνται από έλκον όχημα της κατηγορίας B και από ρυμουλκούμενο ή ημιρυμουλκούμενο, όταν η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του ρυμουλκούμενου ή του ημιρυμουλκούμενου δεν υπερβαίνει τα 3.500 kg.

η. Κατηγορία C1:

Αυτοκίνητα (πλην εκείνων των κατηγοριών D1 και D) η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα των οποίων υπερβαίνει τα 3.500 kg και είναι μικρότερη ή ίση των 7.500 kg, τα οποία σχεδιάζονται και κατασκευάζονται για τη μεταφορά οκτώ το πολύ επιβατών, εκτός του οδηγού.

Τα αυτοκίνητα της κατηγορίας αυτής επιτρέπεται να συνδυάζονται με ρυμουλκούμενο, του οποίου η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα δεν υπερβαίνει τα 750 kg.

θ. Κατηγορία C1E:

- σύνολα οχημάτων που αποτελούνται από έλκον όχημα της κατηγορίας C1 και από ρυμουλκούμενο ή ημιρυμουλκούμενο, με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα άνω των 750 kg, εφόσον η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του συνόλου δεν υπερβαίνει τα 12.000 kg, και
- σύνολα οχημάτων που αποτελούνται από έλκον όχημα της κατηγορίας B και από ρυμουλκούμενο ή ημιρυμουλκούμενο όχημα με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα άνω των 3.500 kg, εφόσον η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του συνόλου δεν υπερβαίνει τα 12.000 kg

ι. Κατηγορία C:

¹⁰ Αντικατάσταση περίπτωσης γ' με την παρ. 3 του άρθρου 11 του ν.4599/2019 (Α'40)

¹¹ Αντικατάσταση όλης της κατηγορίας B με την παρ. 1 του άρθρου 50 ν.4155/2013 (Α'120)

Αυτοκίνητα (πλην εκείνων των κατηγοριών D1 και D) η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα των οποίων υπερβαίνει τα 3.500 kg και τα οποία σχεδιάζονται και κατασκευάζονται για τη μεταφορά οκτώ (8) το πολύ επιβατών, εκτός του οδηγού.

Τα αυτοκίνητα της κατηγορίας αυτής επιτρέπεται να συνδυάζονται με ρυμουλκούμενο, του οποίου η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα δεν υπερβαίνει τα 750 kg.

ια. Κατηγορία CE:

Σύνολα συζευγμένων οχημάτων που αποτελούνται από έλκον όχημα, το οποίο υπάγεται στην κατηγορία C και από ρυμουλκούμενο ή ημιρυμουλκούμενο, του οποίου η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα υπερβαίνει τα 750 kg.

ιβ. Κατηγορία D1:

Αυτοκίνητα που σχεδιάζονται και κατασκευάζονται για τη μεταφορά μέχρι 16 επιβατών, εκτός του οδηγού, μέγιστου μήκους 8 m.

Τα αυτοκίνητα της κατηγορίας αυτής επιτρέπεται να συνδυάζονται με ρυμουλκούμενο, του οποίου η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα δεν υπερβαίνει τα 750 kg.

ιγ. Κατηγορία D1E:

Σύνολα οχημάτων που αποτελούνται από έλκον όχημα της κατηγορίας D1 και ρυμουλκούμενο, με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα άνω των 750 kg.

ιδ. Κατηγορία D:

Αυτοκίνητα που σχεδιάζονται και κατασκευάζονται για τη μεταφορά άνω των οκτώ (8) επιβατών, εκτός του οδηγού.

Τα αυτοκίνητα της κατηγορίας αυτής επιτρέπεται να συνδυάζονται με ρυμουλκούμενο, του οποίου η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα δεν υπερβαίνει τα 750 kg.

ιε. Κατηγορία DE:

Σύνολα συζευγμένων οχημάτων που αποτελούνται από έλκον όχημα, το οποίο υπάγεται στην κατηγορία D και από ρυμουλκούμενο, του οποίου η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα υπερβαίνει τα 750 kg.

2. Ισχύουσες άδειες οδήγησης, οι οποίες έχουν εκδοθεί από κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από τα κράτη Νορβηγία, Ισλανδία, Λιχτενστάιν, αναγνωρίζονται στην Ελλάδα και επιτρέπουν στους κατόχους τους να οδηγούν οχήματα των αντίστοιχων κατηγοριών ή υποκατηγοριών, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 5 και της περίπτωσης (γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 6.

**Άρθρο 4 Κλιμάκωση και ισοδυναμία μεταξύ κατηγοριών αδειών οδήγησης
(άρθρο 6 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)**

1. Το δικαίωμα απόκτησης κατηγορίας άδειας οδήγησης κλιμακώνεται ως εξής:
α. Οι κατηγορίες C1, C, D1 και D χορηγούνται μόνο σε οδηγούς, οι οποίοι είναι ήδη κάτοχοι της κατηγορίας B.

β. Οι κατηγορίες BE, C1E, CE, D1E και DE χορηγούνται μόνο σε οδηγούς, οι οποίοι είναι ήδη κάτοχοι των κατηγορίας B, C1, C, D1 και D αντίστοιχα.

2. Η ισοδυναμία μεταξύ των κατηγοριών των αδειών οδήγησης καθορίζεται ως εξής:

α. Οι κατηγορίες C1E, CE, D1E και DE ισχύουν και για οδήγηση οχημάτων της κατηγορίας BE.

β. Η κατηγορία CE ισχύει και για την οδήγηση οχημάτων της κατηγορίας DE, εφόσον ο οδηγός είναι ήδη κάτοχος της κατηγορίας D.

γ. Οι κατηγορίες CE και DE ισχύουν και για την οδήγηση οχημάτων των κατηγοριών C1E και D1E, αντίστοιχα.

- δ. Οι κατηγορίες Β, C και D ισχύουν και για οδήγηση οχημάτων των κατηγοριών Β1, C1 και D1, αντίστοιχα
- ε. Η κατηγορία Α, ισχύει και για την οδήγηση οχημάτων των κατηγοριών Α1, Α2 και ΑΜ.
- στ. Η κατηγορία Α2, ισχύει και για την οδήγηση οχημάτων της κατηγορίας Α1 και ΑΜ.
- ζ. Η κατηγορία Α1 ισχύει και για την οδήγηση οχημάτων της κατηγορίας ΑΜ.¹²
- η. Η κατηγορία Β ισχύει και για την οδήγηση οχημάτων της κατηγορίας ΑΜ υπό τις εξής προϋποθέσεις:
- i. κατοχής της κατηγορίας Β πάνω από έξι (6) έτη, και
  - ii. συμπλήρωσης της ηλικίας των είκοσι επτά (27) ετών.
- θ. Η κατηγορία Β με τον εθνικό κωδικό αριθμό «121», ισχύει και για την οδήγηση οχημάτων της κατηγορίας Α1, μόνο εντός της ελληνικής επικράτειας, υπό τις εξής προϋποθέσεις:
- i. κατοχής της κατηγορίας Β πάνω από έξι (6) έτη,
  - ii. συμπλήρωσης της ηλικίας των είκοσι επτά (27) ετών,
  - iii. υποχρεωτικής πρακτικής εκπαίδευσης, διάρκειας τουλάχιστον πέντε (5) μαθημάτων.»
- ι. Η κατηγορία Β, ισχύει και για την οδήγηση οχημάτων της κατηγορίας Α1, μόνο εντός της Ελληνικής Επικράτειας, υπό τις εξής προϋποθέσεις:
- i. κατοχής της κατηγορίας ΑΜ πάνω από τέσσερα (4) έτη,
  - ii. κατοχής της κατηγορίας Β πάνω από (4) έτη,
  - iii. συμπλήρωσης της ηλικίας των είκοσι επτά (27) ετών.¹³

3. Άδεια οδήγησης κατηγορίας Β που παρείχε το δικαίωμα οδήγησης τετράκυκλων (πλην των ελαφρών τετράκυκλων) εξακολουθεί να παρέχει το δικαίωμα αυτό.

¹⁴

¹⁵ Άρθρο 5 Ισχύς αδειών οδήγησης

(άρθρο 2 παρ. 2 & άρθρο 7 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)

1. Οι άδειες οδήγησης για τις κατηγορίες ΑΜ, Α1, Α2, Α, Β1, Β και ΒΕ έχουν διοικητική ισχύ δεκαπέντε (15) έτη, από την ημέρα της επιτυχούς εξέτασης προσόντων και συμπεριφοράς για τη χορήγηση της συγκεκριμένης κατηγορίας ή από την ημέρα της ανανέωσής της, κατά περίπτωση, και όχι πέραν της συμπλήρωσης της ηλικίας των 65 ετών του κατόχου της άδειας. Οι άδειες οδήγησης για τις κατηγορίες C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D και DE έχουν διοικητική ισχύ πέντε (5) έτη, από την ημέρα της επιτυχούς εξέτασης προσόντων και συμπεριφοράς για τη χορήγηση της συγκεκριμένης κατηγορίας ή από την ημέρα της ανανέωσής της, κατά περίπτωση, και όχι πέραν της συμπλήρωσης της ηλικίας των 65 ετών του κατόχου της άδειας. Η διοικητική ισχύς των αδειών οδήγησης που ανανεώνονται πριν από τη συμπλήρωση της ηλικίας των 65 ετών, για όλες τις κατηγορίες αδειών οδήγησης, δεν επιτρέπεται να έχει ημερομηνία λήξης μεγαλύτερη του 68ου έτους της ηλικίας του κατόχου της άδειας. Από τη συμπλήρωση της ηλικίας των 65 ετών και μέχρι τη συμπλήρωση των 80 ετών, η διοικητική ισχύς όλων των κατηγοριών αδειών οδήγησης δεν επιτρέπεται να υπερβεί τα τρία (3) έτη, από την ημέρα της επιτυχούς εξέτασης προσόντων και συμπεριφοράς για τη χορήγηση οποιασδήποτε κατηγορίας ή από την ημέρα της ανανέωσης της κατηγορίας, κατά περίπτωση.

Η διοικητική ισχύς των αδειών οδήγησης που ανανεώνονται πριν από τη συμπλήρωση της ηλικίας των 80 ετών, για όλες τις κατηγορίες αδειών οδήγησης, δεν επιτρέπεται να έχει ημερομηνία λήξης μεγαλύτερη του 82ου έτους της ηλικίας του κατόχου της άδειας.

¹² Αντικατάσταση περίπτωσης ζ με την παρ. 2 του άρθρου 54 του ν.4784/2021 (Α'40)

¹³ Προσθήκη περιπτώσεων η, θ και ι με την παρ. 2 του άρθρου 54 του ν.4784/2021 (Α'40)

¹⁴ Κατάργηση παρ. 4 με την παρ. 2 του άρθρου 54 του ν.4784/2021 (Α'40)

¹⁵ Αντικατάσταση του άρθρου 5 με την παρ. 2 του άρθρου 50 του ν.4155/2013 (Α'120)

Μετά τη συμπλήρωση της ηλικίας των 80 ετών, η διοικητική ισχύς όλων των κατηγοριών αδειών οδήγησης δεν επιτρέπεται να υπερβεί τα δύο (2) έτη, από την ημέρα της ανανέωσης της κατηγορίας.¹⁶

2. Σε περίπτωση απώλειας ή αδυναμίας ανάγνωσης ή οποιασδήποτε άλλης βλάβης του μικροεπεξεργαστή του εντύπου της άδειας οδήγησης, ως χρόνος ισχύος λογίζεται αυτός, που έχει εκτυπωθεί στο έντυπο της άδειας.

3. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, μπορεί να ορίζεται μικρότερος χρόνος ισχύος, για λόγους υγείας του κατόχου της άδειας οδήγησης.

4. Η άδεια οδήγησης ή οι επιμέρους κατηγορίες της παύουν αυτοδικαίως να ισχύουν εφόσον:

α. λήξει η χρονική ισχύς τους ή

β. ο ενδιαφερόμενος παύει να πληροί τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας του Παραρτήματος ΙΙΙ ή

γ. το έντυπο της άδειας οδήγησης έχει φθαρεί ή έχει αλλοιωθεί σε τέτοιο βαθμό, ώστε να είναι δυσχερής ο έλεγχος των στοιχείων της.

5. Κατηγορίες αδειών οδήγησης που έχουν χορηγηθεί, πριν τις 19-1-2013, από κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τα κράτη Νορβηγία, Ισλανδία, Λιχτενστάιν, και η ισχύς τους, από την ημερομηνία της αρχικής χορήγησης ή της τελευταίας ανανέωσης, είναι μεγαλύτερη αυτής των αντίστοιχων ελληνικών κατηγοριών αδειών οδήγησης, ανανεώνονται ή αντικαθίστανται, κατά περίπτωση, με την πάροδο διετίας από την ημέρα που ο κάτοχος της άδειας οδήγησης αποκτήσει την κανονική του διαμονή στην Ελλάδα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα περί ανανέωσης ή αντικατάστασης των αντίστοιχων κατηγοριών των ελληνικών αδειών οδήγησης, που έχουν εκδοθεί πριν τις 19-1-2013.

6.α. Το ίδιο πρόσωπο μπορεί να είναι κάτοχος μόνο μιας άδειας οδήγησης.

β. Δεν χορηγείται άδεια οδήγησης όταν διαπιστωθεί ότι το πρόσωπο διαθέτει ήδη άδεια οδήγησης.

γ. Λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα σύμφωνα με την περίπτωση (β), όσον αφορά την επανέκδοση, την αντικατάσταση, την ανανέωση ή την ανταλλαγή άδειας οδήγησης. Τα μέτρα αυτά συνίστανται στον έλεγχο μαζί με άλλα κράτη μέλη, εάν υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι ο υποψήφιος κατέχει ήδη άδεια οδήγησης.

δ. Για να διευκολυνθούν οι έλεγχοι σύμφωνα με την περίπτωση (β), χρησιμοποιείται το ενωσιακό δίκτυο αδειών οδήγησης όταν το δίκτυο αυτό τεθεί σε λειτουργία.¹⁷

Άρθρο 6 Χορήγηση άδειας οδήγησης (άρθρα 4, 7, 11 παρ. 5 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)

1. Για τη χορήγηση οποιασδήποτε κατηγορίας άδειας οδήγησης απαιτείται, όπως ο ενδιαφερόμενος:

α) έχει τη συνήθη διαμονή του στην Ελλάδα ή την ιδιότητα του σπουδαστή ή του μαθητή επί έξι (6) τουλάχιστον μήνες στην Ελλάδα, πριν από την ημέρα κατάθεσης της αίτησης και των δικαιολογητικών,

β) έχει την κατοικία του στην περιοχή αρμοδιότητας της Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών στην οποία κατατίθεται η αίτηση, εκτός και εάν προβλέπεται διαφορετικά με απόφαση του περιφερειάρχη ή του περιφερειακού συμβουλίου στο πλαίσιο ενιαίας εξυπηρέτησης πολιτών από όλες τις Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών της περιφέρειας,

γ) έχει συμπληρώσει το κατώτατο όριο ηλικίας για κάθε κατηγορία, ως εξής:

¹⁶ Προσθήκη εδαφίου με το άρθρο 17 του ν.4233/2014 (Α'22) και κατάργησή του με το άρθρο 74 του ν.4413/2016 (Α'148)

¹⁷ Προσθήκη παραγράφου 6 με την παρ. 2 του άρθρου τρίτου ν.4383/2016 (Α'72)

γα) των δεκαέξι (16) ετών για την κατηγορία AM.

Αν ο υποψήφιος για χορήγηση άδειας της κατηγορίας AM δεν έχει συμπληρώσει την ηλικία των δεκαοκτώ (18) ετών, απαιτείται επιπλέον η έγγραφη συναίνεση του προσώπου που ασκεί την επιμέλειά του, η οποία παρέχεται πάνω στην αίτηση,

γβ) των δεκαοκτώ (18) ετών για την κατηγορία A1,

γγ) των είκοσι (20) ετών για την κατηγορία A2,

γδ) των είκοσι τεσσάρων (24) ετών για μοτοσικλές της κατηγορίας A. Σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος είναι ήδη κάτοχος άδειας οδήγησης της κατηγορίας A2 επί διετία, η απαιτούμενη ηλικία μειώνεται στα είκοσι δύο (22) έτη,

γε) των είκοσι δύο (22) ετών για μηχανοκίνητα τρίκυκλα ισχύος άνω των 15 κιλοβάτ (kW) της κατηγορίας A,

γστ) των δεκαοκτώ (18) ετών για τις κατηγορίες B1, B και BE.

Η κατηγορία B1 χορηγείται μόνο σε ήδη κατόχους άδειας οδήγησης της εν λόγω κατηγορίας, η οποία έχει εκδοθεί από αρχές άλλου κράτους μέλους, κατά την ανταλλαγή ή μετατροπή της σε ελληνική,

γζ) των δεκαοκτώ (18) ετών για τις κατηγορίες C1 και C1E,

γη) των είκοσι ενός (21) ετών για τις κατηγορίες C και CE,

γθ) των είκοσι ενός (21) ετών για τις κατηγορίες D1 και D1E,

γι) των είκοσι τεσσάρων (24) ετών για τις κατηγορίες D και DE.

Για τις περ. γη' και γι' το κατώτατο όριο ηλικίας για την έκδοση άδειας οδήγησης των κατηγοριών C, CE και D, DE αντίστοιχα, είναι το κατώτατο όριο ηλικίας που προβλέπεται για την οδήγηση των οχημάτων από κατόχους Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας δηλαδή το δέκατο όγδοο (18ο) έτος ηλικίας για τις κατηγορίες C και CE και το εικοστό πρώτο (21ο) έτος ηλικίας για τις κατηγορίες D και DE,

δ) πληροί τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας του Παραρτήματος III,

ε) έχει πραγματοποιήσει τον προβλεπόμενο ελάχιστο αριθμό μαθημάτων θεωρητικής εκπαίδευσης και εκπαίδευσης προσόντων και συμπεριφοράς, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Παραρτήματος II,

στ) έχει πετύχει σε θεωρητική εξέταση και σε εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς, στα θέματα των Παραρτημάτων II ή V ή και VI, όπου απαιτείται,

ζ) δεν είναι κάτοχος άδειας οδήγησης ελληνικής ή κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Νορβηγίας, της Ισλανδίας ή του Λιχτενστάιν,

η) καταβάλλει τα προβλεπόμενα ποσά, τα πάγια τέλη χαρτοσήμου και τις εισφορές υπέρ τρίτων για κάθε κατηγορία άδειας οδήγησης. Τα πάγια τέλη χαρτοσήμου και οι εισφορές υπέρ τρίτων είναι αυτά που ισχύουν κατά τον χρόνο παραλαβής της άδειας οδήγησης και καταβάλλονται πριν την αποστολή της προς εκτύπωση.

Τα πάγια τέλη χαρτοσήμου και οι εισφορές υπέρ τρίτων καταβάλλονται μόνο για τις κατηγορίες αδειών οδήγησης, οι οποίες χορηγούνται κατόπιν εξετάσεων και όχι για αυτές που χορηγούνται λόγω κάλυψής τους από άλλη μεγαλύτερη κατηγορία.

2. Όπου στο παρόν αναφέρεται ως προϋπόθεση η ηλικία, για τον υπολογισμό αυτής, λαμβάνονται υπόψη η ημερομηνία και το έτος γέννησης του ενδιαφερομένου.

Αν δεν προκύπτει η ημέρα ή ο μήνας, τότε, λαμβάνεται ως ημέρα γέννησης η τελευταία του μήνα γέννησης και ως μήνας γέννησης, ο τελευταίος του έτους γέννησης.

3. Υποψήφιος οδηγός ή οδηγός, ο οποίος εντός τριετίας από την υποβολή της αίτησης και των δικαιολογητικών για χορήγηση άδειας οδήγησης, δεν έχει ολοκληρώσει με επιτυχία το σύνολο των απαιτούμενων εξετάσεων, υποχρεούται να επανέλθει με νέα αίτηση και δικαιολογητικά και να υποβληθεί εκ νέου σε εκπαίδευση και εξετάσεις.

4. Σε περίπτωση απώλειας του εντύπου της άδειας οδήγησης με οποιονδήποτε τρόπο ή φθοράς ή αλλοίωσης του εντύπου της άδειας σε τέτοιο βαθμό, ώστε να είναι δυσχερής ο έλεγχος των στοιχείων της, χορηγείται αντίγραφο αυτής, το οποίο έχει ισχύ πρωτοτύπου. Για την έκδοση του αντιγράφου απαιτείται η καταβολή των προβλεπόμενων παραβόλων.

Το πρώτο εδάφιο έχει εφαρμογή και στους κατόχους άδειας οδήγησης από κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή κράτος της ΕΖΕΣ (Νορβηγία, Ισλανδία, Λιχτενστάιν),

εφόσον ο κάτοχος της άδειας αποκτήσει την κανονική του διαμονή στην Ελλάδα. Η έκδοση αντιγράφου στην περίπτωση αυτή, πραγματοποιείται αφού προσκομισθεί επίσημο έγγραφο του κράτους έκδοσης της άδειας οδήγησης, με το οποίο βεβαιώνονται η έκδοσή της, τα αναγκαία στοιχεία της, όπως κατηγορίες, χρόνος έκδοσης, διοικητική ισχύς και ότι η άδεια αυτή δεν κρατείται από οποιαδήποτε αρχή του κράτους έκδοσης για οποιονδήποτε λόγο.¹⁸

**Άρθρο 7 Ανανέωση αδειών οδήγησης
(άρθρο 7 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)**

1. Η ανανέωση κάθε κατηγορίας άδειας οδήγησης επιτρέπεται να γίνεται οποτεδήποτε, όχι όμως πριν από το δίμηνο το οποίο προηγείται της ημερομηνίας λήξης της, εφόσον ο κάτοχος της άδειας:¹⁹

α. Έχει την συνήθη διαμονή στην Ελλάδα ή την ιδιότητα του σπουδαστή ή του μαθητή επί έξι (6) τουλάχιστον μήνες στην Ελλάδα, πριν από την ημέρα κατάθεσης της αίτησης και των δικαιολογητικών.²⁰

β. Πληροί τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας του Παραρτήματος III.

γ. Καταβάλει τα εκάστοτε προβλεπόμενα ποσά, τα πάγια τέλη χαρτοσήμου και τις εισφορές υπέρ τρίτων.

2. Κατά την ανανέωση οποιασδήποτε κατηγορίας και εφόσον οι ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας του Παραρτήματος III, οι οποίες απαιτούνται για τη συγκεκριμένη προς ανανέωση κατηγορία, καλύπτουν και άλλη κατηγορία της συγκεκριμένης άδειας, επιτρέπεται η ταυτόχρονη ανανέωση και των καλυπτόμενων κατηγοριών, χωρίς να έχει λήξει η ισχύς τους.

Ως έναρξη της διοικητικής ισχύος της άδειας οδήγησης, η οποία ανανεώνεται μετά τη λήξη της ισχύος της, θεωρείται η ημέρα κατάθεσης της αίτησης και των δικαιολογητικών ανανέωσης, εφόσον ο ενδιαφερόμενος πληροί τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές του Παραρτήματος III, για τη συγκεκριμένη ή τις συγκεκριμένες κατηγορίες. Σε περίπτωση αιτήματος ανανέωσης πριν τη λήξη της διοικητικής ισχύος της άδειας οδήγησης, ως έναρξη της νέας διοικητικής ισχύος θεωρείται η ημέρα λήξης της προηγούμενης άδειας οδήγησης, εφόσον ο ενδιαφερόμενος πληροί τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές του Παραρτήματος III, για τη συγκεκριμένη ή τις συγκεκριμένες κατηγορίες.²¹

Εναλλακτικά, για τους κατόχους άδειας οδήγησης των κατηγοριών C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D και DE, πλην αυτών που περιγράφονται στην παράγραφο 3, οι οποίοι αιτούνται ανανέωση άδειας οδήγησης πριν τη λήξη της διοικητικής ισχύος της, ως έναρξη της διοικητικής ισχύος της νέας άδειας, δύναται να είναι οποιαδήποτε ημερομηνία επιθυμούν και δηλώνουν στην αρμόδια Υπηρεσία, μεταξύ της ημερομηνίας κατάθεσης της αίτησης ανανέωσης με τα δικαιολογητικά μέχρι την ημερομηνία λήξης της προηγούμενης άδειας.²²

232425

3. Άδειες οδήγησης οποιασδήποτε κατηγορίας, οι οποίες έχουν εκδοθεί από κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή την Νορβηγία ή την Ισλανδία ή το Λιχτενστάιν και

¹⁸ Αντικατάσταση άρθρου με το άρθρο 40 του ν.4784/2021 (Α'40)

¹⁹ Αντικατάσταση φράσης με την παρ. 4 του άρθρου 11 ν.4599/2019 (Α'40)

²⁰ Αντικατάσταση περίπτωσης α με την παρ. 5 του άρθρου τρίτου ν.4383/2016 (Α'72)

²¹ Αντικατάσταση εδαφίου με το άρθρο 64 ν.4530/2018 (Α'59)

²² Προσθήκη εδαφίου με την παρ. 5 του άρθρου 11 ν.4599/2019 (Α'40)

²³ Προσθήκη παραγράφου με το άρθρο 65 ν.4530/2018 (Α'59)

²⁴ Προσθήκη εδαφίου με την παρ. 6 του άρθρου 11 ν.4599/2019 (Α'40)

²⁵ Κατάργηση παραγράφου με την παρ. 3 του άρθρου 4 ν.4625/2019 (Α'139) και αναρρύθμιση παρ.4

έχει λήξει η ισχύς τους, ανανεώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος.

**Άρθρο 8 Αμοιβαία αναγνώριση και Ανταλλαγή αδειών οδήγησης
(άρθρο 2 παρ.1 και άρθρο 11 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)**

1. Ισχύουσα άδεια οδήγησης που έχει εκδοθεί από κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από τη Νορβηγία, ή από την Ισλανδία ή από το Λιχτενστάιν, εξακολουθεί να ισχύει στο ελληνικό έδαφος, ως έχει, εφόσον τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης της αντίστοιχης κατηγορίας άδειας οδήγησης του παρόντος διατάγματος.²⁶

2. Άδεια οδήγησης, η οποία εκδόθηκε από κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από τη Νορβηγία, ή από την Ισλανδία ή από το Λιχτενστάιν, ανταλλάσσεται με ελληνική άδεια οδήγησης αντίστοιχων κατηγοριών, χωρίς εξέταση ιατρική, θεωρητική και προσόντων και συμπεριφοράς, επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 9, εφόσον:

α. δεν έχει λήξει η ισχύς της προς ανταλλαγή, κατηγορίας, επιφυλασσομένων των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 5,

β. ο κάτοχος της άδειας οδήγησης έχει την συνήθη διαμονή στην Ελλάδα ή την ιδιότητα του σπουδαστή ή του μαθητή επί έξι (6) τουλάχιστον μήνες στην Ελλάδα, πριν από την ημέρα κατάθεσης της αίτησης και των δικαιολογητικών.²⁷

γ. έχει συμπληρώσει την απαιτούμενη, για κάθε κατηγορία, ηλικία, ως εξής:

γα) Των 16 ετών για την κατηγορία ΑΜ

γβ) Των 16 ετών για την κατηγορία Α1

γγ) Των 18 ετών για την κατηγορία Α2

γδ) Των 24 ετών για μοτοσικλέτες της κατηγορίας Α. Σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος είναι ήδη κάτοχος άδειας οδήγησης της κατηγορίας Α2 επί διετία, η απαιτούμενη ηλικία μειώνεται στα 20 έτη.

γε) Των 21 ετών για μηχανοκίνητα τρίκυκλα ισχύος άνω των 15 kW της κατηγορίας Α

γστ) Των 16 ετών για την κατηγορία Β1

γζ) Των 18 ετών για τις κατηγορίες Β, ΒΕ, C1 και C1Ε

γη) Των 21 ετών για τις κατηγορίες C, CE, D1 και D1Ε

γθ) Των 24 ετών για τις κατηγορίες D και DE

Οι παραπάνω απαιτούμενες ηλικίες για τις κατηγορίες C, CE μειώνονται στα 18 έτη και για τις κατηγορίες D και DE στα 21 έτη σύμφωνα με τις διατάξεις χορήγησης Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.) σε οδηγούς των κατηγοριών αυτών.²⁸

δ. δεν κατέχει άλλη άδεια οδήγησης, ελληνική ή των κρατών της παρ. 1.

Κατά την ανταλλαγή, ο κάτοχος ισχύουσας άδειας οδήγησης δεν υποχρεούται, από τη δημοσίευση του παρόντος προεδρικού διατάγματος, να καταβάλει πάγια τέλη χαρτοσήμου και εισφορές υπέρ τρίτων. Τα τέλη αυτά και οι εισφορές καταβάλλονται κατά την ανανέωση της ελληνικής άδειας οδήγησης.²⁹

Η άδεια οδήγησης της αλλοδαπής επιστρέφεται στην υπηρεσία έκδοσής της, παρέχοντας τις δέουσες διευκρινίσεις.³⁰

3. Η αρμόδια για την ανταλλαγή υπηρεσία προβαίνει στον αναγκαίο έλεγχο, προκειμένου να διαπιστώσει ότι πράγματι ισχύει η κατηγορία της άδειας, της οποίας ζητείται η ανταλλαγή. Στο έντυπο της ελληνικής άδειας οδήγησης αναγράφονται οι απαιτούμενοι κωδικοί αριθμοί, όπως αυτοί ορίζονται στο Παράρτημα Ι. Κατά τα λοιπά,

²⁶ Αντικατάσταση παραγράφου 1 με την παρ. 6 του άρθρου τρίτου ν.4383/2016 (Α' 72)

²⁷ Αντικατάσταση περίπτωσης β με την παρ. 7 του άρθρου τρίτου ν.4383/2016 (Α' 72)

²⁸ Αντικατάσταση περίπτωσης γ με την παρ. 8 του άρθρου τρίτου ν.4383/2016 (Α' 72)

²⁹ Αντικατάσταση εδαφίου με την παρ. 4 του άρθρου 50 του ν.4155/2013 (Α' 120)

³⁰ Προσθήκη φράσης με την παρ. 9 του άρθρου τρίτου ν.4383/2016 (Α' 72)

για την ανταλλαγή των αδειών οδήγησης, ισχύουν οι προϋποθέσεις του διατάγματος αυτού.

4. Η μετατροπή άδειας οδήγησης που έχει εκδοθεί από χώρα εκτός της Ε.Ε., καταγράφεται στην άδεια οδήγησης του Παραρτήματος Ι του παρόντος, καθώς και σε κάθε ανανέωση ή αντικατάσταση της.³¹

Άρθρο 9 Κωλύματα
(άρθρο 11 παρ. 2 & 4 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)

1. Ο κάτοχος άδειας οδήγησης, που έχει εκδοθεί από κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τη Νορβηγία, την Ισλανδία ή το Λιχτενστάιν, ο οποίος βρίσκεται στην ελληνική επικράτεια υπόκειται σε όλες τις ποινικές και αστυνομικές διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων και των διατάξεων που αφορούν τον περιορισμό, την αναστολή ισχύος, την αφαίρεση ή ακύρωση του δικαιώματος οδήγησης.

Για όσο χρόνο διαρκεί η ποινή του περιορισμού ή της αναστολής ισχύος ή της αφαίρεσης ή της ακύρωσης του δικαιώματος οδήγησης, επιτρέπεται η ανταλλαγή της αλλοδαπής άδειας σε ελληνική, εφόσον έχει την κανονική διαμονή του στην Ελλάδα, προκειμένου να υλοποιηθούν οι περιορισμοί αυτοί.³²

2. Άδεια οδήγησης η οποία έχει εκδοθεί από κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τη Νορβηγία, ή την Ισλανδία ή το Λιχτενστάιν, δεν ισχύει στην Ελλάδα, ούτε ανταλλάσσεται σε ελληνική, εάν εν τω μεταξύ:

- α. η άδεια αυτή έχει ανακληθεί από το κράτος έκδοσής της, ή
- β. στον κάτοχο της άδειας έχει εφαρμοσθεί ένα από τα μέτρα της παρ. 1, από το κράτος έκδοσης της άδειας οδήγησης.

Άρθρο 10 Άδεια οδήγησης
(άρθρο 1 παρ1 & άρθρο 3 παρ. 3 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)

1. Η άδεια οδήγησης εκδίδεται σύμφωνα με το κοινοτικό υπόδειγμα του Παραρτήματος Ι.

2. Κάθε άδεια οδήγησης, η οποία δεν είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος, αποσύρεται από την κυκλοφορία το αργότερο έως τις 19.1.2033.

Άρθρο 11 Προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας

1. Οι ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας των υποψηφίων οδηγών και των οδηγών καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ.

2. Η πλήρωση των ελάχιστων προδιαγραφών της παραγράφου 1 διαπιστώνεται από τους γιατρούς των ειδικοτήτων του Παραρτήματος ΙΙΙ, κατά περίπτωση.³³

3. Σε περίπτωση μείωσης της σωματικής ή διανοητικής ικανότητας για οδήγηση, ο κάτοχος της άδειας οδήγησης υποχρεούται σε ιατρική εξέταση. Για το σκοπό αυτό, αφαιρείται η άδεια οδήγησης από την αρμόδια υπηρεσία και ο κάτοχός της παραπέμπεται σε Ιατρική Εξέταση για τη διαπίστωση πλήρωσης των ελάχιστων απαιτούμενων προδιαγραφών του Παραρτήματος ΙΙΙ. Εφόσον ο ενδιαφερόμενος κριθεί:

α. «**ΙΚΑΝΟΣ**», του επιστρέφεται η άδεια οδήγησης ή, εφόσον είναι απαραίτητη η αναγραφή τυχόν απαιτούμενων περιορισμών, χορηγείται νέο έντυπο.

β. «**ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ**», δεν μπορεί να εξεταστεί εκ νέου αν δεν παρέλθει χρονικό διάστημα ενός έτους από την ημερομηνία εξέτασης του. Εφόσον παρέλθει χρονικό διάστημα

³¹ Προσθήκη παραγράφου 4 με την παρ. 10 του άρθρου τρίτου ν.4383/2016 (Α' 72)

³² Αντικατάσταση εδαφίου με την παρ. 5 του άρθρου 50 του ν.4155/2013 (Α' 120)

³³ Αντικατάσταση παραγράφου με την παρ. 3 του άρθρου 74 του ν.4413/2016 (Α' 148)

πέντε (5) ετών από την ημερομηνία της πρώτης εξέτασης που κρίθηκε μη ικανός, χωρίς εντωμεταξύ ο ενδιαφερόμενος να ανακτήσει τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές του Παραρτήματος III, η άδεια αφαιρείται οριστικά και ακυρώνεται με απόφαση της οικείας Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών.³⁴

4. Η διαδικασία της παραγράφου 3 εφαρμόζεται και στην περίπτωση παραπομπής σε ιατρική εξέταση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 13 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ.), ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2696/1999 (Α' 57), όπως ισχύει.

Άρθρο 12³⁵ Καταργημένο

Άρθρο 13³⁶ Καταργημένο

**Άρθρο 14 Κωδικοί αριθμοί
(άρθρο 5 παρ.1 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)**

Οι όροι υπό τους οποίους επιτρέπεται στον κάτοχο άδειας οδήγησης, να οδηγεί μηχανοκίνητο όχημα, οι τυχόν ιατρικοί και διοικητικοί περιορισμοί, καθώς και οι τυχόν διασκευές του οχήματος που επιτρέπεται να οδηγεί, αναγράφονται στην άδεια οδήγησης, με την μορφή κωδικών αριθμών και γραμμάτων³⁷, όπως αυτοί, περιγράφονται στο Παράρτημα I.

**Άρθρο 15 Προσόντα εξεταστών υποψηφίων οδηγών και οδηγών
(άρθρο 10 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)**

1. Οι υπάλληλοι - εξεταστές προσόντων και συμπεριφοράς των υποψηφίων οδηγών, ή οδηγών, πρέπει αποδεδειγμένα να πληρούν τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, καθώς και τις γενικές προϋποθέσεις, που προβλέπονται στο Παράρτημα IV. Επιπλέον, υπόκεινται στις διαδικασίες ποιοτικού ελέγχου και διαρκούς επιμόρφωσης του ίδιου Παραρτήματος.

2. Όσοι έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις της παραγράφου 1, βάσει προγενέστερων διατάξεων, επιτρέπεται να ασκούν το έργο αυτό και μετά τις 18-1-2013, εφόσον υπόκεινται σε διαδικασίες ποιοτικού ελέγχου και τακτικής επιμόρφωσης, σύμφωνα με τις λεπτομέρειες της παρ. 4 του παραρτήματος IV του παρόντος.

3. Ειδικότερες προϋποθέσεις, όροι και εξαιρέσεις για τη συμμετοχή υπαλλήλων στο έργο της θεωρητικής εξέτασης και της εξέτασης προσόντων και συμπεριφοράς υποψηφίων οδηγών και οδηγών, καθώς και κάθε λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων όπως προβλέπεται από την παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 2592/1998 (Α' 57).

Άρθρο 16 Αρμοδιότητες

1. Αρμόδια υπηρεσία για την ανανέωση άδειας οδήγησης είναι κάθε Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών περιφέρειας της Χώρας, υπό την προϋπόθεση ιατρικής εξέτασης του ενδιαφερόμενου από ιατρούς συμβεβλημένους με την προαναφερόμενη Δ/ση Μεταφορών και Επικοινωνιών όπου καταθέτει την αίτηση.

Αρμόδια υπηρεσία για την ανάκληση κατηγορίας άδειας οδήγησης, η οποία χορηγήθηκε καθ' υπέρβαση των κείμενων διατάξεων, είναι η Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών η οποία χορήγησε τη συγκεκριμένη άδεια.

³⁴ Αντικατάσταση παραγράφου με την παρ. 3 του άρθρου 74 του ν. 4413/2016 (Α' 148)

³⁵ Καταργήθηκε στο σύνολό του με την παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 4850/2021 (Α' 208)

³⁶ Καταργήθηκε στο σύνολό του με το άρθρο 52 του ν. 4155/2013 (Α' 120)

³⁷ Προσθήκη φράσης με την παρ. 7 του άρθρου 11 του ν. 4599/2019 (Α'40)

Αρμόδια υπηρεσία για τον έλεγχο γνησιότητας της άδειας οδήγησης είναι η Διεύθυνση χορήγησης της πιο πρόσφατης χρονικά κατηγορίας.

Αρμόδια υπηρεσία για την εκτέλεση αποφάσεων αφαίρεσης ή ανάκλησης άδειας οδήγησης είναι η Ελληνική Αστυνομία.

Αρμόδια υπηρεσία για οποιαδήποτε άλλη διοικητική πράξη σχετική με την άδεια οδήγησης όπως χορήγηση, ανταλλαγή, μετατροπή, επέκταση, έκδοση της άδειας οδήγησης και, αντιγράφου αυτής, για την αφαίρεση ή / και ακύρωση του εντύπου της άδειας οδήγησης και την παραπομπή του ενδιαφερόμενου σε ιατρική εξέταση, είναι η Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών, στην περιοχή της οποίας έχει την κατοικία του ο ενδιαφερόμενος.

2. Εάν ο ενδιαφερόμενος κατά τη διαδικασία χορήγησης άδειας οδήγησης και πριν ολοκληρωθεί το σύνολο των απαιτούμενων εξετάσεων, αλλάξει τόπο κατοικίας, σε περιοχή εκτός της αρμοδιότητας της Υπηρεσίας κατάθεσης της αίτησης και των δικαιολογητικών, ο σχετικός φάκελος μεταφέρεται στην Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών της περιοχής της νέας κατοικίας του. Στην περίπτωση αυτή η διαδικασία χορήγησης συνεχίζεται από τη νέα αυτή Υπηρεσία.

3. Κατά τα λοιπά, για την εφαρμογή του άρθρου αυτού, ισχύουν οι διατάξεις του παρόντος διατάγματος.

Άρθρο 17 Κυρώσεις

1. Στους παραβάτες των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 11 του διατάγματος αυτού, επιβάλλεται ποινή φυλάκισης από 1 μέχρι 6 μήνες.³⁸

2. Αυτός που υπογράφει και σφραγίζει πιστοποιητικό υγείας υποψηφίου οδηγού ή οδηγού, με τη σφραγίδα γιατρού, ενώ δεν έχει την αρμοδιότητα αυτή, τιμωρείται με τις ποινές του άρθρου 216 του Ποινικού Κώδικα.³⁹

Αν οι πράξεις αυτές πραγματοποιούνται από υπάλληλο ή ιδιοκτήτη σχολής οδηγών, τότε, παράλληλα και ανεξάρτητα με τις ποινικές κυρώσεις, αφαιρείται οριστικά η άδεια του εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών, όλων των ιδιοκτητών της συγκεκριμένης σχολής με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, κατά περίπτωση.

3. Υποψήφιος οδηγός ή οδηγός που κάνει χρήση πιστοποιητικού υγείας της παρ. 2, τιμωρείται με τις ποινές του άρθρου 216 του Ποινικού Κώδικα.

4. Ιατρός, ο οποίος κρίνει ικανό υποψήφιο οδηγό ή οδηγό που δεν πληροί τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας του Παραρτήματος ΙΙΙ, παραπέμπεται από την αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών στα αρμόδια όργανα για ενδεχόμενη παράβαση της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 3418/2005 «Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας» (Α' 287) ή/και των άρθρων 217 & 221 του Ποινικού Κώδικα και επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από τους νόμους αυτούς κυρώσεις.

Παράλληλα και ανεξάρτητα από τις κυρώσεις αυτές, καταγγέλλεται, από την αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών, η σύμβασή του. Ο συγκεκριμένος ιατρός δεν δικαιούται πλέον να συμβληθεί με καμία Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών για διενέργεια ιατρικής εξέτασης υποψηφίων οδηγών και οδηγών.⁴⁰

5. Η σύμβαση γιατρού για τη διενέργεια ιατρικής εξέτασης υποψηφίων οδηγών και οδηγών, ο οποίος αρνείται την παροχή υπηρεσιών ή απαιτεί τη λήψη πρόσθετης

³⁸ Αντικατάσταση παραγράφου με την παρ. 7 του άρθρου 50 του ν. 4155/2013 (Α' 120)

³⁹ Αντικατάσταση εδαφίου με την παρ. 4 του άρθρου 74 του ν. 4413/2016 (Α' 148)

⁴⁰ Αντικατάσταση παραγράφου με την παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 4625/2019 (Α' 139)

ιατρικής αμοιβής, καταγγέλλεται από την αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών, αποκλείεται δε η σύναψη νέας συμβάσεως από αυτόν πριν την παρέλευση ενός έτους από την καταγγελία. ⁴¹

Άρθρο 18 Αντιστοιχία

1. Η αντιστοιχία μεταξύ κατηγοριών ή υποκατηγοριών άδειας οδήγησης, οι οποίες χορηγήθηκαν με προγενέστερες, του παρόντος, διατάξεις και κατηγοριών που ορίζονται με το διάταγμα αυτό, καθορίζεται με βάση τα τεχνικά χαρακτηριστικά των οχημάτων τα οποία επιτρέπεται να οδηγούνται από τον κάτοχο συγκεκριμένης κατηγορίας ή υποκατηγορίας άδειας οδήγησης και την ηλικία των κατόχων, ως εξής:

Κατηγορίες αδειών οδήγησης σύμφωνα με την Οδηγία 80/1263/ΕΟΚ ή προγενέστερες διατάξεις	Κατηγορίες αδειών οδήγησης σύμφωνα με την Οδηγία 2006/126/ΕΚ
A	A
B	B
Γ	C
Δ	D
E	BE, CE, DE
A1 ή A με κωδικό 72	A1
A σταδιακής πρόσβασης	A2
A	A
B1 ή B με κωδικό 73	B1
B	B
Γ1 ή Γ με κωδικό 74	C1
Γ	C
Δ1 ή Δ με κωδικό 75	D1
Δ	D
B+E	BE
Γ1+E ή Γ+E με κωδικό 76	C1E
Γ+E	CE
Δ1+E ή Δ+E με κωδικό 77	D1E
Δ+E	DE

2. Άδειες οδήγησης μοτοποδηλάτου, οι οποίες χορηγήθηκαν από τις Υπηρεσίες Τροχαίας της Ελληνικής Αστυνομίας, αντιστοιχούν στην κατηγορία AM του παρόντος διατάγματος. Αυτού του είδους οι άδειες οδήγησης, εντός διετίας από τη θέση σε ισχύ του παρόντος διατάγματος, πρέπει να κατατεθούν στις αρμόδιες Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών προς αντικατάσταση με το νέο έντυπο με την υποβολή μόνο του παράβολου της εκτύπωσής του. Μετά την λήξη της προθεσμίας αυτής τα έντυπα των αδειών οδήγησης μοτοποδηλάτων που έχουν εκδοθεί μέχρι 18.1.2013 από τις Υπηρεσίες Τροχαίας της Ελληνικής Αστυνομίας παύουν να ισχύουν. Όσοι

⁴¹ Αντικατάσταση παραγράφου με την παρ. 5 του άρθρου 74 του ν. 4413/2016 (Α'148)

οδηγούν με τέτοιου είδους άδεια οδήγησης τιμωρούνται με διοικητικό πρόστιμο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 95 του Κ.Ο.Κ.

Άρθρο 19 Μεταβατικές διατάξεις

1. Ενδιαφερόμενος ο οποίος υποβάλλει αίτηση και δικαιολογητικά για χορήγηση οποιασδήποτε κατηγορίας άδειας οδήγησης και δεν ολοκληρώσει με επιτυχία τις απαιτούμενες εξετάσεις μέχρι και τις 18.1.2013, υπάγεται πλέον στις διατάξεις του παρόντος διατάγματος περί χορήγησης αδειών οδήγησης. Οι απαιτούμενες εξετάσεις θεωρούνται περατωθείσες με την επιτυχία του υποψηφίου οδηγού στην πρακτική εξέταση και την έκδοση σχετικού Πρακτικού Εξετάσεων Υποψηφίων Οδηγών.

Τα ποσά που υποχρεούνται να καταβάλουν οι παραπάνω ενδιαφερόμενοι είναι αυτά που ορίζουν οι οικείες διατάξεις, οι οποίες ισχύουν, κατά το χρόνο υποχρέωσης καταβολής κάθε συγκεκριμένου ποσού.

2. Άδειες οδήγησης οι οποίες χορηγήθηκαν με προγενέστερες, της 19.1.2013, διατάξεις, εξακολουθούν να ισχύουν με τους όρους και προϋποθέσεις υπό τις οποίες χορηγήθηκαν, μέχρι τη λήξη της ισχύος τους με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 10 και της παραγράφου 2 του άρθρου 18 του παρόντος διατάγματος. Μετά τη λήξη της ισχύος τους, οι άδειες αυτές ανανεώνονται με τους όρους και προϋποθέσεις του παρόντος διατάγματος.

**Άρθρο 20 Καταργούμενες διατάξεις
(άρθρο 17 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)**

1. Από τις 19.1.2013 καταργούνται:

α. οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2898/2001 (Α΄ 71) και των, σε εκτέλεση της παραγράφου αυτής εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων.

β. οι διατάξεις των παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 15 του ν. 3534/2007 (Α΄ 40).

γ. οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 43 του ν. 2963/2001 (Α΄ 268), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 15 του ν. 3534/2007 (Α΄ 40).

δ. οι διατάξεις του άρθρου 42 του ν. 2963/2001 (Α΄ 268).

ε. το π.δ.19/1995 (Α΄15) στο σύνολό του, καθώς και των Παραρτημάτων του, όπως ισχύει

στ. τις κ.υ.α.43206/6028/2008 (Β΄ 1541) και 29240/ 3729/2010 (Β΄ 1409)

ζ. κάθε άλλη διάταξη που είναι αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος ή ρυθμίζει θέματα που διέπονται από αυτές.

2. Από τις 10.9.2014 καταργούνται οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 3446/2006 (Α΄49) και των, σε εκτέλεση της παραγράφου αυτής, εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων.

3. Μέχρι την έκδοση των κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος προβλεπόμενων κανονιστικών πράξεων, εξακολουθούν να ισχύουν, κατά το μέρος που δεν αντιτίθενται στο παρόν, οι υφιστάμενες κανονιστικές πράξεις που ρυθμίζουν τα αντίστοιχα θέματα.

Άρθρο 21 Παραρτήματα

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του διατάγματος αυτού, τα συνημμένα Παραρτήματα I, II, III, IV, V και VI.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

1. Τα φυσικά χαρακτηριστικά της κάρτας του υποδείγματος άδειας οδήγησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι σύμφωνα με τα πρότυπα ISO 7810 και ISO 7816-1.

Η κάρτα κατασκευάζεται από πολυανθρακικό.

Οι μέθοδοι επαλήθευσης των χαρακτηριστικών των αδειών οδήγησης οι οποίες έχουν σκοπό να διασφαλίσουν τη συμφωνία τους με τα διεθνή πρότυπα, είναι σύμφωνες με το πρότυπο ISO 10373.

2. Υλική ασφάλεια των αδειών οδήγησης:

Οι κίνδυνοι κατά της υλικής ασφάλειας των αδειών οδήγησης είναι οι εξής:

- ✓ κατασκευή πλαστών καρτών: δημιουργία νέου αντικειμένου με μεγάλη ομοιότητα προς το έγγραφο, είτε με κατασκευή εξ υπαρχής είτε με την αντιγραφή γνησίου εγγράφου·
- ✓ υλική αλλοίωση: αλλαγή της ιδιότητας ενός γνησίου εγγράφου, π.χ. με μετατροπή ορισμένων στοιχείων που είναι τυπωμένα στο έγγραφο.

Η εν γένει ασφάλεια παρέχεται από το συνολικό σύστημα, το οποίο αποτελείται από τη διαδικασία εφαρμογής, τη διαβίβαση στοιχείων, το υλικό του κυρίως σώματος της κάρτας, την τεχνική εκτύπωσης, μια ελάχιστη δέσμη διαφόρων χαρακτηριστικών ασφαλείας και τη διαδικασία εξατομίκευσης.

α) Το υλικό που χρησιμοποιείται για τις άδειες οδήγησης ασφαλιζεται κατά της παραχάραξης με τη χρησιμοποίηση των εξής τεχνικών (υποχρεωτικά χαρακτηριστικά ασφαλείας):

- ✓ το κυρίως σώμα των καρτών δεν αντιδρά στις υπεριώδεις·
- ✓ σχέδιο ασφαλείας του φόντου, προορισμένο να ανθίσταται στην παραποίηση με σάρωση, εκτύπωση ή αντιγραφή, και για το οποίο χρησιμοποιείται η εκτύπωση με ιριδισμό με πολύχρωμες μελάνες ασφαλείας και με θετική και αρνητική εκτύπωση των συμπλεκτών κυματοειδών γραμμών. Το σχέδιο δεν πρέπει να συντίθεται από τα βασικά χρώματα (CMYK), πρέπει να περιέχει περίπλοκες γραφικές παραστάσεις σε δύο τουλάχιστον ειδικούς χρωματισμούς και να περιλαμβάνει μικροσκοπική γραφή·
- ✓ μεταβλητά οπτικά στοιχεία που παρέχουν επαρκή προστασία κατά της αντιγραφής και αλλοίωσης της φωτογραφίας·
- ✓ εγχάρακτο μέσω λέιζερ·
- ✓ στο πεδίο της φωτογραφίας, το σχέδιο ασφαλείας του φόντου και η φωτογραφία θα πρέπει να αλληλεπικαλύπτονται τουλάχιστον εντός του περιθωρίου του (φθίνον σχέδιο).

β) Επί πλέον, το υλικό που χρησιμοποιείται για τις άδειες οδήγησης πρέπει να ασφαλιζεται κατά της παραχάραξης με τη χρησιμοποίηση τριών τουλάχιστον από τις κάτωθι τεχνικές (πρόσθετα χαρακτηριστικά ασφαλείας):

- ✓ μελάνες μεταβλητών χρωμάτων*,
- ✓ θερμοχρωματική μελάνη*,
- ✓ ειδικά ολογραφήματα*,
- ✓ μεταβλητές παραστάσεις λέιζερ*,
- ✓ μελάνη με υπεριώδη φθορισμό, ορατή και διαφανή,
- ✓ ιριδίζουσα εκτύπωση,
- ✓ ψηφιακό υδατόσημο στο φόντο,

- ✓ υπέρυθρα ή φωσφορίζοντα χρωστικά,
- ✓ απτά χαρακτηριστικά, σύμβολα ή σχέδια*.

γ) Επιτρέπεται η καθιέρωση πρόσθετων χαρακτηριστικών ασφαλείας. Πρέπει να προτιμώνται, ιδίως, οι τεχνικές που επισημαίνονται με αστερίσκο.

3. Η άδεια αποτελείται από δύο όψεις:

Η σελίδα 1 περιλαμβάνει:

α) τις λέξεις «ΑΔΕΙΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ» οι οποίες εκτυπώνονται με έντονα γράμματα στη ελληνική γλώσσα .

β) τις λέξεις «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ».

γ) το διακριτικό σήμα της Ελλάδας - “GR“, τυπωμένο αρνητικά μέσα σε ένα μπλε παραλληλόγραμμο και περιβαλλόμενο από δώδεκα κίτρινα αστέρια· τα διακριτικά σήματα των υπολοίπων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που δεν αναγράφονται στην ελληνική άδεια οδήγησης, είναι τα ακόλουθα:

B:	Βέλγιο
BG:	Βουλγαρία
CZ:	Τσεχική Δημοκρατία
DK:	Δανία
D:	Γερμανία
EST:	Εσθονία
GR:	Ελλάδα
E:	Ισπανία
F:	Γαλλία
HR :	Κροατία ⁴²
IRL:	Ιρλανδία
I:	Ιταλία
CY:	Κύπρος
LV:	Λετονία
LT:	Λιθουανία
L:	Λουξεμβούργο
H:	Ουγγαρία
M:	Μάλτα

⁴² Προσθήκη με την υπ' αριθμ. 15664/2548/2013 (B' 2008) απόφαση

NL:	Κάτω Χώρες
A:	Αυστρία
PL:	Πολωνία
P:	Πορτογαλία
RO:	Ρουμανία
SLO:	Σλοβενία
SK:	Σλοβακία
FIN:	Φινλανδία
S:	Σουηδία
UK:	Ηνωμένο Βασίλειο

δ) τις πληροφορίες που αφορούν την εκδιδόμενη άδεια, οι οποίες απαριθμούνται ως εξής:

1. επώνυμο του κατόχου (με ελληνικούς και λατινικούς χαρακτήρες),
  2. όνομα του κατόχου (με ελληνικούς και λατινικούς χαρακτήρες),
  3. ημερομηνία και τόπος γέννησης του κατόχου,
  4. **α)** ημερομηνία έκδοσης της άδειας (η ημερομηνία αρχικής χορήγησης ή η ημερομηνία ανανέωσης του δικαιώματος, κατά περίπτωση),
  - β)** ημερομηνία λήξης της ισχύος της άδειας (η ημερομηνία λήξης της κατηγορίας με τη μεγαλύτερη διάρκεια),
  - γ)** εκδούσα αρχή,
  - δ)** Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) του κατόχου,
  5. αριθμό της άδειας,
  6. φωτογραφία του κατόχου,
  7. υπογραφή του κατόχου,
  8. διεύθυνση κατοικίας (δεν αναγράφεται στην ελληνική άδεια οδήγησης),
  9. κατηγορίες οχημάτων, που έχει δικαίωμα να οδηγεί ο κάτοχος της άδειας.
- ε)** την ένδειξη «υπόδειγμα άδειας οδήγησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης» στην ελληνική γλώσσα και την ένδειξη «άδεια οδήγησης» στις άλλες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε ροζ χρώμα, ώστε να αποτελεί το φόντο της άδειας:

Свидетелство ЗауправлениенаМПС

Permiso de Conducción

Ridický průkaz

Kørekort

Führerschein

Juhiluba

Άδεια Οδήγησης

Driving Licence

Permis de Conduire

Ceadúnas Tiomána

Vozacka dozvola ⁴³

Patente di guida

Vadītāja apliecība

Vairuotojo pažymėjimas

Vezetői engedély

Licenzja tas-Sewqan

Rijbewijs

Prawo Jazdy

Carta de Condução

Permis de conducere

Vodický preukaz

Vozniško dovoljenje

Ajokortti

Körkort

στ) χρώματα αναφοράς:

- Μπλε: PantoneReflexblue·

- Κίτρινο: PantoneYellow.

---

⁴³ Προσθήκη με την υπ' αριθμ. 15664/2548/2013 (Β' 2008) απόφαση

ζ) ειδικό χώρο, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα να εισαχθεί, ενδεχομένως, μικροεπεξεργαστής ή άλλος αντίστοιχος μηχανογραφικός μηχανισμός, ο οποίος δεν επιτρέπεται να περιέχει δεδομένα επιπλέον των αναγραφόμενων στην άδεια.

Η σελίδα 2 περιλαμβάνει:

α) 9. τις κατηγορίες οχημάτων που έχει δικαίωμα να οδηγεί ο κάτοχος της άδειας ·

10. την ημερομηνία πρώτης έκδοσης για κάθε κατηγορία (η ημερομηνία αυτή πρέπει να επαναλαμβάνεται στη νέα άδεια κάθε φορά που αυτή αντικαθίσταται ή αλλάζεται)· κάθε πεδίο της ημερομηνίας συμπληρώνεται με δύο ψηφία και με την εξής ακολουθία: ημέρα.μήνας.έτος (ΗΗ.ΜΜ.ΕΕ).

11. την ημερομηνία λήξης της ισχύος για κάθε κατηγορία· κάθε πεδίο της ημερομηνίας συμπληρώνεται με δύο ψηφία και με την εξής ακολουθία: ημέρα. μήνας.έτος (ΗΗ.ΜΜ.ΕΕ).

12. την (τις) πρόσθετη(ες) ένδειξη(εις)/περιορισμό(ούς) σε κωδικοποιημένη μορφή για κάθε σχετική κατηγορία. Οι κωδικοί έχουν ως εξής:

- κωδικοί 01 έως 99: εναρμονισμένοι κωδικοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΟΔΗΓΟΣ (Ιατρικοί λόγοι)

01. Διόρθωση και/ή προστασία της όρασης

01.01. Γυαλιά

01.02. Φακός(οί) επαφής

01.05. Κάλυπτρο ματιού

01.06. Γυαλιά ή φακοί επαφής

01.07. Ειδικό οπτικό βοήθημα

02. Ακουστική συσκευή/επικοινωνιακό βοήθημα

03. Κινητική πρόθεση/νάρθηκας άκρων

03.01. Κινητική πρόθεση/νάρθηκας άνω άκρου

03.02. Κινητική πρόθεση/νάρθηκας κάτω άκρου

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΟΧΗΜΑΤΟΣ

10. Τροποποιημένο κιβώτιο ταχυτήτων

10.02. Αυτόματη επιλογή της σχέσης μετάδοσης

10.04. Διάταξη ελέγχου προσαρμοσμένης μετάδοσης

15. Τροποποιημένος συμπλέκτης

15.01. Προσαρμοσμένο ποδόπληκτρο συμπλέκτη

15.02. Χειροκίνητος συμπλέκτης

15.03. Αυτόματος συμπλέκτης

15.04. Μέτρα αποφυγής της παρεμπόδισης ή της λειτουργίας του ποδόπληκτρου συμπλέκτη

20. Τροποποιημένα συστήματα πέδησης

- 20.01. Προσαρμοσμένο ποδόπληκτρο πέδησης⁴⁴
- 20.03. Ποδόπληκτρο πέδησης κατάλληλο για το αριστερό πόδι
- 20.04. Συρόμενο ποδόπληκτρο πέδησης
- 20.05. Ποδόπληκτρο πέδησης μεταβλητής κλίσης
- 20.06. Χειροκίνητη πέδηση
- 20.07. Λειτουργία της πέδης με μέγιστη δύναμη ... N (Η δύναμη αυτή καταδεικνύει την ικανότητα του οδηγού να λειτουργεί το σύστημα) (π.χ.: “20.07(300N)”)
- 20.09. Προσαρμοσμένη πέδηση στάθμευσης
- 20.12. Μέτρα αποφυγής της παρεμπόδισης ή της λειτουργίας του ποδόπληκτρού πέδησης
- 20.13. Λειτουργία της πέδησης με το γόνατο
- 20.14. Λειτουργία του συστήματος πέδησης με την υποβοήθηση εξωτερικής δύναμης
- 25. **Τροποποιημένο σύστημα επιτάχυνσης**
  - 25.01. Προσαρμοσμένο ποδόπληκτρο επιταχυντή
  - 25.03. Ποδόπληκτρο επιταχυντή μεταβλητής κλίσης
  - 25.04. Χειροκίνητος επιταχυντής
  - 25.05. Λειτουργία του επιταχυντή με το γόνατο
  - 25.06. Ενεργοποίηση του επιταχυντή με την υποβοήθηση εξωτερικής δύναμης
  - 25.08. Ποδόπληκτρο επιταχυντή στα αριστερά
  - 25.09. Μέτρα αποφυγής της παρεμπόδισης ή της λειτουργίας του ποδόπληκτρού του επιταχυντή
- 31. **Προσαρμογές ποδοπλήκτρων και διασφαλίσεις ποδοπλήκτρων**
  - 31.01. Πρόσθετα παράλληλα ποδόπληκτρα
  - 31.02. Ποδόπληκτρα στο ίδιο (ή σχεδόν το ίδιο) επίπεδο
  - 31.03. Μέτρα για την αποφυγή της παρεμπόδισης ή της λειτουργίας του επιταχυντή και της πέδησης όταν ο χειρισμός των ποδοπλήκτρων δεν γίνεται με το πόδι
  - 31.04. Υπερυψωμένο δάπεδο
- 32. **Συνδυασμένα συστήματα πέδησης και επιτάχυνσης**
  - 32.01. Συνδυασμένο σύστημα επιταχυντή και πέδησης πορείας που λειτουργεί με το ένα χέρι
  - 32.02. Λειτουργία συνδυασμένου συστήματος επιταχυντή και πέδησης πορείας με εξωτερική δύναμη
- 33. **Συνδυασμένα συστήματα πέδησης, επιτάχυνσης και διεύθυνσης**
  - 33.01. Λειτουργία συνδυασμένου συστήματος επιταχυντή, πέδησης πορείας και διεύθυνσης με άσκηση εξωτερικής δύναμης με το ένα χέρι
  - 33.02. Λειτουργία συνδυασμένου συστήματος επιταχυντή, πέδησης πορείας

⁴⁴ Αντικατάσταση λέξης με την υπ' αριθμ. 48461/4454/2018 (B' 4874) απόφαση

και διεύθυνσης με άσκηση εξωτερικής δύναμης με τα δύο χέρια

35. Τροποποιημένη διάταξη χειριστηρίων (διακόπτες φώτων, εκτοξευτής ύδατος/υαλοκαθαριστήρας, ηχητικό όργανο, δείκτες διεύθυνσης κ.λπ.)

35.02. Λειτουργία χειριστηρίων χωρίς άφεση του τιμονιού

35.03. Λειτουργία χειριστηρίων χωρίς άφεση του τιμονιού με το αριστερό χέρι

35.04. Λειτουργία χειριστηρίων χωρίς άφεση του τιμονιού με το δεξί χέρι

35.05. Λειτουργία χειριστηρίων χωρίς άφεση του τιμονιού και των μηχανισμών επιτάχυνσης και πέδησης

40. Τροποποιημένο σύστημα διεύθυνσης

40.01. Σύστημα διεύθυνσης με μέγιστη ισχύ λειτουργίας ... N (Η δύναμη αυτή καταδεικνύει την ικανότητα του οδηγού να λειτουργεί το σύστημα) (π.χ. "40.01 (140N)")

40.05. Προσαρμοσμένο τιμόνι (φαρδύτερη/παχύτερη διατομή τιμονιού, μειωμένη διάμετρος κ.λπ.)

40.06. Προσαρμοσμένη θέση του τιμονιού

40.09. Λειτουργία τιμονιού με το πόδι

40.11. Διάταξη υποβοήθησης στο τιμόνι

40.14. Προσαρμοσμένο σύστημα διεύθυνσης εναλλασσόμενης λειτουργίας με ένα χέρι/έναν βραχίονα

40.15. Προσαρμοσμένο σύστημα διεύθυνσης εναλλασσόμενης λειτουργίας με δύο χέρια/δύο βραχίονες

42. Τροποποιημένες διατάξεις οπίσθιας/πλευρικής ορατότητας

42.01. Προσαρμοσμένη διάταξη οπίσθιας ορατότητας

42.03. Πρόσθετη εσωτερική διάταξη πλευρικής ορατότητας

42.05. Διάταξη ορατότητας τυφλού σημείου

43. Θέση καθίσματος οδηγού

43.01. Κάθισμα οδηγού σε ύψος που επιτρέπει κανονική ορατότητα και σε κανονική απόσταση από το τιμόνι και τα ποδόπληκτρα

43.02. Κάθισμα οδηγού προσαρμοσμένο στη σωματική διαμόρφωση του οδηγού

43.03. Κάθισμα οδηγού με πλάγιο υποστήριγμα για καλή ευστάθεια

43.04. Κάθισμα οδηγού με βραχίονες

43.06. Προσαρμογή της ζώνης ασφαλείας

43.07. Τύπος ζώνης ασφαλείας με υποστήριγμα για καλή ευστάθεια

44. Τροποποιήσεις μοτοσικλετών (υποχρεωτική η χρήση υποκωδικού)

44.01. Με μία πέδη μόνο

44.02. Προσαρμοσμένη πέδη εμπρόσθιου τροχού

- 44.03. Προσαρμοσμένη πέδη οπίσθιου τροχού
- 44.04. Προσαρμοσμένος επιταχυντής
- 44.08. Ύψος καθίσματος που επιτρέπει στον οδηγό, στη στάση καθήμενου, να έχει ταυτόχρονα και τα δύο πόδια στο οδόστρωμα και να ισορροπεί τη μοτοσικλέτα κατά την ακινητοποίηση και τη στάση
- 44.09. Μέγιστη ασκούμενη δύναμη στην πέδη του εμπρόσθιου τροχού ... N (Η δύναμη αυτή καταδεικνύει την ικανότητα του οδηγού να λειτουργεί το σύστημα) (για παράδειγμα "44.09 (140N)")
- 44.10. Μέγιστη ασκούμενη δύναμη στην πέδη του οπίσθιου τροχού ... N (Η δύναμη αυτή καταδεικνύει την ικανότητα του οδηγού να λειτουργεί το σύστημα) (για παράδειγμα "44.10 (240N)")
- 44.11. Προσαρμοσμένο στήριγμα ποδιών
- 44.12. Προσαρμοσμένη χειρολαβή
- 45. Μοτοσικλέτα με κόνιστρο (side-car) μόνο
- 46. Τρίκυκλα μόνον
- 47. Ισχύει για τα οχήματα με περισσότερους από δύο τροχούς που δεν απαιτούν ισορροπία από τον οδηγό για την εκκίνηση, την ακινητοποίηση και τη στάση
- 50. Ισχύει για ειδικό όχημα/αριθμό πλαισίου (αναγνωριστικός αριθμός οχήματος, VIN)

Χαρακτήρες που χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με τους κωδικούς 01 έως 44 για περαιτέρω εξειδίκευση:

- a αριστερά
- b δεξιά
- c χέρι
- d πόδι
- e μέσον
- f βραχίονας
- g αντίχειρας

ΚΩΔΙΚΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

- 61. Οδήγηση μόνο την ημέρα (μία ώρα μετά την ανατολή του ηλίου και μία ώρα πριν τη δύση του ηλίου) ⁴⁵
- 62. Οδήγηση εντός ακτίνας ... km από τον τόπο κατοικίας του κατόχου της αδείας οδήγησης (μέγιστη τιμή τα 100 km) ⁴⁶
- 63. Οδήγηση χωρίς επιβάτες
- 64. Οδήγηση με μέγιστη ταχύτητα έως ... km/h (μέγιστη τιμή τα 80km/h) ⁴⁷

⁴⁵ Αντικατάσταση κωδικού με την υπ' αριθμ. 48461/4454/2018 (B' 4874) απόφαση

⁴⁶ Αντικατάσταση κωδικού με την υπ' αριθμ. 48461/4454/2018 (B' 4874) απόφαση

⁴⁷ Αντικατάσταση κωδικού με την υπ' αριθμ. 48461/4454/2018 (B' 4874) απόφαση

- 65. Οδήγηση επιτρεπόμενη μόνον συνοδεία κατόχου αδειάς οδήγησης τουλάχιστον της ίδιας κατηγορίας
- 66. Χωρίς ρυμουλκούμενο
- 67. Απαγόρευση οδήγησης σε αυτοκινητόδρομο
- 68. Απαγόρευση κατανάλωσης οινοπνευματωδών
- 69. Οδήγηση μόνον με οχήματα εξοπλισμένα με σύστημα ακινητοποίησης του οχήματος σε περίπτωση υψηλής αλκολαιμίας του οδηγού σύμφωνα με το πρότυπο EN 50436. Η ένδειξη της ημερομηνίας λήξης είναι προαιρετική (π.χ. “69” ή “69(01.01.2016)”)

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΘΕΜΑΤΑ

- 70. Αλλαγή της αδειάς αριθ. ... που εκδόθηκε από ... (διακριτικό σήμα ΕΕ/ΟΗΕ για τρίτη χώρα· π.χ. “70.0123456789. NL”)
- 71. Αντίγραφο της αδειάς αριθ. ... (διακριτικό σήμα ΕΕ/ΟΗΕ για τρίτη χώρα· π.χ. “71.987654321.NL”)
- 73. Ισχύει για τα οχήματα της κατηγορίας Β μηχανοκίνητου τετράκυκλου τύπου (B1)
- 78. Ισχύει για οχήματα με αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων
- 79. [...] Ισχύει για τα οχήματα που πληρούν τις προδιαγραφές εντός αγκύλης, για την εφαρμογή των άρθρων 6, 9, 18 και 19 του διατάγματος αυτού
  - 79.01. Ισχύει για δίκυκλα οχήματα με ή χωρίς κάνιστρο
  - 79.02. Ισχύει για τα τρίκυκλα ή ελαφρά τετράκυκλα τύπου οχήματα της κατηγορίας AM
  - 79.03. Ισχύει για τα τρίκυκλα
  - 79.04. Ισχύει για τα τρίκυκλα που είναι συνδυασμένα με ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας έως 750 kg
  - 79.05. Μοτοσικλέτα της κατηγορίας A1 με λόγο ισχύος/βάρους άνω του 0,1 kW/kg
  - 79.06. Όχημα της κατηγορίας ΒΕ, εφόσον η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του ρυμουλκούμενου υπερβαίνει τα 3.500 kg
- 80. Ισχύει για τους κατόχους άδειας οδήγησης οχήματος της κατηγορίας Α τρίκυκλου τύπου μηχανοκίνητου, ηλικίας κάτω των 24 ετών
- 81. Ισχύει για τους κατόχους άδειας οδήγησης οχήματος της κατηγορίας Α δίκυκλου τύπου μοτοσικλέτας, ηλικίας κάτω των 21 ετών
- 95. Οδηγός, κάτοχος ΠΕΙ, ο οποίος πληροί την υποχρέωση επαγγελματικής ικανότητας που προβλέπεται στο π.δ. 74/2008 (Οδηγία 2003/59/ΕΚ) μέχρι την ... (π.χ.: “95(01.01.12”)

96. Οχήματα της κατηγορίας Β συνδυασμένα με ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας άνω των 750 kg, εφόσον η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του συνδυασμού υπερβαίνει τα 3.500 kg αλλά όχι τα 4.250 kg
97. Δεν επιτρέπεται η οδήγηση οχήματος της κατηγορίας C1 το οποίο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85 του Συμβουλίου, της 20^{ης} Δεκεμβρίου 1985, σχετικά με τη συσκευή ελέγχου στον τομέα των οδικών μεταφορών (ΕΕ L 370 της 31.12.1985, σ. 8)»⁴⁸

Οι κωδικοί αριθμοί από 100 και άνω είναι εθνικοί αριθμοί, τίθενται στις άδειες οδήγησης που χορηγούν ή μετατρέπουν οι ελληνικές υπηρεσίες και ισχύουν μόνο επί ελληνικού εδάφους. Οι εθνικοί κωδικοί αριθμοί είναι οι εξής:

103. Ο κάτοχος της άδειας είναι μονόφθαλμος
104. Περιορισμός επέκτασης άδειας οδήγησης ⁴⁹
105. Ο κάτοχος της άδειας είναι κωφός ⁵⁰
106. Υπάρχει περιορισμός στην επέκταση της άδειας σε κατηγορίες της ΟΜΑΔΑΣ 2 για ιατρικούς λόγους.
- 107.1 Υπάρχει χρονικός περιορισμός στη διοικητική ισχύ των κατηγοριών της άδειας για ιατρικούς λόγους ⁵¹
- 107.2 Ιατρική εξέταση από γιατρούς πέραν των δύο βασικών ειδικοτήτων του Παθολόγου και του Οφθαλμίατρου ⁵²
108. Περιορισμός επέκτασης άδειας οδήγησης για οδήγηση δικύκλου ⁵³
110. Η άδεια προέρχεται από μετατροπή άδειας, η οποία χορηγήθηκε από Στρατιωτική Υπηρεσία ή Υπηρεσία των Σωμάτων Ασφαλείας.
113. Η κατηγορία Β ισχύει και για οδήγηση ΕΔΧ αυτοκινήτου. Ο κωδικός αυτός καταργείται από 19 Ιανουαρίου 2013.
114. Δεν επιτρέπεται η οδήγηση λεωφορείων (κατηγορίες D1, D1E, D, DE) σε ακτίνα μεγαλύτερη των 50 km από την έδρα του οχήματος. Ο κωδικός αυτός καταργήθηκε από 10 Σεπτεμβρίου 2008 (π.δ. 74/2008, άρθρο 12, παράγραφος 2).

Εφόσον, όμως, έχει τεθεί σε άδεια οδήγησης των παραπάνω κατηγοριών, οι οποίες χορηγήθηκαν πριν από τις 10 Σεπτεμβρίου 2008, εξακολουθεί να μεταφέρεται σε κάθε έντυπο αδειάς του Παραρτήματος Ι του διατάγματος αυτού, το οποίο έντυπο εκδίδεται σε αντικατάσταση του παλαιού εντύπου, για οποιονδήποτε λόγο, μέχρις ότου ο

⁴⁸ Αντικαταστάθηκε με την υπ' αριθμ. 43911/5148/2016 (Β' 2862) απόφαση

⁴⁹ Προσθήκη κωδικού με την υπ' αριθμ. 48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

⁵⁰ Αντικατάσταση λέξης με την υπ' αριθμ. 48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

⁵¹ Αντικατάσταση κωδικού με την υπ' αριθμ. 48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

⁵² Αντικατάσταση κωδικού με την υπ' αριθμ. 48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

⁵³ Προσθήκη κωδικού με την υπ' αριθμ. 48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

κάτοχος της άδειας αποκτήσει την υπηρεσία των 12 μηνών οδήγησης οπότε και διαγράφεται ο συγκεκριμένος κωδικός ή αποκτήσει Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.) αρχικής επιμόρφωσης.⁵⁴

116.1 Η άδεια χορηγείται με περιορισμό του αριθμού των κατηγοριών προηγούμενης άδειας, για λόγους συνταξιοδότησης.

116.2 Η άδεια χορηγείται με περιορισμό του αριθμού των κατηγοριών προηγούμενης άδειας, για ιατρικούς λόγους.⁵⁵

120. Απαγορεύεται η άσκηση οποιασδήποτε επαγγελματικής δραστηριότητας, η οποία προϋποθέτει την κατοχή άδειας οδήγησης των κατηγοριών C, D, CE και DE. Ο κωδικός αυτός καταργείται από **10 Σεπτεμβρίου 2014** (Οδηγία 2003/59/ΕΚ).

121. Η κατηγορία B ισχύει και για οδήγηση οχημάτων της κατηγορίας A1.⁵⁶

171., 271., 371.⁵⁷

Όταν ένας κωδικός ισχύει για όλες τις κατηγορίες για τις οποίες εκδίδεται η άδεια, εκτυπώνεται στην τελευταία γραμμή της σελίδας 2 (κάτω από τις στήλες 9, 10 και 11).

13. χώρος για την ενδεχόμενη αναγραφή των στοιχείων που απαιτούνται για την διαχείριση της άδειας, στο πλαίσιο της εφαρμογής της παραγράφου 4, στοιχείο α), του παρόντος Παραρτήματος·

14. χώρος για την ενδεχόμενη αναγραφή, των στοιχείων που απαιτούνται για τη διαχείριση της ή αφορούν την οδική ασφάλεια (προαιρετικά). Στην περίπτωση που το στοιχείο εμπίπτει σε στήλη καθοριζόμενη στο παρόν παράρτημα, πρέπει να προηγείται της αναγραφής του ο αριθμός της αντίστοιχης στήλης. Στο χώρο αυτό μπορεί επίσης να αναγράφεται, με τη γραπτή συγκατάθεση του κατόχου, στοιχείο μη συνδεδεμένο με τη διαχείριση της άδειας οδήγησης ή με την οδική ασφάλεια· η προσθήκη του εν λόγω στοιχείου (π.χ. ομάδα αίματος) δεν επηρεάζει τη χρήση του υποδείγματος ως άδειας οδήγησης (σημείωση 14α),

β) επεξήγηση των κάτωθι αριθμημένων σημείων τα οποία περιλαμβάνονται στις σελίδες 1 και 2 της άδειας: 1, 2, 3, 4(α), 4(β), 4(γ), 5, 10, 11 και 12.

γ) ειδικό χώρο, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα να εισαχθεί, ενδεχομένως, μικροεπεξεργαστής ή άλλος αντίστοιχος μηχανογραφικός μηχανισμός

4. Ειδικές διατάξεις

α) Όταν ο κάτοχος άδειας οδήγησης την οποία έχει εκδώσει κράτος μέλος της Ε.Ε. ή η Νορβηγία, ή η Ισλανδία ή το Λιχτενστάιν, σύμφωνα με το παρόν Παράρτημα, αποκτά κανονική διαμονή στην Ελλάδα, δύναται να αναγράφονται στην άδεια οδήγησης τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για τη διαχείριση της, υπό την επιφύλαξη ότι αναγράφονται επίσης τα στοιχεία αυτά στις άδειες που εκδίδονται στην Ελλάδα και ότι υπάρχει, ο απαιτούμενος, για το σκοπό αυτό, χώρος.

⁵⁴ Αντικαταστάθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 50 του ν. 4155/2013 (Α' 120)

⁵⁵ Αντικαταστάθηκε με την υπ' αριθμ. 15664/2548/2013 (Β' 2008) απόφαση

⁵⁶ Προσθήκη νέου κωδικού με το άρθρο 2 της υπ' αριθμ. 56475/6635/2020 (Β' 4075) απόφασης

⁵⁷ Απαλείφη κωδικών με την υπ' αριθμ. 15664/2548/2013 (Β' 2008) απόφαση

β) Μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή, μπορούν να προστίθενται χρώματα ή σημάνσεις, όπως ραβδωτοί κωδικοί και εθνικά σύμβολα, υπό την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων του παρόντος Παραρτήματος.

Στα πλαίσια της αμοιβαίας αναγνώρισης των αδειών, οι ραβδωτοί κωδικοί δεν μπορούν να περιέχουν άλλες πληροφορίες εκτός από αυτές που περιλαμβάνονται ήδη κατά αναγνώσιμο τρόπο στην άδεια οδήγησης ή είναι απαραίτητες για τη διαδικασία έκδοσης της άδειας.

γ) Οι πληροφορίες που περιέχουν η εμπρόσθια και η οπίσθια πλευρά της κάρτας είναι οπτικά ευδιάκριτες και αναγράφονται με χαρακτήρες ελάχιστου μεγέθους 5 για τα σημεία 9 έως 12 της οπίσθιας πλευράς

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΑΔΕΙΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Σελίδα 1

	ΑΔΕΙΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ		(ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ)
	1. 2. 3. 4a. 4c. 4b. (4d.) 5. 7. (8.)		
6. ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ <div style="border: 1px solid black; height: 100px; width: 100%;"></div>	9. 		

Σελίδα 2

13. (14.) <div style="border: 1px dashed black; width: 100px; height: 60px; margin: 0 auto;"></div>	9.	10.	11.	12.
	AM 			
	A1 			
	A2 			
	A 			
	B1 			
	B 			
	C1 			
	C 			
	D1 			
	D 			
	BE 			
	C1E 			
	CE 			
D1E 				
DE 				
12.				

1. Επώνυμο 2. Όνομα 3. Ημερομηνία και τόπος γέννησης 4a. Ημερομηνία εκδόσεως 4b. Ημερομηνία λήξεως ισχύος 4c. Εκδόθηκε από 5. Αριθμός άδειας 10. Ισχύει από 11. Ισχύει 12. Κωδικός

1. Επίθετο
2. Όνομα
3. Ημερομηνία και τόπος γέννησης
- 4α Ημερομηνία έκδοσης της άδειας
- 4β Διοικητική ημερομηνία λήξης
- 4γ Εκδούσα Αρχή
- 4δ. Αριθμός Φορολογικού Μητρώου
5. Αριθμός άδειας
9. Κατηγορία
10. Ημερομηνία έκδοσης κατηγορίας
11. Ημερομηνία λήξης κατηγορίας
12. Περιορισμοί

Στο έντυπο της άδειας οδήγησης επιτρέπεται η εισαγωγή υποστρώματος αποθήκευσης (μικροεπεξεργαστής), το οποίο περιλαμβάνει τα δεδομένα της άδειας οδήγησης, τα οποία ορίζονται στο Παράρτημα αυτό. Με απόφαση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Προστασίας του Πολίτη, που προβλέπεται στο άρθρο 15 του ν. 3534/2007 (Α' 40), εγκρίνονται οι τεχνικές προδιαγραφές του μικροεπεξεργαστή, όπως αυτές καθορίζονται από την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το παραπάνω υπόδειγμα, ισχύει από 19-1-2013.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Ι. ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ

Προκειμένου να διαπιστωθεί ότι οι υποψήφιοι για χορήγηση άδειας οδήγησης διαθέτουν τις αναγκαίες γνώσεις και προσόντα και επιδεικνύουν την απαιτούμενη συμπεριφορά στην οδήγηση μηχανοκίνητου οχήματος, υπόκεινται σε εξετάσεις. Οι εξετάσεις προς το σκοπό αυτό συνίστανται σε:

- ✓ θεωρητική εξέταση, και στη συνέχεια,
- ✓ εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς.

Οι όροι υπό τους οποίους διεξάγονται οι εξετάσεις αυτές καθορίζονται κατωτέρω. Οι λεπτομέρειες διενέργειας των θεωρητικών εξετάσεων και των εξετάσεων προσόντων και συμπεριφοράς καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Α. ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ**1. Μορφή**

Η μορφή εξέτασης που επιλέγεται εξασφαλίζει ότι ο υποψήφιος έχει τις απαιτούμενες γνώσεις των θεμάτων που αναφέρονται στα σημεία 2, 3 και 4. Κάθε υποψήφιος οδηγός μίας κατηγορίας οχήματος, ο οποίος έχει επιτύχει στη θεωρητική εξέταση για άδεια διαφορετικής κατηγορίας, μπορεί να απαλλαγεί από τις κοινές διατάξεις που προβλέπονται στα σημεία 2, 3 και 4.

2. Περιεχόμενο της θεωρητικής εξέτασης για όλες τις κατηγορίες οχημάτων

2.1. Τίθενται ερωτήσεις για καθένα από τα σημεία που αναφέρονται στη συνέχεια, το περιεχόμενο και η μορφή των οποίων ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων:

2.1.1. νομικές διατάξεις οδικής κυκλοφορίας:

- ✓ ιδίως όσον αφορά τις οδικές πινακίδες, τη σήμανση και τη σηματοδότηση, την προτεραιότητα κυκλοφορίας και τα όρια ταχύτητας·

2.1.2. οδηγός:

- ✓ βαθμός ετοιμότητας και στάση απέναντι στους άλλους χρήστες της οδού,
- ✓ αντίληψη, κρίση και λήψη απόφασης, ειδικότερα χρόνος αντίδρασης, καθώς και μεταβολές στην συμπεριφορά οδήγησης εξαιτίας της επίδρασης οινοπνευματωδών, ναρκωτικών και ιατρικών προϊόντων, διανοητική κατάσταση και κόπωση·

2.1.3. οδός:

- ✓ οι πλέον σημαντικές αρχές για την τήρηση ασφαλούς απόστασης μεταξύ των οχημάτων, των αποστάσεων πέδησης και το κράτημα επί της οδού υπό ποικίλες καιρικές και οδικές συνθήκες,
- ✓ παράγοντες κινδύνου κατά την οδήγηση σχετιζόμενη με ποικίλες οδικές συνθήκες, ιδίως όπως αυτές μεταβάλλονται αναλόγως των καιρικών συνθηκών και του χρόνου εντός της ημέρας ή της νύκτας,
- ✓ χαρακτηριστικά των διαφόρων τύπων οδών και σχετικές απαιτήσεις σύμφωνα με τον νόμο·
- ✓ ασφαλή οδήγηση μέσα σε οδικές σήραγγες

2.1.4. άλλοι χρήστες οδού:

- ✓ ειδικοί παράγοντες κινδύνου σχετιζόμενοι με την έλλειψη πείρας των άλλων χρηστών της οδού και των πλέον ευάλωτων κατηγοριών χρηστών όπως είναι τα παιδιά, οι πεζοί, οι ποδηλάτες και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα,

- ✓ ενδεχόμενοι κίνδυνοι στην κίνηση και την οδήγηση διαφόρων τύπων οχημάτων και κίνδυνοι εξαιτίας των διαφορετικών πεδίων ορατότητας των οδηγών τους·

2.1.5. γενικοί κανόνες και ρυθμίσεις και άλλα θέματα:

- ✓ κανόνες σχετικά με τα διοικητικά έγγραφα που απαιτούνται για τη χρήση οχημάτων,
- ✓ γενικοί κανόνες που προδιαγράφουν πώς πρέπει να συμπεριφερθεί ο οδηγός σε περίπτωση ατυχήματος (τοποθέτηση προειδοποιητικών διατάξεων και ενεργοποίηση του συναγερμού) και τα μέτρα που μπορεί να λάβει για να συνδράμει, εφόσον χρειάζεται, τα θύματα τροχαίου ατυχήματος,
- ✓ παράγοντες ασφάλειας σχετικοί με το όχημα, το φορτίο και τα μεταφερόμενα άτομα

2.1.6. αναγκαίες προφυλάξεις κατά την αποβίβαση από το όχημα·

2.1.7. μηχανολογικές πτυχές που αφορούν την οδική ασφάλεια· οι υποψήφιοι οδηγοί πρέπει να είναι ικανοί να ανιχνεύουν βλάβες, ιδίως στο σύστημα διεύθυνσης, ανάρτησης και πέδησης, τα ελαστικά, τους δείκτες φώτων και στο σύστημα διεύθυνσης, τους ανακλαστήρες, τα κάτοπτρα, τους εκτοξευτήρες ύδατος και τους υαλοκαθαριστήρες, το σύστημα εξάτμισης, τις ζώνες ασφαλείας και το ηχητικό όργανο·

2.1.8. εξοπλισμός ασφαλείας του οχήματος και ιδίως χρήση των ζωνών ασφαλείας, των προσκέφαλων και του εξοπλισμού ασφαλείας των παιδιών

2.1.9. κανόνες που αφορούν τη χρήση του οχήματος ως προς το περιβάλλον (κατάλληλη χρήση των ηχητικών οργάνων, μετριοπαθής κατανάλωση καυσίμων, περιορισμός των ρυπογόνων εκπομπών, κλπ).

3. Ειδικές διατάξεις σχετικά με τις κατηγορίες A1, A2 και A

3.1. Υποχρεωτικός έλεγχος γενικών γνώσεων σε ότι αφορά:

3.1.1. τη χρήση προστατευτικών εφοδίων όπως είναι τα γάντια, οι μπότες, ο ρουχισμός και το κράνος·

3.1.2. ορατότητα των μοτοσικλετιστών για τους άλλους χρήστες των οδών

3.1.3. παράγοντες κινδύνου σχετιζόμενοι με τις διάφορες οδικές συνθήκες, όπως αυτές ορίζονται ανωτέρω με ιδιαίτερη προσοχή στα ολισθηρά τμήματα, όπως οι εσχάρες ομβρίων, η οδική σήμανση όπως οι διαγραμμίσεις και τα βέλη, οι τροχιές τραμ

3.1.4. μηχανολογικές πτυχές που αφορούν την οδική ασφάλεια όπως ορίζεται ανωτέρω, με ιδιαίτερη προσοχή στο διακόπτη εκτάκτου ανάγκης με τον οποίο τίθεται εκτός λειτουργίας ο κινητήρας, τη στάθμη λαδιού και τον ιμάντα.

4. Ειδικές διατάξεις για τις κατηγορίες C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 και D1E

4.1. Υποχρεωτικός έλεγχος γενικών γνώσεων σχετικά με:

4.1.1. τους κανόνες των ωρών οδήγησης και του χρόνου ανάπαυσης, όπως ορίζονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 561/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, για την εναρμόνιση ορισμένων κοινωνικών διατάξεων στον τομέα των οδικών μεταφορών· χρήση της συσκευής ελέγχου όπως ορίζεται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85 σχετικά με τη συσκευή ελέγχου στον τομέα των οδικών μεταφορών. ⁵⁸

⁵⁸ Αντικατάσταση με την υπ' αριθμ. 15664/2548/2013 (B' 2008) απόφαση

4.1.2. κανόνες σχετικά με το είδος της αντίστοιχης μεταφοράς: εμπορευμάτων ή επιβατών

4.1.3. έγγραφα οχήματος και μεταφοράς που απαιτούνται για τις εθνικές και διεθνείς μεταφορές εμπορευμάτων και επιβατών

4.1.4. τρόπος συμπεριφοράς σε περίπτωση ατυχήματος γνώση των μέτρων που πρέπει να ληφθούν μετά από ατύχημα ή παρεμφερές συμβάν, όπου συμπεριλαμβάνονται τα μέτρα έκτακτης ανάγκης όπως η εκκένωση του οχήματος από επιβάτες και οι βασικές γνώσεις παροχής πρώτων βοηθειών

4.1.5. προφυλάξεις κατά την αφαίρεση και αντικατάσταση τροχών

4.1.6. κανόνες για τα βάρη και τις διαστάσεις των οχημάτων κανόνες για τις διατάξεις περιορισμού της ταχύτητας·

4.1.7. παρεμπόδιση του πεδίου ορατότητας εξαιτίας των χαρακτηριστικών των οχημάτων

4.1.8. ανάγνωση οδικού χάρτη, οδικού σχεδίου, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των ηλεκτρονικών συστημάτων πλοήγησης (προαιρετικά)·

4.1.9. παράγοντες ασφαλείας σχετιζόμενοι με τη φόρτωση του οχήματος: έλεγχος του φορτίου (στοιβασία και πρόσδεση), δυσχέρειες αναλόγως των διαφόρων ειδών φορτίου (π.χ. υγρά, ανηρημένα φορτία,...), φόρτωση και εκφόρτωση εμπορευμάτων και χρήση του εξοπλισμού φόρτωσης (κατηγορίες C, CE, C1, C1E μόνο)·

4.1.10. ευθύνη του οδηγού όσον αφορά τη μεταφορά επιβατών άνεση και ασφάλεια επιβατών μεταφορά παιδιών αναγκαίοι έλεγχοι πριν την εκκίνηση· όλα τα είδη λεωφορείων πρέπει να αποτελούν μέρος της θεωρητικής εξέτασης (λεωφορεία δημοσίας χρήσης και πούλμαν, λεωφορεία ειδικών διαστάσεων, κ.λπ.) (κατηγορίες D, DE, D1, D1E μόνο)·

4.2. Υποχρεωτικός έλεγχος γενικών γνώσεων στις ακόλουθες πρόσθετες διατάξεις σχετικά με τις κατηγορίες C, CE, D, και DE:

4.2.1. βασικές αρχές κατασκευής και λειτουργίας: κινητήρων εσωτερικής καύσης, υγρών (π.χ. λάδι κινητήρα, ψυκτικό υγρό, υγρό υαλοκαθαριστήρα), του συστήματος καυσίμων, του ηλεκτρικού συστήματος, του συστήματος ανάφλεξης, του συστήματος μετάδοσης της κίνησης (συμπλέκτης, κιβώτιο ταχυτήτων, κ.λπ.)·

4.2.2. λίπανση και αντιπηκτική προστασία·

4.2.3. βασικές αρχές κατασκευής, τοποθέτησης, ορθής χρήσης και φροντίδας ελαστικών

4.2.4. βασικές αρχές σχετικά με τα είδη, τη λειτουργία, τα κύρια μέρη, τη σύνδεση, τη χρήση και καθημερινή συντήρηση των εξαρτημάτων πέδησης και των χειριστηρίων ταχύτητας·

4.2.5. βασικές αρχές σχετικά με τα είδη, τη λειτουργία, τα κύρια μέρη, τη σύνδεση, τη χρήση και καθημερινή συντήρηση των συστημάτων ζεύξης (μόνο για τις κατηγορίες CE, DE)·

4.2.6. μέθοδοι εντοπισμού των αιτιών μηχανικών βλαβών

4.2.7. προληπτική συντήρηση οχημάτων και αναγκαίες μικροεπισκευές·

4.2.8. ευθύνη του οδηγού όσον αφορά την παραλαβή, μεταφορά και παράδοση εμπορευμάτων σύμφωνα με τους συμπεφωνημένους όρους (μόνο για τις κατηγορίες C, CE).

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων εγκρίνονται τα βιβλία με τα ερωτηματολόγια, τα οποία περιέχουν την καθοριζόμενη, στο Παράρτημα αυτό, εξεταστέα ύλη και με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων που προβλέπεται στο άρθρο 16 του ν. 3534/2007 (ΦΕΚ Α' 40), καθορίζεται και αναπροσαρμόζεται η τιμή διάθεσης τους.

B. ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

5. Το όχημα και ο εξοπλισμός του

5.1. Μετάδοση της κίνησης οχήματος

5.1.1. Η οδήγηση οχήματος με χειροκίνητη μετάδοση της κίνησης υπόκειται στην επιτυχή εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς σε όχημα με χειροκίνητη μετάδοση της κίνησης.

Ως όχημα με χειροκίνητη μετάδοση της κίνησης νοείται όχημα στο οποίο υπάρχει ποδόπληκτρος συμπλέκτης (ή χειροκίνητος μοχλός για τις κατηγορίες A, A2, A1 και AM) και το οποίο πρέπει να χειρίζεται ο οδηγός κατά την εκκίνηση ή τη στάση του οχήματος ή κατά την εναλλαγή ταχυτήτων.

5.1.2. Τα οχήματα που δεν πληρούν τα κριτήρια του σημείου 5.1.1 θεωρείται ότι έχουν αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων.

Με την επιφύλαξη του σημείου 5.1.3, εφόσον ο υποψήφιος υποβάλλεται σε εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς σε όχημα με αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων, καταγράφεται το γεγονός σε κάθε άδεια που θα εκδοθεί με βάση την εν λόγω εξέταση. Οι άδειες που φέρουν τη σχετική μνεία χρησιμοποιούνται μόνο για την οδήγηση οχημάτων με αυτόματη μετάδοση της κίνησης.⁵⁹

5.1.3. Ειδικές διατάξεις για τα οχήματα των κατηγοριών BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 και D1E.

Για τα οχήματα με αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων, δεν σημειώνεται περιορισμός στην άδεια οδήγησης οχήματος των κατηγοριών BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, ή D1E κατά το σημείο 5.1.2, εφόσον ο υποψήφιος είναι ήδη κάτοχος άδειας οδήγησης οχήματος με χειροκίνητο κιβώτιο ταχυτήτων τουλάχιστον των εξής κατηγοριών: B, BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 ή D1E, και έχει εκτελέσει τις ενέργειες που περιγράφονται στο σημείο 8.4 κατά τη διάρκεια της εξέτασης προσόντων και συμπεριφοράς.⁶⁰

5.2. Τα οχήματα που χρησιμοποιούνται στις εξετάσεις προσόντων και συμπεριφοράς (εκπαιδευτικά οχήματα) είναι σύμφωνα με τα ελάχιστα κριτήρια που καθορίζονται κατωτέρω.

⁵⁹ Αντικατάσταση σημείου 5.1. με την υπ' αριθμ. 15664/2548/2013 (B' 2008) απόφαση

⁶⁰ Αντικατάσταση σημείου 5.1.3. με την παρ. 1 του άρθρου 1 της υπ' αριθμ. 56475/6635/2020 (B' 4075) απόφασης

Κατηγορία AM:

Δίκυκλο μηχανοκίνητο όχημα, με μέγιστη, εκ κατασκευής, ταχύτητα 45 km/h, και κινητήρα με κυβισμό μέχρι 50 cm³, αν είναι εσωτερικής καύσης ή μέγιστης καθαρής ισχύος μέχρι 4 kW, αν πρόκειται για ηλεκτρικό κινητήρα.

«Κατηγορία A1

Μοτοσικλέτα της κατηγορίας A1 χωρίς κάνιστρο, ονομαστικής ισχύος έως 11 kW και ισχύος ανά μονάδα βάρους έως 0,1 kW/kg και ικανή να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 90 km/h.

Εάν η μοτοσικλέτα είναι εξοπλισμένη με κινητήρα εσωτερικής καύσης, ο κυλινδρισμός του κινητήρα πρέπει να είναι τουλάχιστον 115 cm³.

Εάν η μοτοσικλέτα είναι εξοπλισμένη με ηλεκτρικό κινητήρα, η ισχύς ανά μονάδα βάρους του οχήματος πρέπει να είναι τουλάχιστον 0,08 kW/kg.

Κατηγορία A2

Μοτοσικλέτα χωρίς κάνιστρο, ονομαστικής ισχύος τουλάχιστον 20 kW και έως 35 kW και με ισχύ ανά μονάδα βάρους έως 0,2 kW/kg.

Εάν η μοτοσικλέτα είναι εξοπλισμένη με κινητήρα εσωτερικής καύσης, ο κυλινδρισμός του κινητήρα πρέπει να είναι τουλάχιστον 245 cm³.⁶¹

Εάν η μοτοσικλέτα είναι εξοπλισμένη με ηλεκτρικό κινητήρα, η ισχύς ανά μονάδα βάρους του οχήματος πρέπει να είναι τουλάχιστον 0,15 kW/kg.

Κατηγορία A

Μοτοσικλέτα χωρίς κάνιστρο, της οποίας η μάζα άνευ φορτίου είναι μεγαλύτερη των 175 kg, ονομαστικής ισχύος τουλάχιστον 50 kW.

Εάν η μοτοσικλέτα είναι εξοπλισμένη με κινητήρα εσωτερικής καύσης, ο κυλινδρισμός του κινητήρα πρέπει να είναι τουλάχιστον 595 cm³.

Εάν η μοτοσικλέτα είναι εξοπλισμένη με ηλεκτρικό κινητήρα, η ισχύς ανά μονάδα βάρους του οχήματος πρέπει να είναι τουλάχιστον 0,25 kW/kg.⁶²

Επιτρέπεται έως την 31 Δεκεμβρίου 2018 η χρήση μοτοσικλετών, των οποίων η μάζα άνευ φορτίου είναι μικρότερη από 175 kg, και ονομαστικής ισχύος τουλάχιστον 40 kW και κάτω των 50 kW». ⁶³

Επιπλέον τα παραπάνω οχήματα πρέπει να φέρουν δύο καθρέπτες, πλαϊνό (πλευρικό) ή κεντρικό στήριγμα καθώς και μία πινακίδα στερεωμένη στο πίσω μέρος του οχήματος κατακόρυφα πάνω ή κάτω από την πινακίδα κυκλοφορίας, με το διεθνές διακριτικό σήμα «L», χρώματος ερυθρού.

Στα οχήματα αυτά δεν πρέπει να μεταβάλλονται τα εργοστασιακά τεχνικά χαρακτηριστικά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η σωστή λειτουργία τους, η αποτελεσματικότητά τους και η επίτευξη των επιδόσεών τους (όπως η μεταβολή της σχέσης μετάδοσης στην κινηματική αλυσίδα), επιτρεπόμενης της μείωσης της ονομαστικής ισχύος. ⁶⁴

⁶¹ Αντικατάσταση εδαφίου με την παρ. 2 του άρθρου 1 της υπ' αριθμ. 56475/6635/2020 (B' 4075) απόφασης

⁶² Αντικατάσταση των κατηγοριών A1, A2 & A με την υπ' αριθμ. 15664/2548/2013 (B'2008) απόφαση

⁶³ Αντικατάσταση των ελαχίστων κριτηρίων της κατηγορίας A με την υπ' αριθμ. 49645/7730/2013 (B'2895) απόφαση

⁶⁴ Αντικατάσταση με την υπ' αριθμ. 67914/10190/2013/2014 (B'245) απόφαση

Κατηγορία Β:

Τετράτροχο όχημα της κατηγορίας Β ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 100 km/h, το οποίο επί πλέον :

- ✓ έχει τέσσερις (4) πόρτες,
- ✓ φέρει δεύτερο ποδόπληκτρο φρένου και συμπλέκτη στη θέση του συνοδηγού και προαιρετικά επιταχυντήρα,
- ✓ φέρει ενδεικτική λυχνία τοποθετημένη σε εμφανές σημείο, που θα ανάβει στην περίπτωση χρησιμοποίησης από το συνοδηγό εκπαιδευτή, του φρένου, του συμπλέκτη ή του επιταχυντήρα ή ανάλογο ηχητικό σύστημα,
- ✓ έχει τέσσερις (4) καθρέπτες, τοποθετημένους δύο εξωτερικά (ένας δεξιά και ένας αριστερά) και δύο εσωτερικά (ένας για τον υποψήφιο οδηγό και ένας για τον εκπαιδευτή συνοδηγό),
- ✓ φέρει ζώνες ασφάλειας στα μπροστινά και πίσω καθίσματα,
- ✓ φέρει σύστημα κλιματισμού (θέρμανση - ψύξη).
- ✓ φέρει μία πινακίδα τοποθετημένη στην οροφή του αμαξώματος, με το διεθνές διακριτικό σήμα «L», χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό άδειας της σχολής οδηγών.

Κατηγορία ΒΕ:

Συνδυασμός, αποτελούμενος από όχημα δοκιμασίας της κατηγορίας Β και ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 1.000 kg, ικανός να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 100 km/h, ο οποίος δεν εντάσσεται στην κατηγορία Β· το διαμέρισμα φορτίου του ρυμουλκούμενου συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα (δηλ. κλειστό και από πάνω) το οποίο έχει τουλάχιστον το πλάτος και το ύψος του μηχανοκίνητου οχήματος· το κλειστό αμάξωμα μπορεί επίσης να είναι ελαφρώς στενότερο από το μηχανοκίνητο όχημα αρκεί η θέα προς τα όπισθεν να είναι δυνατή μόνο με τη χρήση των εξωτερικών κατόπτρων οδήγησης του μηχανοκίνητου οχήματος· το ρυμουλκούμενο κατά την εξέταση έχει συνολική πραγματική μάζα, τουλάχιστον 800 kg.

Επιπλέον, το όχημα φέρει μία πινακίδα, ειδικών προδιαγραφών, τοποθετημένη στο πίσω μέρος του ρυμουλκούμενου οχήματος με το διεθνές διακριτικό σήμα «L» χρώματος ερυθρού μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό άδειας της σχολής.

Εφόσον δεν υφίστανται εκπαιδευτικά οχήματα της κατηγορίας ΒΕ, η εκπαίδευση και εξέταση μπορεί να γίνει και με όχημα (συνδυασμό οχημάτων) του υποψηφίου, θεωρούμενο για τη συγκεκριμένη περίπτωση ως εκπαιδευτικό. Για την πλήρωση των προδιαγραφών της κατηγορίας ΒΕ για το συγκεκριμένο συνδυασμό οχημάτων, θα εκδίδεται βεβαίωση της αρμόδιας για την ταξινόμηση Υπηρεσίας Μεταφορών & Επικοινωνιών. Κατά την εξέταση παρίσταται υποχρεωτικά εκπαιδευτής και το όχημα τόσο κατά την εκπαίδευση, όσο και κατά την εξέταση φέρει μία πινακίδα τοποθετημένη στο πίσω μέρος του ρυμουλκούμενου οχήματος, με το διεθνές διακριτικό σήμα "L", χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό άδειας της σχολής οδηγών.

Κατηγορία C:

Όχημα της κατηγορίας C μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 12.000 kg, μήκους τουλάχιστον 8 m, πλάτους τουλάχιστον 2,40 m και ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· εξοπλισμένο με σύστημα αντιεμπλοκής των τροχών, με σύστημα μετάδοσης της κίνησης με χειροκίνητο κιβώτιο ταχυτήτων και με συσκευή ελέγχου όπως ορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85.

Επιπλέον, για το όχημα αυτό απαιτείται:

- ✓ να έχει θάλαμο οδήγησης τριών (3) τουλάχιστον, θέσεων, συμπεριλαμβανομένης της θέσης του οδηγού,
- ✓ να φέρει δεύτερο ποδόπληκτρο φρένου και συμπλέκτη στη θέση του συνοδηγού και προαιρετικά επιταχυντήρα,
- ✓ το διαμέρισμα φορτίου να συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα το οποίο έχει τουλάχιστον το πλάτος και το ύψος του θαλάμου. Η απαίτηση αυτή καλύπτεται και με την τοποθέτηση τέντας,

- ✓ να φέρει μια πινακίδα, τοποθετημένη στο πίσω μέρος του αμαξώματος, με το διεθνές διακριτικό σήμα «L» χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό αδείας της σχολής οδηγών.
- ✓ σε περίπτωση που ο θάλαμος οδήγησης είναι διπλός (μέχρι πέντε θέσεων, συμπεριλαμβανομένης της θέσης του οδηγού), τότε το όχημα φέρει ενδεικτική λυχνία τοποθετημένη σε εμφανές σημείο, η οποία ανάβει στην περίπτωση χρησιμοποίησης από το συνοδηγό εκπαιδευτή, του φρένου, του συμπλέκτη ή του επιταχυντήρα ή ανάλογο ηχητικό σύστημα,
- ✓ κατά την πρακτική εξέταση να έχει συνολική πραγματική μάζα, τουλάχιστον 10.000 kg.

Κατηγορία CE:

Είτε αρθρωτό όχημα, είτε συνδυασμός οχήματος δοκιμασίας στην κατηγορία C και ρυμουλκούμενου τουλάχιστον 7,5 m μήκους⁶⁵ τόσο το αρθρωτό όχημα όσο και ο συνδυασμός έχουν μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα τουλάχιστον 20.000 kg, μήκος τουλάχιστον 14 m και πλάτος τουλάχιστον 2,40 m, είναι δε ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h και είναι εξοπλισμένο με σύστημα αντιεμπλοκής των τροχών, με σύστημα μετάδοσης της κίνησης με χειροκίνητο κιβώτιο ταχυτήτων και με συσκευή ελέγχου όπως ορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85.

Επιπλέον, για το όχημα αυτό απαιτείται :

- ✓ να έχει θάλαμο οδήγησης τριών (3) τουλάχιστον θέσεων, συμπεριλαμβανομένης της θέσης του οδηγού,
- ✓ να φέρει δεύτερο ποδόπληκτρο φρένου και συμπλέκτη στη θέση του συνοδηγού και προαιρετικά επιταχυντήρα.
- ✓ το διαμέρισμα φορτίου να συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα το οποίο έχει τουλάχιστον το πλάτος και το ύψος του θαλάμου. Η απαίτηση αυτή καλύπτεται και με την τοποθέτηση τέντας.
- ✓ να φέρει μια πινακίδα, τοποθετημένη στο πίσω μέρος του ρυμουλκούμενου οχήματος με το διεθνές διακριτικό σήμα «L» χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό αδείας της σχολής οδηγών.
- ✓ σε περίπτωση που ο θάλαμος οδήγησης είναι διπλός (μέχρι πέντε θέσεων, συμπεριλαμβανομένης της θέσης του οδηγού), τότε το όχημα φέρει ενδεικτική λυχνία τοποθετημένη σε εμφανές σημείο, η οποία ανάβει στην περίπτωση χρησιμοποίησης από το συνοδηγό εκπαιδευτή, του φρένου, του συμπλέκτη ή του επιταχυντήρα ή ανάλογο ηχητικό σύστημα,
- ✓ κατά την πρακτική εξέταση να έχει συνολική πραγματική μάζα, τουλάχιστον 15.000 kg.⁶⁵

Κατηγορία C1:

Όχημα της κατηγορίας C1 με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα τουλάχιστον 4.000 kg, μήκους τουλάχιστον 5 m και ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h• εξοπλισμένο με σύστημα αντιεμπλοκής των τροχών και με συσκευή ελέγχου όπως ορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85.

Επιπλέον, για το όχημα αυτό απαιτείται:

- ✓ να έχει θάλαμο οδήγησης τριών (3) τουλάχιστον θέσεων, συμπεριλαμβανομένης της θέσης του οδηγού,
- ✓ να φέρει δεύτερο ποδόπληκτρο φρένου και συμπλέκτη στη θέση του συνοδηγού και προαιρετικά επιταχυντήρα,
- ✓ το διαμέρισμα φορτίου να συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα το οποίο έχει τουλάχιστον το πλάτος και το ύψος του θαλάμου. Η απαίτηση αυτή καλύπτεται και με την τοποθέτηση τέντας,
- ✓ να φέρει μια πινακίδα, τοποθετημένη στο πίσω μέρος του αμαξώματος με το διεθνές διακριτικό σήμα «L» χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό αδείας της σχολής οδηγών.

⁶⁵ Αντικατάσταση των κατηγοριών C&CE με την υπ' αριθμ. 15664/2548/2013 (B'2008) απόφαση

✓ σε περίπτωση που ο θάλαμος οδήγησης είναι διπλός (μέχρι πέντε θέσεων, συμπεριλαμβανομένης της θέσης του οδηγού), τότε το όχημα φέρει ενδεικτική λυχνία τοποθετημένη σε εμφανές σημείο, η οποία ανάβει στην περίπτωση χρησιμοποίησης από το συνοδηγό εκπαιδευτή, του φρένου, του συμπλέκτη ή του επιταχυντήρα ή ανάλογο ηχητικό σύστημα.

Κατηγορία C1E:

Συνδυασμός αποτελούμενος από όχημα δοκιμασίας της κατηγορίας C1 και ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 1.250 kg· ο συνδυασμός έχει μήκος τουλάχιστον 8 m και είναι ικανός να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h·

Επιπλέον, για το όχημα αυτό απαιτείται :

- ✓ να έχει θάλαμο οδήγησης τριών (3) τουλάχιστον θέσεων, συμπεριλαμβανομένης της θέσης του οδηγού,
  - ✓ να φέρει δεύτερο ποδόπληκτρο φρένου και συμπλέκτη στη θέση του συνοδηγού και προαιρετικά επιταχυντήρα,
  - ✓ το διαμέρισμα φορτίου του ρυμουλκούμενου συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα (δηλαδή κλειστό και από πάνω) το οποίο έχει τουλάχιστον το πλάτος και το ύψος του θαλάμου· το κλειστό αμάξωμα μπορεί επίσης να είναι ελαφρώς στενότερο από το θάλαμο, αρκεί η θέα προς τα όπισθεν να είναι δυνατή μόνο με τη χρήση των εξωτερικών κατόπτρων οδήγησης του μηχανοκίνητου οχήματος.
  - ✓ να φέρει μια πινακίδα, τοποθετημένη στο πίσω μέρος του ρυμουλκούμενου οχήματος με το διεθνές διακριτικό σήμα «L» χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό αδειάς της σχολής.
  - ✓ σε περίπτωση που ο θάλαμος οδήγησης είναι διπλός (μέχρι πέντε θέσεων, συμπεριλαμβανομένης της θέσης του οδηγού), τότε το όχημα φέρει ενδεικτική λυχνία τοποθετημένη σε εμφανές σημείο, η οποία ανάβει στην περίπτωση χρησιμοποίησης από το συνοδηγό εκπαιδευτή, του φρένου, του συμπλέκτη ή του επιταχυντήρα ή ανάλογο ηχητικό σύστημα,
- Κατά την πρακτική εξέταση το ρυμουλκούμενο να έχει συνολική πραγματική μάζα, τουλάχιστον 800 kg.

Κατηγορία D:

Όχημα της κατηγορίας D μήκους τουλάχιστον 10 m , πλάτους τουλάχιστον 2,40 m και ικανό να αναπτύσσει, ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· εξοπλισμένο με σύστημα αντιμεπλοκής των τροχών και με συσκευή ελέγχου όπως ορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85.

Επιπλέον, το όχημα αυτό:

- ✓ φέρει δεύτερο ποδόπληκτρο φρένου και συμπλέκτη στη θέση του συνοδηγού και προαιρετικά επιταχυντήρα,
- ✓ φέρει ενδεικτική λυχνία τοποθετημένη σε εμφανές σημείο, που ανάβει στην περίπτωση χρησιμοποίησης από το συνοδηγό εκπαιδευτή, του φρένου, του συμπλέκτη ή του επιταχυντήρα ή ανάλογο ηχητικό σύστημα,
- ✓ φέρει σύστημα κλιματισμού (θέρμανση - ψύξη).
- ✓ φέρει μια πινακίδα τοποθετημένη στο πίσω μέρος του αμαξώματος, με το διεθνές διακριτικό σήμα «L» χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό άδειας της σχολής οδηγών.

Κατηγορία DE:

Συνδυασμός αποτελούμενος από όχημα δοκιμασίας της κατηγορίας D και ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 1.250 kg, πλάτους τουλάχιστον 2,40 m, ικανός να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· το διαμέρισμα φορτίου του ρυμουλκούμενου συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα (δηλαδή κλειστό και από πάνω) το οποίο έχει τουλάχιστον 2 m πλάτος και 2 m ύψος· το ρυμουλκούμενο κατά τη δοκιμασία έχει πραγματική συνολική μάζα, τουλάχιστον 800 kg.

Επιπλέον, το όχημα αυτό φέρει μια πινακίδα τοποθετημένη στο πίσω μέρος του ρυμουλκούμενου οχήματος, με το διεθνές διακριτικό σήμα «L» χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό αδείας της σχολής οδηγών.

Κατηγορία D1:

Όχημα της κατηγορίας D1 μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 4.000 kg με ελάχιστο μήκος 5 m και ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· εξοπλισμένο με σύστημα αντιεμπλοκής των τροχών και με συσκευή ελέγχου όπως ορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85.

Επιπλέον, το όχημα αυτό:

- ✓ φέρει δεύτερο ποδόπληκτρο φρένου και συμπλέκτη στη θέση του συνοδηγού και προαιρετικά επιταχυντήρα,
- ✓ φέρει ενδεικτική λυχνία τοποθετημένη σε εμφανές σημείο, που ανάβει στην περίπτωση χρησιμοποίησης από το συνοδηγό εκπαιδευτή, του φρένου, του συμπλέκτη ή του επιταχυντήρα ή ανάλογο ηχητικό σύστημα,
- ✓ φέρει σύστημα κλιματισμού (θέρμανση - ψύξη).
- ✓ φέρει μία πινακίδα τοποθετημένη στο πίσω μέρος του αμαξώματος, με το διεθνές διακριτικό σήμα «L», χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό άδειας της σχολής οδηγών.

Κατηγορία D1E:

Συνδυασμός αποτελούμενος από όχημα δοκιμασίας της κατηγορίας D1 και ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 1.250 kg και ικανός να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· το διαμέρισμα φορτίου του ρυμουλκούμενου συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα (δηλαδή κλειστό και από πάνω) το οποίο έχει τουλάχιστον 2 m πλάτος και 2 m ύψος· το όχημα κατά τη δοκιμασία έχει ελάχιστη συνολική πραγματική μάζα τουλάχιστον 800 kg.

Επιπλέον, το όχημα αυτό φέρει μια πινακίδα τοποθετημένη στο πίσω μέρος του ρυμουλκούμενου οχήματος, με το διεθνές διακριτικό σήμα «L» χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό αδείας της σχολής οδηγών.

Όπου στις παραπάνω προδιαγραφές εκπαιδευτικών οχημάτων αναφέρεται η ένδειξη «κλειστό αμάξωμα», εννοείται αμάξωμα κοινού φόρτου, κλεισμένο από όλες τις πλευρές, εκτός της πίσω πλευράς, η οποία μπορεί να είναι ανοικτή.

Τα οχήματα δοκιμασίας για τις κατηγορίες BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 και D1E τα οποία δεν είναι σύμφωνα με τα ελάχιστα ανωτέρω κριτήρια, κυκλοφορούσαν όμως ως εκπαιδευτικά μέχρι και τις 18-7-2008, επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται μέχρι τις 30-9-2013.

Οι απαιτήσεις, σχετικά με το φορτίο που μεταφέρεται από αυτά τα οχήματα, εφαρμόζονται, το αργότερο μέχρι τις 30-9-2013.

6. Εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς για τις κατηγορίες AM, A1, A2 & A

6.1. Προετοιμασία και τεχνικός έλεγχος του οχήματος σε ότι αφορά την οδική ασφάλεια

Οι υποψήφιοι πρέπει να αποδεικνύουν ότι είναι ικανοί να προετοιμάζονται για να οδηγούν με ασφάλεια εκπληρώνοντας τις ακόλουθες απαιτήσεις:

6.1.1. τοποθέτηση προστατευτικών εφοδίων, όπως γάντια, μπότες, ρουχισμός και κράνος·

6.1.2. διενέργεια δειγματοληπτικού ελέγχου της κατάστασης των ελαστικών, των πεδών του συστήματος διεύθυνσης, του διακόπτη στάθμευσης έκτακτης ανάγκης (εφόσον μπορεί να χρησιμοποιηθεί), του ιμάντα, της στάθμης λαδιού, των φωτών, των ανακλαστήρων, των δεικτών κατεύθυνσης και του ηχητικού οργάνου.

6.2. Δοκιμασία ειδικών ελιγμών που αφορούν την οδική ασφάλεια:

6.2.1. εκκίνηση, ακινητοποίηση και κίνηση της μοτοσικλέτας χωρίς τη βοήθεια του κινητήρα με βάδισμα δίπλα στο όχημα·

6.2.2. στάθμευση της μοτοσικλέτας στο στήριγμα της·

6.2.3. πρέπει να εκτελούνται με αργή ταχύτητα τουλάχιστον δύο ελιγμοί, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται και ο ελιγμός τύπου slalom· με τον τρόπο αυτό πρέπει να δίνεται η δυνατότητα αξιολόγησης της ικανότητας χειρισμού του συμπλέκτη σε συνδυασμό με την πέδηση, την ισορροπία, την κατεύθυνση της όρασης και τη θέση της μοτοσικλέτας και τη θέση των ποδιών στα υποπόδια·

6.2.4. πρέπει να εκτελούνται με μεγαλύτερη ταχύτητα τουλάχιστον δύο ελιγμοί, από τους οποίους ένας με τη δεύτερη ή τρίτη ταχύτητα, με τουλάχιστον 30 km/h και ένας με αποφυγή εμποδίου με ελάχιστη ταχύτητα 50 km/h· με τον τρόπο αυτό πρέπει να δίνεται η δυνατότητα αξιολόγησης της θέσης του οδηγού επί της μοτοσικλέτας, της κατεύθυνσης της όρασης, της ισορροπίας, της τεχνικής της κατευθυντικότητας του οχήματος και της τεχνικής αλλαγής των ταχυτήτων

6.2.5. πέδηση: εκτελούνται τουλάχιστον δύο ασκήσεις πέδησης στις οποίες περιλαμβάνεται η πέδηση εκτάκτου ανάγκης με ελάχιστη ταχύτητα 50 km/h· με τον τρόπο αυτό πρέπει να δίνεται η δυνατότητα αξιολόγησης της ικανότητας χειρισμού της εμπρόσθιας και πίσω πέδης, της κατεύθυνσης της όρασης και της θέσης του οδηγού επί της μοτοσικλέτας.

6.3. Συμπεριφορά κατά την κυκλοφορία

Οι υποψήφιοι οφείλουν να επιτελούν όλες τις ενέργειες που ακολουθούν υπό φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας, με πλήρη ασφάλεια και λαμβάνοντας όλες τις αναγκαίες προφυλάξεις:

6.3.1. εκκίνηση: από θέση στάθμευσης, μετά από στάση κατά την κυκλοφορία, κατά την έξοδο από δευτερεύοντα δρόμο·

6.3.2. οδήγηση σε ευθεία οδό· συμπεριφορά απέναντι στα οχήματα του αντίθετου ρεύματος, ακόμη και σε περιορισμένο χώρο·

6.3.3. οδήγηση επί καμπύλης οδού·

6.3.4. διασταυρώσεις: προσέγγιση και διέλευση από συμβολές δρόμων και κόμβους·

6.3.5. αλλαγή κατεύθυνσης: αριστερή και δεξιά στροφή, αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας·

6.3.6. προσέγγιση / έξοδος από αυτοκινητοδρόμους ή παρεμφερείς δρόμους (εφόσον υπάρχουν): είσοδος από την λωρίδα επιτάχυνσης· έξοδος από τη λωρίδα επιβράδυνσης·

6.3.7. προσπέρασμα / διέλευση: προσπέρασμα άλλων οχημάτων (εφόσον είναι δυνατόν)· οδήγηση κατά μήκος εμποδίων π.χ σταθμευμένων αυτοκινήτων προσπέρασμα του οδηγούμενου αυτοκινήτου από άλλα αυτοκίνητα της κυκλοφορίας (εφόσον επιτρέπεται)·

6.3.8. ειδικά οδικά χαρακτηριστικά (εφόσον υπάρχουν): ισόπεδοι κυκλικόι κόμβοι, διέλευση ισόπεδης σιδηροδρομικής διάβασης· στάσεις τραμ / λεωφορείων διαβάσεις πεζών οδήγηση σε απότομη ανωφέρεια / κατωφέρεια· σήραγγες

6.3.9. αναγκαίες προφυλάξεις κατά την αποβίβαση από το όχημα.

7. Εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς για τις κατηγορίες Β και ΒΕ

7.1. Προετοιμασία και τεχνικός έλεγχος του οχήματος για την οδική ασφάλεια. Οι υποψήφιοι αποδεικνύουν ότι είναι ικανοί να προετοιμάζονται για να οδηγήσουν ασφαλώς εκπληρώνοντας τις ακόλουθες απαιτήσεις:

7.1.1. προσαρμογή του καθίσματος εφόσον χρειάζεται για την επίτευξη σωστής θέσης καθήμενου·

7.1.2. προσαρμογή κατόπτρων, τοποθέτηση ζωνών ασφαλείας και προσκέφαλων εφόσον υπάρχουν

7.1.3. έλεγχος ορθής ασφάλισης των θυρών

7.1.4. διενέργεια δειγματοληπτικού ελέγχου της κατάστασης των ελαστικών, του συστήματος διεύθυνσης και πέδησης, των υγρών (π.χ λάδι κινητήρα, ψυκτικού υγρού, υγρού υαλοκαθαριστήρα), των φωτών, των ανακλαστήρων, των δεικτών κατεύθυνσης και των ηχητικών οργάνων

7.1.5. έλεγχος των παραγόντων ασφαλείας που συνδέονται με την φόρτωση του οχήματος: αμάξωμα, ελάσματα, θύρες του διαμερίσματος φορτίου, ασφάλιση του θαλάμου, τρόπος φόρτωσης, στερέωση φορτίου (κατηγορία ΒΕ μόνο)·

7.1.6. έλεγχος του μηχανισμού ζεύξης και της πέδης και των ηλεκτρολογικών συνδέσεων (κατηγορία ΒΕ μόνο).

7.2. Κατηγορία Β: δοκιμασία ειδικών ελιγμών για την οδική ασφάλεια Ελέγχεται μία επιλογή από τους ελιγμούς που ακολουθούν (τουλάχιστον δύο ελιγμοί για τα τέσσερα σημεία, συμπεριλαμβανομένου ενός με οπισθοπορεία):

7.2.1. οπισθοπορεία σε ευθεία γραμμή ή οπισθοπορεία με στροφή δεξιά ή αριστερά διατηρούμενης ταυτόχρονα της ορθής λωρίδας κυκλοφορίας·

7.2.2. στροφή του οχήματος για να έλθει κατά μέτωπο προς το αντίθετο ρεύμα, με χρήση των εμπρός και όπισθεν ταχυτήτων

7.2.3. στάθμευση του οχήματος και εγκατάλειψη του χώρου στάθμευσης (παράλληλα, πλάγια ή δεξιά, εμπρός ή όπισθεν, σε επίπεδο χώρο, σε ανωφέρεια ή κατωφέρεια)·

7.2.4. κατάλληλη πέδηση μπροστά από πινακίδα STOP· η εκτέλεση, πάντως ακινητοποίησης έκτακτης ανάγκης, είναι προαιρετική.

7.3. Κατηγορία ΒΕ: δοκιμασία ειδικών ελιγμών για την οδική ασφάλεια:

7.3.1. αποσύνδεση ρυμουλκούμενου από μηχανοκίνητο όχημα και επανασύνδεση του με αυτό· η επανασύνδεση πραγματοποιείται με το όχημα παρακείμενο στο ρυμουλκούμενο (όχι στην ίδια ευθεία) έτσι, ώστε να αξιολογείται η ικανότητα του οδηγού να ευθυγραμμίζει με ασφάλεια το ρυμουλκό και το ρυμουλκούμενο όπως και η ικανότητα του να αποσυνδέει και να επανασυνδέει το όχημα από / στο ρυμουλκούμενο·

7.3.2. οπισθοπορεία σε καμπύλη·

7.3.3. Ασφαλής στάθμευση για φόρτωση /εκφόρτωση.

7.4. Συμπεριφορά στην κυκλοφορία

Οι υποψήφιοι οφείλουν να επιτελέσουν όλες τις ενέργειες που ακολουθούν υπό φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας, με πλήρη ασφάλεια και λαμβάνοντας όλες τις αναγκαίες προφυλάξεις:

7.4.1. εκκίνηση: από χώρο στάθμευσης, μετά από στάση στην κυκλοφορία, κατά την έξοδο από δευτερεύοντα δρόμο·

7.4.2. οδήγηση σε ευθεία οδό· συμπεριφορά προς τα οχήματα του αντιθέτου ρεύματος, ακόμη και σε περιορισμένο χώρο·

7.4.3. οδήγηση σε καμπύλη·

7.4.4. διασταυρώσεις: προσέγγιση και διέλευση από συμβολές δρόμων και κόμβους·

7.4.5. αλλαγή κατεύθυνσης: στροφή αριστερά και δεξιά· αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας·

7.4.6. είσοδος σε αυτοκινητόδρομο ή παρεμφερή δρόμο (εφόσον υπάρχει)/έξοδος από αυτόν: είσοδος από τη λωρίδα επιτάχυνσης· έξοδος από τη λωρίδα επιβράδυνσης·

7.4.7. προσπέρασμα / διέλευση: προσπέρασμα άλλων οχημάτων του αυτού ρεύματος (κατά το δυνατόν)· οδήγηση κατά μήκος εμποδίων π.χ σταθμευμένα οχήματα· προσπέρασμα του οδηγούμενου αυτοκινήτου από άλλα αυτοκίνητα της κυκλοφορίας (κατά περίπτωση)·

7.4.8. ειδικά οδικά χαρακτηριστικά (εφόσον υπάρχουν): ισόπεδος κυκλικός κόμβος, ισόπεδες σιδηροδρομικές διαβάσεις· στάσεις τραμ / λεωφορείων διαβάσεις πεζών οδήγηση σε επιμήκη ανωφέρεια / κατωφέρεια· σήραγγες

7.4.9. λήψη των αναγκαίων προφυλάξεων κατά την αποβίβαση από το όχημα.

8. Εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς για τις κατηγορίες C, CE, C1,C1E, D, DE, D1 και D1E

8.1. Προετοιμασία και τεχνικός έλεγχος του οχήματος για την οδική ασφάλεια. Οι υποψήφιοι οφείλουν να αποδείξουν ότι είναι ικανοί να προετοιμάζονται να οδηγούν με ασφάλεια ικανοποιώντας τις ακόλουθες απαιτήσεις:

8.1.1. προσαρμογή του καθίσματος για να επιτευχθεί η σωστή θέση καθήμενου·

8.1.2. προσαρμογή κατόπτρων, τοποθέτηση ζωνών ασφαλείας· προσαρμογή προσκέφαλων εφόσον υπάρχουν·

8.1.3. εκτέλεση δειγματοληπτικών ελέγχων της κατάστασης των ελαστικών, του συστήματος διεύθυνσης και πέδησης, των φώτων, των ανακλαστήρων, των δεικτών κατεύθυνσης και του ηχητικού οργάνου·

8.1.4. έλεγχος του σερβομηχανισμού των συστημάτων πέδησης, προσαρμογής προσκεφάλων εφόσον υπάρχουν· και μετάδοσης της κίνησης· έλεγχος της κατάστασης των τροχών, των κοχλιών, των λασπωτήρων, του εμπρόσθιου ανεμοθώρακα, των παραθύρων και των υαλοκαθαριστήρων, των υγρών (π.χ. λάδι μηχανής, ψυκτικό, υγρό υαλοκαθαριστήρων)· έλεγχος και χρήση των χειριστηρίων, καθώς και της συσκευής ελέγχου όπως ορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85. ⁶⁶

⁶⁶ Αντικατάσταση με την υπ' αριθμ. 15664/2548/2013 (Β' 2008) απόφαση

8.1.5. έλεγχος της πίεσης του αέρα, των δεξαμενών αέρα και της ανάρτησης·

8.1.6. έλεγχος των παραγόντων ασφαλείας που συνδέονται με τη φόρτωση του οχήματος: αμαξώμα, ελάσματα, θύρες διαμερίσματος φορτίου, μηχανισμός φόρτωσης (αν υπάρχει), ασφάλιση του θαλάμου (εάν υπάρχει), τρόπος φόρτωσης, στερέωση φορτίου (κατηγορίες C, CE, C1, C1E μόνο)·

8.1.7. έλεγχος του μηχανισμού ζεύξης και των συνδέσεων της πέδης και των ηλεκτρολογικών (κατηγορίες CE, C1E, DE, D1E μόνο)·

8.1.8. ικανότητα λήψης ειδικών μέτρων ασφαλείας στο όχημα· έλεγχος αμαξώματος, θυρών, εξόδων κινδύνου, εξοπλισμού πρώτων βοηθειών, πυροσβεστήρων και άλλων εξοπλισμών ασφαλείας (κατηγορίες D, DE, D1, D1E μόνο)·

8.1.9. ανάγνωση οδικού χάρτη, σχεδιασμός δρομολογίου, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης ηλεκτρονικών συστημάτων πλοήγησης (προαιρετική).

8.2. Δοκιμασία ειδικών ελιγμών για την οδική ασφάλεια:

8.2.1. αποσύνδεση ρυμουλκούμενου ή ημιρυμουλκούμενου από μηχανοκίνητο όχημα και επανασύνδεση του με αυτό· η επανασύνδεση πραγματοποιείται με το όχημα παρακείμενο στο ρυμουλκούμενο του (όχι στην ίδια ευθεία) έτσι ώστε να αξιολογείται η ικανότητα του οδηγού να ευθυγραμμίζει με ασφάλεια το ρυμουλκό και το ρυμουλκούμενο, όπως και ικανότητα του να αποσυνδέει και να επανασυνδέει το όχημα από / στο ρυμουλκούμενο (κατηγορίες CE, C1E, DE, D1E μόνο)·

8.2.2. οπισθοπορεία σε καμπύλη·

8.2.3. ασφαλής στάθμευση για φόρτωση / εκφόρτωση σε κεκλιμένο επίπεδο /εξέδρα ή παρόμοια εγκατάσταση (κατηγορίες C, CE, C1, C1E μόνο)·

8.2.4. στάθμευση για την ασφαλή επιβίβαση και αποβίβαση επιβατών λεωφορείου (κατηγορίες D, DE, D1, D1E μόνο).

8.3. Συμπεριφορά κατά την κυκλοφορία

Οι υποψήφιοι οφείλουν να επιτελούν τις ακόλουθες ενέργειες υπό φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας, με πλήρη ασφάλεια και λαμβάνοντας όλες τις αναγκαίες προφυλάξεις:

8.3.1. εκκίνηση: από χώρο στάθμευσης, μετά από στάση κατά την κυκλοφορία· κατά την έξοδο από δευτερεύοντα δρόμο·

8.3.2. συμπεριφορά προς τα οχήματα του αντιθέτου ρεύματος, ακόμη και σε περιορισμένο χώρο·

8.3.3. οδήγηση σε καμπύλη·

8.3.4. διασταυρώσεις: προσέγγιση και διέλευση από συμβολές δρόμων και κόμβους·

8.3.5. αλλαγή κατεύθυνσης: αριστερή και δεξιά στροφή· αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας·

8.3.6. είσοδος / έξοδος από αυτοκινητόδρομο ή παρεμφερή δρόμο (εφόσον υπάρχει): είσοδος από τη λωρίδα επιτάχυνσης· έξοδος από τη λωρίδα επιβράδυνσης·

8.3.7. προσπέρασμα / διέλευση: προσπέρασμα άλλων αυτοκινήτων (κατά το δυνατόν): οδήγηση κατά μήκος εμποδίων π.χ. σταθμευμένα αυτοκίνητα· προσπέρασμα του οδηγούμενου αυτοκινήτου από άλλα αυτοκίνητα (κατά περίπτωση)·

8.3.8. ειδικά οδικά χαρακτηριστικά (εφόσον υπάρχουν): ισόπεδοι κυκλικοί κόμβοι, ισόπεδες σιδηροδρομικές διαβάσεις, στάσεις τραμ / λεωφορείων, διαβάσεις πεζών, οδήγηση σε επιμήκη ανωφέρεια / κατωφέρεια· σήραγγες·

8.3.9. λήψη των αναγκαίων προφυλάξεων κατά την αποβίβαση από το όχημα.

8.4. Ασφαλής και ενεργειακά αποδοτική οδήγηση

8.4.1. οδηγεί κατά τρόπο ασφαλή που μειώνει την κατανάλωση καυσίμου και εκπομπών κατά την επιτάχυνση, την επιβράδυνση, σε ανωφέρεια και κατωφέρεια, εφόσον χρειάζεται με χειροκίνητη επιλογή ταχύτητας.⁶⁷

9. Βαθμολόγηση της εξέτασης προσόντων και συμπεριφοράς

9.1. Για κάθε μία από τις προαναφερθείσες καταστάσεις οδήγησης, η αξιολόγηση πρέπει να αντανακλά το βαθμό άνεσης με τον οποίο ο υποψήφιος χειρίζεται τα χειριστήρια του οχήματος και την ικανότητα που επέδειξε κατά την οδήγηση στην κυκλοφορία με πλήρη ασφάλεια. Ο εξεταστής οφείλει να αισθάνεται ασφαλής καθ' όλη τη διάρκεια της δοκιμασίας. Τα σφάλματα οδήγησης ή η επικίνδυνη συμπεριφορά που θέτει αμέσως σε κίνδυνο την ασφάλεια του οχήματος εξέτασης, τους επιβάτες του ή άλλους χρήστες της οδού πρέπει να κυρώνονται με αποτυχία του εξεταζομένου, ακόμη και αν δεν έχει παρέμβει ο εξεταστής ή ο συνοδός. Παρόλα αυτά, ο εξεταστής είναι ελεύθερος να αποφασίσει κατά πόσον η εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς πρέπει να ολοκληρωθεί ή όχι.

Οι εξεταστές οφείλουν να είναι εκπαιδευμένοι ούτως ώστε να αξιολογούν ορθά την ικανότητα ασφαλούς οδήγησης των υποψηφίων. Το έργο των εξεταστών παρακολουθείται και επιτηρείται, από εξουσιοδοτημένο φορέα, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται ορθή και συνεπής εφαρμογή της αξιολόγησης των σφαλμάτων σύμφωνα με τα πρότυπα που ορίζει το παρόν παράρτημα.

9.2. Κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης, οι εξεταστές οφείλουν να προσέχουν ιδιαίτερα εάν ο υποψήφιος επιδεικνύει αμυντική και κοινωνική συμπεριφορά οδήγησης. Η συμπεριφορά αυτή πρέπει να αντανακλάται σε όλον τον τρόπο οδήγησης και ο εξεταστής οφείλει να λαμβάνει υπόψη τη γενική εικόνα του υποψηφίου. Στην εικόνα αυτή περιλαμβάνεται η προσαρμοσμένη και αποφασιστική (ασφαλής) οδήγηση, λαμβανομένων υπόψη των οδικών και καιρικών συνθηκών, της υπόλοιπης κυκλοφορίας, των συμφερόντων των υπόλοιπων χρηστών της οδού (ιδιαίτερα των πλέον ευάλωτων) και της πρόβλεψης των κινήσεων.

9.3. Ο εξεταστής εκτιμά επίσης κατά πόσον ο υποψήφιος:

9.3.1. έχει υπό τον έλεγχο του το όχημα, λαμβάνοντας υπόψη: την ορθή χρήση των ζωνών ασφαλείας, των κατόπτρων, του προσκέφαλου, του καθίσματος· την ορθή χρήση των φώτων και του υπόλοιπου εξοπλισμού· την ορθή χρήση του συμπλέκτη, του κιβωτίου ταχυτήτων, του επιταχυντή, του συστήματος πέδησης (καθώς και του τρίτου συστήματος πέδησης εφόσον υπάρχει), του συστήματος διεύθυνσης· εάν έχει υπό τον έλεγχο του το όχημα υπό διαφορετικές περιστάσεις, σε διαφορετικές ταχύτητες· το σταθερό κράτημα επί της οδού· το βάρος και τις διαστάσεις και τα

⁶⁷ Προσθήκη σημείου 8.4. με την υπ' αριθμ. 15664/2548/2013 (Β' 2008) απόφαση

χαρακτηριστικά του οχήματος· το βάρος και τον τύπο φορτίου (κατηγορίες BE, C, CE, C1, C1E, DE, D1E μόνο)· την άνεση των επιβατών (κατηγορίες D, DE, D1, D1E μόνο) (χωρίς μεγάλη επιτάχυνση, ήρεμη οδήγηση και χωρίς απότομη πέδηση)·

9.3.2. οδηγεί οικονομικά και με ασφαλή και φιλικό τρόπο προς το περιβάλλον, λαμβάνοντας υπόψη τις στροφές ανά λεπτό, την εναλλαγή ταχυτήτων, την πέδηση και την επιτάχυνση (κατηγορίες B, BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E μόνο) ⁶⁸

9.3.3. παρατήρηση: σφαιρική παρατήρηση· ορθή χρήση των κατόπτρων ορατότητα σε μεγάλη, μεσαία και μικρή απόσταση·

9.3.4. προτεραιότητα/παραχώρηση προτεραιότητας: προτεραιότητα σε διασταυρώσεις, διαβάσεις και κόμβους· παραχώρηση προτεραιότητας σε άλλες περιπτώσεις (π.χ. αλλαγή κατεύθυνσης, αλλαγή λωρίδας, ειδικοί ελιγμοί)·

9.3.5. σωστή θέση επί της οδού: σωστή θέση επί της οδού, στις λωρίδες, στους κυκλικούς ισόπεδους κόμβους, σε καμπύλες, κατάλληλη για τον τύπο και τα χαρακτηριστικά του οχήματος προετοιμασία κατάληψης της σωστής θέσης επί της οδού·

9.3.6. απόσταση ασφαλείας: κατάλληλη απόσταση από το προπορευόμενο και το επόμενο αυτοκίνητο· κατάλληλη απόσταση από άλλους χρήστες της οδού·

9.3.7. ταχύτητα: χωρίς υπέρβαση της μέγιστης επιτρεπόμενης ταχύτητας προσαρμογή της ταχύτητας στις καιρικές / κυκλοφοριακές συνθήκες και εφόσον χρειάζεται στα εθνικά όρια ταχύτητας· οδήγηση με ταχύτητα που επιτρέπει την ακινητοποίηση του οχήματος σε απόσταση ορατή και ελεύθερη εμποδίων προσαρμογή της ταχύτητας στη γενική ταχύτητα του ιδίου τύπου χρηστών της οδού·

9.3.8. φωτεινή σηματοδότηση, οδική σήμανση και λοιπές συνθήκες: αντιδρώντας σωστά στη φωτεινή σηματοδότηση· υπακούοντας στις ενδείξεις των τροχονόμων ενεργώντας σωστά στη οδική σήμανση (πινακίδες αναγγελίας κινδύνου ή ρυθμιστικές)· τήρηση της οδικής οριζόντιας σήμανσης·

9.3.9. προειδοποιήσεις (σινιάλο): εάν ο υποψήφιος προειδοποιεί όπου είναι απαραίτητο, σωστά και έγκαιρα· εάν υποδεικνύει σωστά για την κατεύθυνση του· εάν ενεργεί σωστά λαμβάνοντας υπόψη τις προειδοποιήσεις των λοιπών χρηστών της οδού·

9.3.10. πέδηση και ακινητοποίηση: έγκαιρη επιβράδυνση, πέδηση ή ακινητοποίηση σύμφωνα με τις περιστάσεις· πρόβλεψη των κινήσεων χρήση των διαφόρων συστημάτων πέδησης (μόνο για τις κατηγορίες C, CE, D, DE)· χρήση των συστημάτων μείωσης της ταχύτητας, άλλων εκτός των πεδών (μόνο για τις κατηγορίες C, CE, D, DE).

10. Διάρκεια της εξέτασης

Η διάρκεια της εξέτασης και η διανυόμενη απόσταση πρέπει να επαρκούν για να αξιολογηθούν τα προσόντα και η συμπεριφορά σύμφωνα με όσα ορίζει η παράγραφος Β του παρόντος παραρτήματος. Σε καμία περίπτωση η διάρκεια της δοκιμασίας οδήγησης επί της οδού δεν πρέπει να είναι μικρότερη των 25 λεπτών για τις κατηγορίες AM, A1, A2, A, B και BE και των 45 λεπτών για τις υπόλοιπες κατηγορίες. Στον χρόνο αυτό δεν περιλαμβάνεται η υποδοχή του υποψηφίου, η προετοιμασία του οχήματος, ο

⁶⁸ Αντικατάσταση με την υπ' αριθμ. 15664/2548/2013 (Β' 2008) απόφαση

τεχνικός έλεγχος του οχήματος για την οδική ασφάλεια, οι ειδικοί ελιγμοί και η αναγγελία του αποτελέσματος της πρακτικής εξέτασης.

11. Τόπος της εξέτασης

Η δοκιμασία για την αξιολόγηση των ειδικών ελιγμών μπορεί να πραγματοποιηθεί σε ειδική πίστα εξέτασης. Εφόσον πρακτικά είναι δυνατόν, η δοκιμασία για την αξιολόγηση της συμπεριφοράς σε κατάσταση κυκλοφορίας πρέπει να διενεργείται σε δρόμους εκτός δομημένων περιοχών, σε δρόμους ταχείας κυκλοφορίας και αυτοκινητόδρομους (ή παρόμοιους), καθώς και σε όλων των ειδών τις αστικές οδούς (περιοχές κατοικίας, περιοχές όπου επιτρέπεται η ταχύτητα από 30 έως 50 km/h, αστικούς άξονες ταχείας κυκλοφορίας), οι οποίοι πρέπει να αντιπροσωπεύουν τους διάφορους τύπους δυσκολίας που ενδέχεται να συναντήσουν οι οδηγοί. Κρίνεται επίσης σκόπιμο να διενεργείται η δοκιμασία υπό ποικίλες συνθήκες πυκνότητας της κυκλοφορίας.

Ο χρόνος οδήγησης επί της οδού πρέπει να χρησιμοποιείται κατά το βέλτιστο τρόπο ούτως ώστε να αξιολογείται ο υποψήφιος σε όλες τις περιοχές κυκλοφορίας που μπορεί να συναντήσει, με ιδιαίτερη έμφαση στη μεταβολή των συνθηκών μεταξύ αυτών των περιοχών.

II. ΓΝΩΣΕΙΣ, ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΗΣΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ

Οι οδηγοί όλων των μηχανοκίνητων οχημάτων οφείλουν ανά πάσα στιγμή να διαθέτουν τις γνώσεις, τα προσόντα και τη συμπεριφορά που περιγράφεται στα σημεία 1 έως 9, προκειμένου να:

- ✓ αναγνωρίζουν τους κυκλοφοριακούς κινδύνους και να εκτιμούν τη σοβαρότητα τους,
- ✓ να έχουν επαρκή έλεγχο του αυτοκινήτου τους, ώστε να μην δημιουργούν επικίνδυνες καταστάσεις και να μην αντιδρούν ακατάλληλα σε περίπτωση επικίνδυνης κατάστασης,
- ✓ να συμμορφώνονται προς τους κανόνες οδικής κυκλοφορίας, και ιδίως εκείνους που αφορούν την αποφυγή οδικών ατυχημάτων και τη διατήρηση της κυκλοφοριακής ροής,
- ✓ να ανιχνεύουν τυχόν πρωτίστης σημασίας τεχνικές βλάβες του οχήματος τους, ιδίως εκείνες που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια, και να τις επισκευάζουν με κατάλληλο τρόπο,
- ✓ να λαμβάνουν υπόψη όλους τους παράγοντες που επηρεάζουν τη συμπεριφορά οδήγησης (π.χ. κατανάλωση οινόπνευματος, κόπωση, κακή όραση, κ.λπ.) έτσι ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούν όλες τις σωματικές και διανοητικές τους ικανότητες που χρειάζονται για την ασφαλή οδήγηση,
- ✓ να συνεπικουρούν την ασφάλεια όλων των χρηστών της οδού, και ιδίως των πλέον αδύναμων και των πλέον εκτεθειμένων επιδεικνύοντας τον δέοντα σεβασμό προς τους άλλους.

Σε οδηγούς, οι οποίοι δεν πληρούν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις γνώσεων, προσόντων και συμπεριφοράς, σύμφωνα με όσα ορίζουν τα σημεία 1 έως 9 παραπάνω, δύναται να εφαρμόζονται τα κατάλληλα μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται ότι έχουν ανακτήσει τις εν λόγω γνώσεις και προσόντα και εξακολουθήσουν να επιδεικνύουν τη συμπεριφορά που απαιτείται για την οδήγηση μηχανοκίνητου οχήματος.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΗ
ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΟΥ
ΟΧΗΜΑΤΟΣ**

69 «ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

1. ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΙ ΟΔΗΓΩΝ

Οι υποψήφιοι οδηγοί και οδηγοί, για να έχουν δικαίωμα να υποβληθούν στις προβλεπόμενες εξετάσεις, θεωρητική και στη συνέχεια δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς, του διατάγματος αυτού, πρέπει προηγουμένως να κριθούν ικανοί, έπειτα από ιατρική εξέταση. Η ικανότητα τους αυτή ελέγχεται με βάση τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας, όπως αυτές περιγράφονται στο Κεφάλαιο Β του παρόντος Παραρτήματος.

Με τις ίδιες προδιαγραφές ελέγχονται και οι οδηγοί, οι οποίοι, για διάφορους λόγους, παραπέμπονται προς ιατρική εξέταση [όπως, ανανέωση της άδειας οδήγησης, εφαρμογή της διάταξης της παρ. 8 του άρθρου 13 του ν. 2696/1999 (Α' 57) «Κύρωση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας» (Κ.Ο.Κ.)].

Για τους σκοπούς του παρόντος Παραρτήματος οι υποψήφιοι οδηγοί και οδηγοί κατατάσσονται σε δύο ομάδες:

- **ΟΜΑΔΑ 1:** Οδηγοί οχημάτων των κατηγοριών AM, A1, A2, A, B1, B και BE.
- **ΟΜΑΔΑ 2:** Οδηγοί οχημάτων των κατηγοριών C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D και DE.

1.1. ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

1.1.1. Η ιατρική εξέταση των υποψήφιων οδηγών και οδηγών δύναται να διενεργείται από:

- ιδιώτες ιατρούς που λειτουργούν στην Ελλάδα νόμιμα ιατρείο ως φυσικά πρόσωπα
- ιατρούς που συμμετέχουν ή είναι μέλη ιατρικής εταιρείας στην Ελλάδα οποιασδήποτε νομικής μορφής.

1.1.2. Οι υποψήφιοι οδηγοί και οδηγοί προκειμένου να προβούν σε οποιαδήποτε διαδικασία που αφορά την άδεια οδήγησής τους για την οποία απαιτείται ιατρική εξέταση, οφείλουν να εξεταστούν από ιατρό ειδικότητας:

α) Παθολόγου και των συναφών ειδικοτήτων του γενικού ιατρού, αιματολόγου, γαστρεντερολόγου, ενδοκρινολόγου, ρευματολόγου, καρδιολόγου, πνευμονολόγου, νεφρολόγου καθώς και από ιατρό χωρίς ειδικότητα ο οποίος κατέχει άδεια άσκησης επαγγέλματος για πέντε (5) τουλάχιστον έτη.

Στο πλαίσιο της εξέτασης και λήψης ιστορικού, ο εξεταζόμενος, σε περίπτωση υπόνοιας νόσου που αφορά στην αρτιμέλεια, στην ακοή, στο νευρικό σύστημα, ή σε οποιαδήποτε άλλη νόσο για την οποία απαιτείται γνωμάτευση ειδικού ιατρού, παραπέμπεται σε ιατρό αντίστοιχης ειδικότητας σύμφωνα με τα προβλεπόμενα ιατρικά δεδομένα του Κεφαλαίου Β του παρόντος Παραρτήματος.

Στο παραπεμπτικό αναγράφεται αναλυτικά η Ομάδα (1 ή 2) στην οποία πρέπει να εξεταστεί ο ενδιαφερόμενος, βάσει του Κεφαλαίου Β του παρόντος Παραρτήματος.

Τα πρόσθετα Ιατρικά Πιστοποιητικά προσκομίζονται στον ιατρό που διενεργεί την παθολογική εξέταση προκειμένου να οριστικοποιήσει και εκδώσει το Πιστοποιητικό Υγείας, στο οποίο και επισυνάπτονται υποχρεωτικά.

Σε περιπτώσεις κινητικών προβλημάτων, ο εξεταζόμενος δύναται να παραπέμπεται στο Εθνικό Κέντρο Αποκατάστασης Κέντρο Αξιολόγησης Ικανότητας και Προετοιμασίας Οδήγησης για οδηγούς με αναπηρίες «ΗΝΙΟΧΟΣ» του Υπουργείου Υγείας, ή σε Κέντρο αξιολόγησης ικανότητας και προετοιμασίας οδήγησης για άτομα με κινητικά προβλήματα του άρθρου 24 του ν. 4850/2021 που ιδρύεται και λειτουργεί

⁶⁹ Αντικατάσταση Κεφαλαίου Α Παραρτήματος ΙΙΙ με την κ.υ.α.351841/2021 (Β' 5703)

σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προεδρικό διάταγμα της παρ. 15 του άρθρου 30 του νόμου αυτού.

β) Οφθαλμιάτρου,

γ) Ωτορινολαρυγγολόγου (υποχρεωτικά για όσους έχουν υπερβεί το ογδοηκοστό (80) έτος της ηλικίας τους),

δ) Νευρολόγου ή Ψυχιάτρου (υποχρεωτικά για όσους έχουν υπερβεί το ογδοηκοστό (80) έτος της ηλικίας τους).

1.1.3. Οι προαναφερόμενοι ιατροί γνωματεύουν για την κατάσταση της υγείας του ενδιαφερόμενου και εκδίδουν ιατρικά Πιστοποιητικά Υγείας στα οποία περιλαμβάνεται υποχρεωτικά ο χαρακτηρισμός του ενδιαφερόμενου ως «ΙΚΑΝΟΣ» ή «ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ».

1.1.4. Τα ανωτέρω ιατρικά πιστοποιητικά, στην περίπτωση που το αποτέλεσμα είναι «ΙΚΑΝΟΣ», ισχύουν για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών από την ημερομηνία έκδοσής τους, εντός του οποίου δύναται να υποβάλλονται στην αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών. Πιστοποιητικά Υγείας ιατρικής εξέτασης δεν γίνονται αποδεκτά από την αρμόδια Υπηρεσία αν υποβάλλονται μετά την πάροδο των έξι (6) μηνών από την ημερομηνία έκδοσής τους.

1.1.5. Στις περιπτώσεις ιατρικών πιστοποιητικών με αποτέλεσμα «ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ» καθώς και στις περιπτώσεις όπου κατά την παθολογική εξέταση απαιτείται παραπομπή του ενδιαφερόμενου σε ιατρό άλλης ειδικότητας, ο ιατρός ενημερώνει υποχρεωτικά, εντός μίας (1) το πολύ εβδομάδας, την αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών, συμπληρώνοντας το «ΕΝΙΑΙΟ ΕΝΤΥΠΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ», το οποίο δεν περιέχει ιατρικά δεδομένα.

1.1.6. Σε περίπτωση παραπομπής για ιατρική επανεξέταση οδηγού σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 13 του ν. 2696/1999 (Α' 57) (Κ.Ο.Κ.), στα Πιστοποιητικά Υγείας που εκδίδονται αναγράφεται υποχρεωτικά και το έγγραφο παραπομπής προς ιατρική επανεξέταση.

1.1.7. Σε κάθε περίπτωση που διαπιστώνεται ότι ο εξεταζόμενος εκπληρώνει τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας, βάσει του παρόντος Παραρτήματος, πάσχει όμως από πάθηση που είναι δυνατόν να τον καταστήσει ανίκανο για ασφαλή οδήγηση σε χρόνο προγενέστερο της υπό κανονικές συνθήκες λήξης της διοικητικής ισχύος της άδειάς του, ο ιατρός οφείλει να καθορίσει αναλόγως υποχρέωση ανανέωσης σε συντομότερο χρονικό διάστημα, αναγράφοντας τούτο στο εκδιδόμενο πιστοποιητικό.

1.1.8. Σε περίπτωση που κατά την ιατρική εξέταση υποψηφίου οδηγού ή οδηγού διαπιστωθεί διαφοροποίηση στη χρονική διάρκεια ισχύος μεταξύ των κατηγοριών που κατατάσσονται στις ΟΜΑΔΕΣ 1 και 2 του Κεφαλαίου Β του παρόντος, η διαφοροποίηση αυτή αποτυπώνεται ρητά στο Πιστοποιητικό Υγείας.

1.2. ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Για την ιατρική εξέταση, ο ενδιαφερόμενος:

- Γνωστοποιεί στον διενεργούντα την εξέταση ιατρό τον Αριθμό Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ) και του επιδεικνύει το Δελτίο Αστυνομικής Ταυτότητας ή το Διαβατήριό ή άλλο έγγραφο ταυτοπροσωπίας.
- Σε περίπτωση που κατέχει άδεια οδήγησης την επιδεικνύει υποχρεωτικά στον διενεργούντα την εξέταση ιατρό.

1.3. ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΝΕΩΣΗΣ ΤΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ

Μετά την έκδοση διαπιστωτικής πράξης από τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών για τη θέση σε λειτουργία του απαραίτητου Πληροφοριακού Συστήματος, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr) του Υπουργείου

Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σε μια ή περισσότερες Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών των Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας, για την διεκπεραίωση ηλεκτρονικά της διαδικασίας ανανέωσης των αδειών οδήγησης, εφαρμόζεται εναλλακτικά η παρακάτω διαδικασία που ενεργοποιείται μόνο όταν έχει λήξει η ισχύς τουλάχιστον μίας κατηγορίας της άδειας οδήγησης του ενδιαφερομένου ή πρόκειται να λήξει εντός του επόμενου διμήνου αλλά και σε εκείνους που τίθεται από ιατρό χρονικός περιορισμός λόγω θεμάτων υγείας στην ισχύ της άδειας οδήγησης.

1.3.1. Μετά τη λειτουργία του απαραίτητου Πληροφοριακού Συστήματος παρέχεται εναλλακτικά η δυνατότητα ανανέωσης της άδειας οδήγησης ηλεκτρονικά, κατά την οποία:

- 1.3.1.1.** Ο ενδιαφερόμενος εισέρχεται στην πλατφόρμα με αυθεντικοποίησή του με χρήση των κωδικών - διαπιστευτηρίων Taxisnet.
- 1.3.1.2.** Ο ενδιαφερόμενος συμπληρώνει ψηφιακά αίτηση – υπεύθυνη δήλωση. Σε περίπτωση που λήγουν ταυτόχρονα κατηγορίες της Ομάδας 1 και της Ομάδας 2 μπορεί να επιλέξει να ανανεώσει και τις δύο ή μόνο τις κατηγορίες της Ομάδας 1. Επιλέγει τον τόπο μόνιμης κατοικίας του καθώς και την Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών στην οποία επιθυμεί να υποβάλει την αίτησή του και τα συνοδεύοντα δικαιολογητικά.
- 1.3.1.3.** Στον ενδιαφερόμενο χορηγείται από την εφαρμογή ένας τετραψήφιος αριθμός (PIN) και ενημερώνεται για τις ειδικότητες των ιατρών από τις οποίες απαιτείται να εξεταστεί.
- 1.3.1.4.** Ο ενδιαφερόμενος επισκέπτεται τους ιατρούς, στους οποίους επιδεικνύει τα απαραίτητα δικαιολογητικά ταυτοποίησης, και τους γνωστοποιεί τον τετραψήφιο αριθμό (PIN) που του έχει χορηγηθεί, το ΑΦΜ και τον ΑΜΚΑ. Ο ιατρός αφού εισέλθει στην εφαρμογή του παρέχεται και πρόσβαση στον ιατρικό φάκελο του ενδιαφερομένου.
- 1.3.1.5.** Ο ιατρός προβαίνει στη διενέργεια της ιατρικής εξέτασης. Στη συνέχεια συμπληρώνει και εκδίδει το ψηφιακό πιστοποιητικό υγείας σύμφωνα με τα υποδείγματα του παρόντος Παραρτήματος και ενημερώνεται αυτόματα ο ψηφιακός φάκελος του υποψηφίου. Το ψηφιακό πιστοποιητικό εκτυπώνεται και χορηγείται στον ενδιαφερόμενο εφόσον το επιθυμεί.
- 1.3.1.6.** Η ίδια διαδικασία επαναλαμβάνεται με τον ίδιο κωδικό αριθμό (PIN) για όσους λοιπούς ιατρούς απαιτούνται, περιλαμβανομένων των ιατρών στους οποίους ενδεχομένως παραπέμπεται.
- 1.3.1.7.** Αφού ολοκληρωθούν τα προηγούμενα στάδια και ο πολίτης έχει κριθεί ικανός από όλους τους ιατρούς, ενημερώνεται από την εφαρμογή για τον χρόνο που έχει στη διάθεσή του προκειμένου να υποβάλει την αίτηση του, δεδομένου ότι τα πιστοποιητικά υγείας έχουν διάρκεια ισχύος έξι (6) μηνών.
Στην περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος έχει κριθεί έστω και από έναν ιατρό μη ικανός για οδήγηση, ενημερώνεται η αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών. Ο ενδιαφερόμενος δύναται να υποβάλει νέα αίτηση για ανανέωση μετά από ένα (1) έτος κατόπιν νέας εξέτασης από το σύνολο των ιατρών. Η αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών ανάλογα με τα ευρήματα του ιατρού που έχει κρίνει μη ικανό τον ενδιαφερόμενο, εφόσον απαιτείται, προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για τη δέσμευση άλλων κατηγοριών οδήγησης που τυχόν κατέχει.
- 1.3.1.8.** Ο ενδιαφερόμενος προχωρά στη συμπλήρωση της αίτησής του με τη μεταφόρτωση της προβλεπόμενης φωτογραφίας και του αρχείου στο οποίο αποτυπώνεται σκαναρισμένη η φυσική υπογραφή του. Εφόσον

εγκριθούν από την εφαρμογή αποθηκεύονται στον ηλεκτρονικό φάκελό του.

- 1.3.1.9.** Ο ενδιαφερόμενος προβαίνει στην έκδοση του προβλεπόμενου e-παραβόλου και επιλέγει τον τρόπο παραλαβής του νέου εντύπου της άδειας οδήγησης.
- 1.3.1.10.** Η αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών προβαίνει στους ελέγχους και τις λοιπές ενέργειες που απαιτούνται για την περάτωση της διαδικασίας ανανέωσης της άδειας οδήγησης.
- 1.3.1.11.** Ο ενδιαφερόμενος ενημερώνεται με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή/και με SMS, στον λογαριασμό/αριθμό που έχει δηλώσει για την παραλαβή της νέας άδειάς του.

1.3.2. Η ανωτέρω διαδικασία, στο πλαίσιο της αποτελεσματικότερης λειτουργίας του Πληροφοριακού Συστήματος, δύναται να συμπληρώνεται/επικαιροποιείται με εγκύκλιο του Γενικού Γραμματέα Μεταφορών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

2. ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΚΙΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

2.1. ΓΕΝΙΚΑ

2.1.1. Υποψήφιοι οδηγοί ή οδηγοί, οι οποίοι παρουσιάζουν προβλήματα κινητικότητας ή ακρωτηριασμού άκρου - άκρων ή μικτού τύπου (ορθοπεδικά - νευρολογικά) δύναται να εξετάζονται από το Εθνικό Κέντρο Αποκατάστασης Κέντρο Αξιολόγησης Ικανότητας και Προετοιμασίας Οδήγησης για οδηγούς με αναπηρίες «ΗΝΙΟΧΟΣ» ή από Κέντρο αξιολόγησης του άρθρου 24 του ν. 4850/2021.

2.1.2. Κατά την ανωτέρω εξέταση, η οποία διενεργείται σύμφωνα με τις ελάχιστες απαιτούμενες προϋποθέσεις σωματικής και διανοητικής ικανότητας του παρόντος Παραρτήματος, εκδίδεται «ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ», ικανότητας οδήγησης. Το πόρισμα αυτό υπογράφεται και από εξειδικευμένο ιατρό του Κέντρου (Φυσιάτρο ή Ορθοπεδικό ή Νευρολόγο).

2.1.3. Επιπλέον των ανωτέρω, είναι υποχρεωτική η παθολογική και η οφθαλμολογική εξέταση.

2.1.4. Με τον όρο διασκευές/προσαρμογές νοούνται οι εκάστοτε τροποποιήσεις και η εγκατάσταση ειδικού εξοπλισμού, που απαιτείται να φέρει το μηχανοκίνητο όχημα για να αντισταθμίζεται το κινητικό έλλειμμα, ούτως ώστε το όχημα να οδηγείται με ασφάλεια και σύμφωνα με τις εκάστοτε διατάξεις.

2.1.5. Για την έκδοση του «ΠΟΡΙΣΜΑΤΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ» ο αξιολογούμενος υποψήφιος οδηγός ή οδηγός με κινητικά προβλήματα, δύναται, κατά την κρίση του Κέντρου, να υποβάλλεται, με μέριμνα του Κέντρου, και σε πρακτική δοκιμασία οδήγησης σε ειδικά διασκευασμένο όχημα, η οποία σε καμία περίπτωση δεν υποκαθιστά τη δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς.

2.1.6. Στο «ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ» του υποψηφίου οδηγού ή οδηγού, πέραν των υποδεικνυόμενων καταγεγραμμένων απαραίτητων διασκευών, εμπεριέχονται και οι αντίστοιχοι κωδικοί του σημείου 12 της παρ. 3 του Παραρτήματος Ι του παρόντος διατάγματος που αποτυπώνονται στο έντυπο της άδειας οδήγησης.

2.1.7. Ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός με κινητικά προβλήματα, εφόσον κριθεί ικανός για οδήγηση διασκευασμένου ή μη οχήματος, υποχρεούται σε δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς σύμφωνα με όσα ορίζονται στο παρόν διάταγμα.

2.1.8. Σε περίπτωση ιατρικού πιστοποιητικού με αποτέλεσμα «ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ» καθώς και στις περιπτώσεις όπου κατά την εξέταση απαιτείται παραπομπή του ενδιαφερόμενου για άλλη εξέταση, το Κέντρο ενημερώνει υποχρεωτικά, εντός μίας (1) το πολύ εβδομάδας, την αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών,

συμπληρώνοντας το «ΕΝΙΑΙΟ ΕΝΤΥΠΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ», το οποίο δεν περιέχει ιατρικά δεδομένα.

2.2. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΕΝΤΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η αρμοδιότητα των παραπάνω Κέντρων ανάγεται:

α) Στην εκτίμηση δεξιοτήτων οδήγησης υποψήφιων οδηγών ή οδηγών που παρουσιάζουν κινητικά προβλήματα ή ακρωτηριασμό άκρου - άκρων ή μικτού τύπου (ορθοπεδικά - νευρολογικά) προβλήματα, με τη χρήση ειδικών διασκευών/προσαρμογών και βοηθημάτων οδήγησης.

β) Στην υπόδειξη και καταγραφή των απαιτούμενων κωδικοποιημένων διασκευών/προσαρμογών, βοηθημάτων οδήγησης των ανωτέρω κατηγοριών υποψηφίων οδηγών ή οδηγών.

Σε κάθε περίπτωση εξεταζόμενου υποψήφιου οδηγού ή οδηγού, η απόφαση περί ικανότητας ή μη, διατυπώνεται σε ειδικό πρακτικό «ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ», που υπογράφεται και από εξειδικευμένο γιατρό του Κέντρου και κοινοποιείται αρμοδίως.

2.3. ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Για την εξέταση του ενδιαφερόμενου από το Κέντρο, απαιτούνται:

α) Η καταβολή του εκάστοτε καθοριζόμενου από το Κέντρο ποσού.

β) Ιατρικά Πιστοποιητικά Ιατρικής Εξέτασης (Παθολόγου και Οφθαλμιάτρου) και πρόσφατη ιατρική γνωμάτευση σχετική με την πάθηση.

γ) Αίτηση εξέτασης του ενδιαφερομένου, στην οποία αναγράφονται ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο, ημερομηνία γέννησης, διεύθυνση κατοικίας, Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ), τηλέφωνα επικοινωνίας και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Η αίτηση συνοδεύεται από φωτοαντίγραφο Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας ή διαβατηρίου ή άλλου εγγράφου ταυτοπροσωπίας και φωτοαντίγραφο άδειας οδήγησης (εφόσον υπάρχει).

δ) Παραπεμπτικό για εξέταση (εφόσον υπάρχει).

3. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

3.1. Εφόσον απαιτούνται ειδικές ιατρικές εξετάσεις, δύναται να διενεργούνται από οποιοδήποτε αρμόδιο κρατικό ή ιδιωτικό φορέα ή από ιδιώτες ιατρούς των αντίστοιχων ειδικοτήτων.

Εφόσον απαιτείται ψυχιατρική εξέταση, αυτή πραγματοποιείται από ψυχίατρο, ο οποίος, δύναται να ζητήσει συμπληρωματικά, αν απαιτείται, Πιστοποιητικό Ψυχιατρικής Εξέτασης από Ψυχιατρική Κλινική Πανεπιστημίου ή από Διευθυντή Ψυχιατρικής Κλινικής ή Πιστοποιητικό Παρακολούθησης από θεράποντα ιατρό.

3.2. Οι ιατρικές εξετάσεις προσκομίζονται μόνο στους ιατρούς που διενεργούν την εξέταση και όχι στην αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών.

3.3. Υποψήφιος οδηγός ή οδηγός ο οποίος κρίνεται «**ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ**» από ιατρική εξέταση, δύναται να ζητήσει την επανεξέτασή του μετά την παρέλευση ενός (1) έτους από την εξέταση αυτή.

3.4. Για την ανανέωση άδειας οδήγησης, καθώς και για την άρση κάθε είδους περιορισμού λόγω ιατρικών δεδομένων, ο κάτοχος της άδειας οδήγησης υποβάλλεται σε νέα ιατρική εξέταση.

3.5. Η αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών έχει υποχρέωση:

α) να μεριμνά για τη διενέργεια, από ειδική επιτροπή, αποτελούμενη από έναν (1) υπάλληλο - εξεταστή της ίδιας Υπηρεσίας κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ και τεχνικού κλάδου/ειδικότητας, της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς των υποψηφίων οδηγών ή οδηγών, οι οποίοι λόγω σωματικής αναπηρίας ή προβλημάτων υγείας επιβάλλεται να οδηγούν ειδικά προσαρμοσμένα ή διασκευασμένα οχήματα, βάσει του εκάστοτε Πορίσματος Εξέτασης, με τις αναγκαίες διασκευές.

β) να άρει οποιοδήποτε ιατρικό περιορισμό ο οποίος αποτυπώνεται στην άδεια οδήγησης με κωδικό, μόνο στην περίπτωση που η απαίτηση αυτή αναγράφεται ρητά στο Πιστοποιητικό Υγείας του οδηγού.

γ) να καταχωρεί ως ισχύ της άδειας οδήγησης τη μικρότερη σε διάρκεια, εφόσον προκύπτουν διαφορετικά χρονικά διαστήματα ισχύος, βάσει των ημερομηνιών που αναγράφονται στα Πιστοποιητικά Υγείας του υποψήφιου οδηγού ή οδηγού, για τις κατηγορίες που κατατάσσονται στην ίδια ΟΜΑΔΑ του Κεφαλαίου Β του παρόντος.

3.6. Κατά τον σχεδιασμό, ανάπτυξη, υλοποίηση, εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση Πληροφοριακού Συστήματος της παρούσας, εφαρμόζονται οι αρχές προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που προβλέπονται στον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων [Κανονισμός (ΕΕ) 679/2016] και στον ν. 4624/2019 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ιδιαίτερη μέριμνα δίνεται στις απαιτήσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του άρθρου 25 «Προστασία των δεδομένων ήδη από το σχεδιασμό και εξ ορισμού» και του άρθρου 32 «Ασφάλεια επεξεργασίας» του ΓΚΠΔ, καθώς και στην άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων (άρθρα 12 έως 20 του ΓΚΠΔ).

Σε κάθε περίπτωση, αναφορικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται μέσω των ψηφιακών εφαρμογών για την αρχική χορήγηση/επέκταση/ανανέωση αδειών οδήγησης στην πλατφόρμα του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, υπεύθυνος επεξεργασίας ορίζεται το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, για λογαριασμό του οποίου, το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ), οι Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών των Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας και η Διεύθυνση Διαβατηρίων και Εγγράφων Ασφαλείας του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας εκτελούν συγκεκριμένες πράξεις επεξεργασίας (εκτελούντες την επεξεργασία) για την επίτευξη αποκλειστικά του σκοπού της αρχικής χορήγησης/επέκτασης/ανανέωσης αδειών οδήγησης. Με την επίτευξη του σκοπού αυτού, απαγορεύεται στους εκτελούντες την επεξεργασία να προβούν σε οποιαδήποτε άλλη πράξη επεξεργασίας.

Περαιτέρω, προ της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της ψηφιακής εφαρμογής, με σκοπό την εφαρμογή της αρχής της λογοδοσίας (άρθρο 5 ΓΚΠΔ) προσδιορίζεται ειδικώς και εγγράφως κάθε αναγκαία τεχνική, διαδικαστική, οργανωτική ή άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

4. ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΑΣΦΑΛΗ ΟΔΗΓΗΣΗ ΤΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΤΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΑΘΗΝΑΣ ΚΑΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η οριστική εκτίμηση της ικανότητας για ασφαλή οδήγηση των οδηγών των αστικών συγκοινωνιών Αθήνας και Θεσσαλονίκης, που εμφανίζουν προβλήματα υγείας, τα οποία εμπίπτουν στο παρόν Παράρτημα, διενεργείται από ειδική επιτροπή ιατρών, που συστήνεται διά του παρόντος.

Προς τον σκοπό στελέχωσης της ειδικής επιτροπής συστήνεται στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών Μητρώο Ιατρών. Στο Μητρώο αυτό εντάσσονται ιατροί του Εθνικού Συστήματος Υγείας και του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και ιδιώτες των ιατρικών ειδικοτήτων του παθολόγου, καρδιολόγου, νευρολόγου, οφθαλμιάτρου, ΩΡΛ, ψυχιάτρου, ορθοπαιδικού, ενδοκρινολόγου, διαβητολόγου, κατόπιν ανοιχτής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

Ο πρόεδρος της ειδικής επιτροπής Ιατρών, καθώς και ο αναπληρωτής του ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών για διετή θητεία.

Τα υπόλοιπα μέλη της ειδικής επιτροπής Ιατρών και οι αναπληρωτές τους επιλέγονται πριν από κάθε συνεδρίαση, με δημόσια κλήρωση, από τους ιατρούς του Μητρώου Ιατρών, οι οποίοι κατέχουν την ειδικότητα που αφορά το νόσημα, για το οποίο παραπέμφθηκε στην Επιτροπή ο οδηγός της αντίστοιχης εταιρείας

αστικών συγκοινωνιών. Το αποτέλεσμα της κλήρωσης επικυρώνεται με απόφαση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Την κλήρωση διενεργεί τριμελής επιτροπή, που αποτελείται από τον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας Υποστήριξης Πληροφορικής και Ηλεκτρονικών Συστημάτων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Επιβατικών Μεταφορών του ίδιου Υπουργείου και πρόσωπο υποδεικνυόμενο από το Διοικητικό Συμβούλιο της αντίστοιχης εταιρείας αστικών συγκοινωνιών. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζεται κάθε ειδικότερο θέμα σχετικά με την ανωτέρω κλήρωση.

Στην απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών περί ορισμού του Προέδρου της ειδικής επιτροπής Ιατρών και του αναπληρωτή του καθορίζεται κάθε ειδικότερο θέμα σχετικά με την οργάνωση και τη λειτουργία της εν λόγω επιτροπής. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Οικονομικών καθορίζεται η αποζημίωση των μελών της ειδικής επιτροπής Ιατρών.

Η παραπομπή οδηγού των αστικών συγκοινωνιών Αθήνας και Θεσσαλονίκης στην ειδική επιτροπή πραγματοποιείται ύστερα από σχετική εισήγηση του αντίστοιχου ιατρού εργασίας της εταιρείας στην οποία εργάζεται ο οδηγός.

Στις συνεδριάσεις της ειδικής επιτροπής συμμετέχει ως εισηγητής, παρουσιάζοντας τον σχετικό ιατρικό φάκελο του παραπεμπόμενου οδηγού, ο αρμόδιος ιατρός εργασίας της αντίστοιχης εταιρείας, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Η ιατρική αξιολόγηση και οριστική κρίση περί της σωματικής και διανοητικής ικανότητας του παραπεμπόμενου οδηγού διενεργείται από την ειδική επιτροπή, η οποία, αφού λάβει υπόψη τις διατάξεις του παρόντος Παραρτήματος διαπιστώνει, με αιτιολογημένη απόφασή της, την καταλληλότητα του παραπεμπόμενου οδηγού για ασφαλή οδήγηση και εκδίδει σχετικό Πόρισμα Εξέτασης.

Η ειδική επιτροπή, πριν από την έκδοση του πορίσματος εξέτασης, δύναται να ζητήσει την εξέταση του υπό κρίση οδηγού από ιατρό κρατικού νοσηλευτικού ιδρύματος του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.), ειδικότητας αντίστοιχης με το πρόβλημα του εξεταζόμενου οδηγού.

Στο Πόρισμα Εξέτασης της ειδικής επιτροπής περιλαμβάνεται υποχρεωτικά ο χαρακτηρισμός «ΙΚΑΝΟΣ/Η» ή «ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ/Η» της ομάδας 2 ή και της ομάδας 1 του παρόντος Παραρτήματος και εφόσον απαιτείται, ο χρόνος επαναξιολόγησης του κριθέντος οδηγού από επόμενη ειδική επιτροπή.

Το Πόρισμα Εξέτασης αποστέλλεται στην αντίστοιχη εταιρεία, στην οποία απασχολείται ο οδηγός.

Σε περίπτωση που ο οδηγός κριθεί «ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ/Η», το Πόρισμα Εξέτασης αποστέλλεται και στην οικεία Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών, προκειμένου η τελευταία να προβεί στην αφαίρεση της άδειας οδήγησης ή κατηγοριών αυτής, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το Πόρισμα Εξέτασης. Σε περίπτωση που το Πόρισμα Εξέτασης προβλέπει επαναξιολόγηση του οδηγού από επόμενη ειδική επιτροπή και εφόσον το Πόρισμα Εξέτασης της ειδικής επιτροπής επαναξιολόγησης κρίνει τον οδηγό ως «ΙΚΑΝΟΣ/Η», ενημερώνεται η οικεία Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών και η άδεια οδήγησης επαναχορηγείται είτε με τη διαδικασία της αντικατάστασης εντύπου, στην περίπτωση που δεν έχει λήξει η διοικητική ισχύς των κατηγοριών που αφαιρέθηκαν σε συμμόρφωση προς το πρώτο πόρισμα εξέτασης, είτε με τη διαδικασία της ανανέωσης.

Η ειδική επιτροπή ιατρών, που συστήθηκε με την υπό στοιχεία Δ4δ/οικ.27509/04-04-2019 (ΑΔΑ: Ω57Ω465ΧΘΞ-Η3Ν) απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, καταργείται και οι εκκρεμείς υποθέσεις παραπομπής οδηγών μεταβιβάζονται αυτοδικαίως στην αρμοδιότητα της ειδικής επιτροπής ιατρών που συστήνεται διά του παρόντος.

5. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΝΤΥΠΩΝ

Στο τέλος του Κεφαλαίου αυτού προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του, επτά (7) Υποδείγματα εντύπων για την ιατρική εξέταση υποψηφίων οδηγών ή οδηγών. Τα Υποδείγματα αυτά είναι δυνατόν να προσαρμόζονται από την αρμόδια,

κατά περίπτωση, Υπηρεσία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών προκειμένου να διευκολύνεται η ηλεκτρονική υποβολή/διακίνησή τους. Τα υποδείγματα εντύπων έχουν ως εξής:

A. ΕΝΤΥΠΑ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ

- ΕΝΙΑΙΟ ΕΝΤΥΠΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
- ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΥΓΕΙΑΣ ΙΑΤΡΟΥ
- ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΥΓΕΙΑΣ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΟΥ
- ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ
- ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΑΣΦΑΛΗ ΟΔΗΓΗΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΑΘΗΝΑΣ ΚΑΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

B. ΨΗΦΙΑΚΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΥΓΕΙΑΣ

ΑΤΥΠΗ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ

Α. ΕΝΤΥΠΑ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟΧΡΕΟΥ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ
(Σφραγίδα φορέα ή προσώπου)

Αριθ. Πρωτ.: .....
Ημερομηνία: .....

ΕΝΙΑΙΟ ΕΝΤΥΠΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΠΡΟΣ: ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ .....

Ο/Η υπογεγραμμένος/η ..... ιατρός ειδικότητας ..... με ΑΜΚΑ ..... και με Αριθμό Μητρώου ..... για την ιατρική εξέταση υποψηφίων οδηγών ή οδηγών για χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, ή ο/η αξιολογητής/γήτρια ικανότητας οδήγησης του Κέντρου Αξιολόγησης σας ενημερώνω ότι ο/η κρίθηκε:

Επώνυμο	
Όνομα	
Όνομα Πατέρα	
Όνομα Μητέρας	
Ημερομηνία Εξέτασης	
ΑΜΚΑ	
Αριθμός Άδειας Οδήγησης (**)	
ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ/Η (*)	Για Παραπομπή σε (*) .....
	..... (ειδικότητα/ες ιατρού/ιατρών)

Επώνυμο	
Όνομα	
Όνομα Πατέρα	
Όνομα Μητέρας	
Ημερομηνία Εξέτασης	
ΑΜΚΑ	
Αριθμός Άδειας Οδήγησης (**)	
ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ/Η (*)	Για Παραπομπή σε (*) .....
	..... (ειδικότητα/ες ιατρού/ιατρών)

Επώνυμο	
Όνομα	
Όνομα Πατέρα	
Όνομα Μητέρας	
Ημερομηνία Εξέτασης	
ΑΜΚΑ	
Αριθμός Άδειας Οδήγησης (**)	
ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ/Η (*)	Για Παραπομπή σε (*) .....
	..... (ειδικότητα/ες ιατρού/ιατρών)

**Υπογραφή αρμοδίου
και Σφραγίδα**

(*) Διαγράφεται ότι δεν ισχύει/απαιτείται

(**) Συμπληρώνεται εφόσον υφίσταται άδεια οδήγησης

ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΥΓΕΙΑΣ

Ο/Η υπογεγραμμένος/η ..... ιατρός ειδικότητας ..... με ΑΜΚΑ ..... και με Αριθμό Μητρώου ....., για την ιατρική εξέταση υποψηφίου οδηγού ή οδηγού (*) για χορήγηση ή ανανέωση (*) άδειας οδήγησης:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΩ

ότι εξέτασα σήμερα στο ιατρείο μου επί της οδού ....., αριθμός ....., περιοχή ....., τον/την (*) ....., του ..... (Όνομα πατρός), διεύθυνση κατοικίας ....., ΑΜΚΑ: ....., κατά παραγγελία του/της ιατρού ..... ειδικότητας ..... (**)

Κατά την παραπάνω εξέταση έλαβα υπόψη μου:

1. Το διαθέσιμο ιατρικό ιστορικό του εξεταζόμενου
2. Τις προβλεπόμενες εξετάσεις .....
3. Το από ..... ιατρικό πιστοποιητικό ή ιατρική γνωμάτευση του Νοσοκομείου .....ότι.....
4. Το ερωτηματολόγιο για έλεγχο του Αποφρακτικού τύπου Συνδρόμου Απνοιών Υποπνοιών
5. Την άδεια οδήγησης με αριθμό ..... (***)
6. ....

Και τον/την κρίνω (*)

IKANO-H

ΜΗ IKANO-H

ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ
σε ιατρό ειδικότητας
.....
ή σε Κέντρο Αξιολόγησης

για να του/της χορηγηθεί - ανανεωθεί (*) η άδεια οδήγησης της

ΟΜΑΔΑΣ 1

ΟΜΑΔΑΣ 2

(*)

Η ισχύς της άδειας οδήγησης θα είναι για.....

Παρατηρήσεις και Κωδικοί επί της άδειας οδήγησης:

.....
.....
.....

...../...../20.....

**Ο/Η Ιατρός
(Υπογραφή - Σφραγίδα)**

(*) Διαγράφεται ότι δεν ισχύει/απαιτείται

(**) Συμπληρώνονται τα στοιχεία του ιατρού που έκανε την παραπομπή για ιατρική εξέταση

(***) Συμπληρώνεται εφόσον υφίσταται άδεια οδήγησης

ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΥΓΕΙΑΣ

Ο/Η υπογεγραμμένος/η ..... ιατρός ειδικότητας **Οφθαλμιάτρου**, με ΑΜΚΑ ..... και με Αριθμό Μητρώου ....., για την ιατρική εξέταση υποψηφίου οδηγού ή οδηγού (*) για χορήγηση ή ανανέωση (*) άδειας οδήγησης:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΩ

ότι εξέτασα σήμερα στο ιατρείο μου επί της οδού ....., αριθμός ....., περιοχή ....., τον/την (*) ....., του ..... (Όνομα πατρός), διεύθυνση κατοικίας ....., ΑΜΚΑ: .....

Κατά την παραπάνω εξέταση έλαβα υπόψη μου:

1. Το διαθέσιμο ιατρικό ιστορικό του εξεταζόμενου
2. Τις προβλεπόμενες εξετάσεις .....
3. Το από ..... ιατρικό πιστοποιητικό ή ιατρική γνωμάτευση του Νοσοκομείου ..... ότι .....
4. Την άδεια οδήγησης με αριθμό ..... (**)
5. ....

Και τον/την κρίνω

ΙΚΑΝΟ-Η

ΜΗ ΙΚΑΝΟ-Η

(*)

για να του/της χορηγηθεί - ανανεωθεί (*) η άδεια οδήγησης της

ΟΜΑΔΑΣ 1

ΟΜΑΔΑΣ 2

(*)

Η ισχύς της άδειας οδήγησης θα είναι για.....

Παρατηρήσεις - Κωδικοί επί της άδειας οδήγησης:

.....
 .....
 .....

.../.../20...
Ο/Η Ιατρός
(Υπογραφή - Σφραγίδα)

(*) Διαγράφεται ότι δεν ισχύει

(**) Συμπληρώνεται εφόσον υφίσταται άδεια οδήγησης

.....
.....
ΚΕΝΤΡΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ .....
Διεύθυνση: .....
Τηλ.: .....
Αρ. Πρωτ/ου: .....
Παραπεμπτικό: .....

ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

Την ...../...../....., ο/η (ΕΠΩΝΥΜΟ) ..... (ΟΝΟΜΑ)....., (ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ)....., Δ/νση Κατοικίας ..... Τηλ.: ..... ΑΜΚΑ: ....., ΑΔΤ/Εκδ.Αρχή: ....., Αρ. Αδ. Οδηγ: ..... (**),

προσήλθε στο Κέντρο Αξιολόγησης για εξέταση, ύστερα από αίτησή του/της για χορήγηση/ανανέωση (*) άδειας οδήγησης της :

ΟΜΑΔΑΣ 1	ΟΜΑΔΑΣ 2 (*)
----------	--------------

Μετά από λεπτομερή καταγραφή και αξιολόγηση των κινητικών προβλημάτων του/της σε σχέση με τις ελάχιστες απαιτούμενες δεξιότητες για ασφαλή οδήγηση οχήματος κρίνεται:

ΙΚΑΝΟΣ-Η	ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ-Η (*)
----------	-----------------

α) για να αποκτήσει (*)   **β)** για να ανανεώσει (*)

Καταγραφή των απαιτούμενων διασκευών-Παρατηρήσεις:
.....
.....
.....

Η ισχύς της άδειας οδήγησης θα είναι:
α) για ..... (*) **β)** προσωρινή παύση ισχύος για ..... (*) **γ)** οριστική παύση ισχύος (*)

Ο/Η Αξιολογητής του Κέντρου   Ο/Η Υπεύθυνος του Κέντρου

(Υπογραφή - Σφραγίδα)

(*) Διαγράφεται ότι δεν ισχύει
(**) Συμπληρώνεται εφόσον υφίσταται άδεια οδήγησης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΑΣΦΑΛΗ
ΟΔΗΓΗΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΑΘΗΝΑΣ ΚΑΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Συνεδρίαση .../.../20..
Πρακτικό Νο .....
Παραπεμπτικό: .....

ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

Στην ..... σήμερα .../.../20.., συνήλθε η ειδική επιτροπή αποτελούμενη από τους:

- α) ..... (ειδικότητας) ..... ως Πρόεδρος
- β) ..... (ειδικότητας) ..... ως μέλος
- γ) ..... (ειδικότητας) ..... ως μέλος
- δ) ..... (ειδικότητας) ..... ως μέλος
- ε) ..... (ειδικότητας) ..... ως μέλος
- στ) ..... (ειδικότητας) ..... ως μέλος
- ζ) ..... υπαλλήλου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών ως Γραμματέας και
- η) ..... ιατρού εργασίας της ..... ως εισηγητής,

για την ιατρική αξιολόγηση και οριστική εκτίμηση της ικανότητας για ασφαλή οδήγηση του/ης οδηγού της εταιρείας ..... με στοιχεία:

(ΕΠΩΝΥΜΟ) ....., (ΟΝΟΜΑ)....., (ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ)....., Διεύθυνση κατοικίας ....., Τηλ. ...., ΑΜΚΑ ....., Αριθμ. Άδειας Οδήγησης .....

Κατά την παραπάνω εξέταση ελήφθησαν υπόψη (*):

1. Το από .../.../20.... παραπεμπτικό του ιατρού εργασίας της .....
2. Το ιστορικό του εξεταζόμενου μέσω του ΑΜΚΑ
3. Η εισήγηση του ιατρού εργασίας της .....
4. Οι προβλεπόμενες εξετάσεις .....
5. Το από ..... ιατρικό πιστοποιητικό ή ιατρική γνωμάτευση του Νοσοκομείου .....ότι.....
6. ....

και κρίθηκε:

α) ΙΚΑΝΟΣ-Η ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ-Η (*)

οδήγησης κατηγορίας οχήματος που ανήκει στην ΟΜΑΔΑ 2

β) ΙΚΑΝΟΣ-Η ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ-Η (*)

οδήγησης κατηγορίας οχήματος που ανήκει στην ΟΜΑΔΑ 1

Επαναξιολόγηση - Παρατηρήσεις - Κωδικοί επί της άδειας οδήγησης:

.....
.....
.....
.....
.....

Ο/Η Πρόεδρος
1)..... 2).....

Τα μέλη:

3).....

4)..... 5).....

**Για την ακρίβεια
Ο/Η Γραμματέας
(Υπογραφή - Σφραγίδα)**

(*) Διαγράφεται ότι δεν ισχύει/απαιτείται.

Β. ΨΗΦΙΑΚΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΥΓΕΙΑΣ

8161121000279

Ημ/νία Εξέτασης:
Κωδικός Πιστοποιητικού Υγείας:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΥΓΕΙΑΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ Ή ΟΔΗΓΩΝ

Ο/Η ..... ιατρός ειδικότητας ..... με ΑΜΚΑ .....
έχοντας λάβει υπόψη μου τα προβλεπόμενα από τη σχετική νομοθεσία,

ΠΙΣΤΟΠΟΙΩ

ότι εξέτασα σήμερα τον/την ....., με ΑΜΚΑ: ....., {κατά
παραγγελία του/της ιατρού ..... ειδικότητας ..... με ΑΜΚΑ
.....}⁷⁰ και τον/την κρίνω: **ΙΚΑΝΟ/Η**

για να του/της ανανεωθεί ή χορηγηθεί η άδεια οδήγησης, με αριθμό ..... της ΟΜΑΔΑΣ
...

{Η άδειας οδήγησης ισχύει για .....}⁷¹ {(ο περιορισμός ισχύει και για την ΟΜΑΔΑ
1)}⁷²

{Η ισχύς της άδειας οδήγησης καθορίζεται από την αρμόδια Υπηρεσία σύμφωνα με τις
ισχύουσες διατάξεις.}⁷³

Ο/Η Ιατρός

.....

Παρατηρήσεις που προστέθηκαν επί της Άδειας Οδήγησης:

Κωδικός	Περιγραφή	Κατηγορίες Άδειας Οδήγησης	Ειδικός χαρακτήρας

Παρατηρήσεις που αφαιρούνται από την Άδεια Οδήγησης:

Κωδικός	Περιγραφή	Αιτιολογία Αφαίρεσης	Ειδικός χαρακτήρας

Ο/Η Ιατρός

.....

⁷⁰ Εμφανίζεται σε περίπτωση παραπομπής.

⁷¹ Εμφανίζεται όταν ο ιατρός θέτει χρονικό περιορισμό λόγω θεμάτων υγείας στην ισχύ της άδειας οδήγησης.

⁷² Εμφανίζεται στην περίπτωση που ο ιατρός εξετάζει για ΟΜΑΔΑ 2, θέτει χρονικό περιορισμό λόγω θεμάτων υγείας στην ισχύ της άδειας, και ο περιορισμός αυτός ισχύει και για την ΟΜΑΔΑ 1.

⁷³ Εμφανίζεται όταν ο ιατρός δεν θέτει χρονικό περιορισμό λόγω θεμάτων υγείας στην ισχύ της άδειας.

8161121000279

Ημ/νία Εξέτασης:
Κωδικός Πιστοποιητικού Υγείας:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΥΓΕΙΑΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ Ή ΟΔΗΓΩΝ

Ο/Η ..... ιατρός ειδικότητας ..... με ΑΜΚΑ .....
έχοντας λάβει υπόψη μου τα προβλεπόμενα από τη σχετική νομοθεσία,

ΠΙΣΤΟΠΟΙΩ

ότι εξέτασα σήμερα τον/την ....., με ΑΜΚΑ: ....., {κατά
παραγγελία του/της ιατρού ..... ειδικότητας ..... με ΑΜΚΑ
.....}⁷⁴ και τον/την κρίνω: **ΜΗ ΙΚΑΝΟ/Η** για όλες τις κατηγορίες Άδειας
Οδήγησης.

Ο/Η Ιατρός

.....

---

⁷⁴ Εμφανίζεται σε περίπτωση παραπομπής.

75 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ

1. ΟΡΑΣΗ

1.1. ΟΠΤΙΚΗ ΟΞΥΤΗΤΑ

ΟΜΑΔΑ 1

Το άθροισμα της οπτικής οξύτητας των δύο ματιών μετρούμενης με γυαλιά ή φακούς επαφής πρέπει να είναι τουλάχιστον 10/10 (αθροιστικά). Αναλυτικά :

5/10 στο ένα μάτι και 5/10 στο άλλο ή
6/10 στο ένα μάτι και 4/10 στο άλλο ή
7/10 στο ένα μάτι και 3/10 στο άλλο ή
8/10 στο ένα μάτι και 2/10 στο άλλο.

Αν η οπτική οξύτητα (διορθωμένη) του ενός ματιού είναι μικρότερη από 2/10 και η οπτική οξύτητα του άλλου 8/10 τουλάχιστον, ο οδηγός, ή ο υποψήφιος οδηγός υπάγεται στις διατάξεις περί μονοφθαλμίας.

Η οπτική οξύτητα σε περιπτώσεις διαθλαστικών σφαλμάτων λαμβάνεται με διορθωτικά γυαλιά ή φακούς επαφής.

Τα γυαλιά ή οι φακοί επαφής πρέπει να είναι ανεκτά από τον οδηγό ή τον υποψήφιο οδηγό.

Οι ενδοφθάλμιοι φακοί δεν θεωρούνται διορθωτικοί φακοί.

1.2. ΟΠΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ

ΟΜΑΔΑ 1

Αν διαπιστωθεί διαταραχή του οπτικού πεδίου του ενός ματιού, άδεια χορηγείται ή ανανεώνεται, εφόσον η οπτική οξύτητα του άλλου ματιού είναι (με διόρθωση τυχόν διαθλαστικού σφάλματος), τουλάχιστον 8/10 και το οπτικό πεδίο πλήρες. Στην περίπτωση αυτή ο οδηγός υφίσταται περιοδική επανεξέταση ανά 3-ετία. Αν υπάρχει πάθηση που μπορεί να προκαλέσει διαταραχή του οπτικού πεδίου του υγιούς ματιού (π.χ. γλαύκωμα), η επανεξέταση εκτελείται σε συντομότερο χρονικό διάστημα.

Το οπτικό πεδίο κάθε ματιού δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερο των 120 μοιρών σε οριζόντιο επίπεδο.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να γίνεται αδρή εκτίμηση του οπτικού πεδίου. Αν κατά την εξέταση διαπιστωθεί διαταραχή ή υπόνοια διαταραχής του οπτικού πεδίου ή πάθηση που είναι πιθανόν να προκαλεί διαταραχή του οπτικού πεδίου, πρέπει να εκτελείται λεπτομερής λήψη του οπτικού πεδίου με κατάλληλο όργανο.

ΟΜΑΔΑ 2

Κάθε υποψήφιος για την αρχική χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης πρέπει να έχει οπτική οξύτητα και από τα δύο μάτια με οπτική διόρθωση, (εφόσον χρειάζεται), τουλάχιστον 8/10 στο ένα μάτι και τουλάχιστον 5/10 στο άλλο μάτι.

Στην περίπτωση που οι τιμές 8/10 και 5/10 επιτυγχάνονται με τη βοήθεια οπτικής διόρθωσης, πρέπει η μη διορθωμένη οπτική οξύτητα του κάθε ματιού να φθάνει τα 0,5/10 και η διόρθωση της ελάχιστης απαιτούμενης οπτικής οξύτητας (8/10 και 5/10) να επιτυγχάνεται με τη βοήθεια γυαλιών ή φακών επαφής, των οποίων η ισχύς δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τις 8 διοπτρίες (2Dcyl= 1Dsph) περίπου.

Οι 8 διοπτρίες υπολογίζονται συνολικά (μυωπικές, αστιγματικές, υπερμετρωπικές) για κάθε οφθαλμό ξεχωριστά.

Οι ενδοφθάλμιοι φακοί δεν θεωρούνται διορθωτικοί φακοί.

ΟΜΑΔΑ 2

Το οπτικό πεδίο του κάθε ματιού χωριστά πρέπει να είναι πλήρες.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να γίνεται αδρή εκτίμηση του οπτικού πεδίου. Αν κατά την εξέταση διαπιστωθεί διαταραχή ή υπόνοια διαταραχής του οπτικού πεδίου ή πάθηση που είναι πιθανόν να προκαλεί διαταραχή του οπτικού πεδίου, πρέπει να εκτελείται λεπτομερής λήψη του οπτικού πεδίου με κατάλληλο όργανο.

Αν ο οφθαλμίατρος δεν διαθέτει τον απαιτούμενο εξοπλισμό, μπορεί να ζητήσει να γίνει η εξέταση σε Κρατικό Νοσοκομείο ή από οποιονδήποτε οφθαλμίατρο που διαθέτει τον απαιτούμενο εξοπλισμό.

⁷⁵ Αντικατάσταση Κεφαλαίου Β Παραρτήματος ΙΙΙ με την παρ. 6 του άρθρου 74 του ν.4413/2016 (Α' 148)

1.3. ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΧΡΩΜΑΤΩΝ**ΟΜΑΔΑ 1**

Ο οδηγός ή υποψήφιος οδηγός πρέπει να διακρίνει άνετα τα τρία χρώματα (κόκκινο, πράσινο, κίτρινο) ενός τρίχρωμου φανού.

ΟΜΑΔΑ 2

Ο υποψήφιος οδηγός πρέπει να έχει φυσιολογική αντίληψη των χρωμάτων. Σε περίπτωση μειωμένης αντίληψης των χρωμάτων, επιτρέπεται η αρχική χορήγηση άδειας οδήγησης εφόσον διακρίνει άνετα τα τρία χρώματα (κόκκινο, πράσινο, κίτρινο) ενός τρίχρωμου φανού.

Η άδεια ανανεώνεται εφόσον η διαπιστωθείσα μειωμένη αντίληψη των χρωμάτων (δυσχρωματοψία) παραμένει ως έχει και επιπλέον ο οδηγός διακρίνει άνετα τα τρία χρώματα (κόκκινο, πράσινο, κίτρινο) ενός τρίχρωμου φανού.

1.4. ΔΙΟΦΘΑΛΜΗ ΟΡΑΣΗ**ΟΜΑΔΑ 1**

Αν ο οδηγός ή ο υποψήφιος οδηγός πάσχει από έκδηλο στραβισμό (ετεροτροπία), άδεια οδήγησης χορηγείται ή ανανεώνεται, εφόσον το υγιέστερο μάτι έχει οπτική οξύτητα (με διόρθωση τυχόν διαθλαστικού σφάλματος) τουλάχιστον 8/10 και οπτικό πεδίο πλήρες.

Αν κατά την εξέταση οδηγού ή υποψηφίου οδηγού διαπιστωθεί διπλωπία, άδεια οδήγησης χορηγείται ή ανανεώνεται με την προϋπόθεση ότι κατά την οδήγηση η όραση του ενός ματιού, θα αποκλείεται με ειδικά γυαλιά, κάλυψη ή φακό επαφής.

Η οπτική οξύτητα του χρησιμοποιούμενου ματιού πρέπει να είναι (με διόρθωση τυχόν διαθλαστικού σφάλματος) τουλάχιστον 8/10 και το οπτικό του πεδίο πλήρες.

Οδηγοί που ανήκουν στις παραπάνω περιπτώσεις (εκδήλου στραβισμού και διπλωπίας) υφίστανται περιοδική επανεξέταση μέχρι 3 χρόνια

ΟΜΑΔΑ 2

Ο οδηγός δεν πρέπει να πάσχει από πάθηση που αποτελεί εμπόδιο στη στερεοσκοπική όραση (π.χ. έκδηλο στραβισμό ή διπλωπία).

1.5. ΑΦΑΚΙΑ**ΟΜΑΔΑ 1**

Η αμφοτερόπλευρη αφακία δεν αποτελεί εμπόδιο για τη χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον με γυαλιά ή φακούς επαφής εκπληρώνονται οι προϋποθέσεις της ελάχιστης απαιτούμενης οπτικής οξύτητας.

Η ετερόπλευρη αφακία πρέπει να διορθώνεται με ενδοφθάλμιο φακό ή φακό επαφής.

Σε κάθε περίπτωση αφακίας, άδεια οδήγησης δεν χορηγείται αν δεν έχει περάσει τουλάχιστον ένα τρίμηνο από την εγχείρηση.

Η άδεια χορηγείται για ένα έτος μετά την παρέλευση τριμήνου από την εγχείρηση και ανανεώνεται κάθε έτος. Μετά την πάροδο της τριετίας, χορηγείται κανονικά.

ΟΜΑΔΑ 2

Η αμφοτερόπλευρη αφακία δεν αποτελεί εμπόδιο για τη χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον με γυαλιά ή φακούς επαφής εκπληρώνονται οι προϋποθέσεις της ελάχιστης απαιτούμενης οπτικής οξύτητας.

Η ετερόπλευρη αφακία πρέπει να διορθώνεται με ενδοφθάλμιο φακό ή φακό επαφής.

Σε κάθε περίπτωση αφακίας, άδεια οδήγησης δεν χορηγείται αν δεν έχει περάσει τουλάχιστον ένα τρίμηνο από την εγχείρηση.

Η άδεια χορηγείται για ένα έτος μετά την παρέλευση τριμήνου από την εγχείρηση και ανανεώνεται κάθε έτος. Μετά την πάροδο της τριετίας, χορηγείται κανονικά.

1.6. ΜΟΝΟΦΘΑΛΜΙΑ

ΟΜΑΔΑ 1

Σε περίπτωση μονοφθαλμίας είναι δυνατόν να χορηγηθεί άδεια οδήγησης ή να ανανεωθεί υφιστάμενη άδεια, με την προϋπόθεση ότι η κατάσταση αυτή της μονοφθαλμίας υπάρχει από 6-μήνου τουλάχιστον.

Η οπτική οξύτητα του μοναδικού ματιού πρέπει να είναι (με διόρθωση τυχόν διαθλαστικού σφάλματος) 8/10 τουλάχιστον και το οπτικό του πεδίο πλήρες. Αν το μοναδικό μάτι είναι άφακο, η διόρθωσή του πρέπει να εξασφαλίζεται με φακό επαφής ή ενδοφθάλμιο φακό.

Αν με την κατάσταση της μονοφθαλμίας συνυπάρχει και κώφωση, άδεια οδήγησης δεν χορηγείται ούτε ανανεώνεται. Οι μονόφθαλμοι οδηγοί υποχρεώνονται ν' ανανεώνουν την άδεια οδήγησής τους από ένα έως πέντε χρόνια. Ο χρόνος ανανέωσης (1-5 χρόνια), καθορίζεται από τον Οφθαλμίατρο ⁷⁶, σύμφωνα με τη κρίση του και λαμβάνοντας υπόψη την οπτική οξύτητα του οφθαλμού.

1.7 ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΤΙΩΝ

ΟΜΑΔΑ 1

Άδεια οδήγησης δεν χορηγείται ούτε ανανεώνεται, σε κάθε πάθηση των ματιών που αποτελεί σοβαρό εμπόδιο στην ασφαλή οδήγηση, έστω και αν δεν αναφέρεται στις παραπάνω παραγράφους. Σε αμφίβολες περιπτώσεις ο ενδιαφερόμενος υποβάλλεται σε εξειδικευμένες οφθαλμολογικές εξετάσεις. Για διαθλαστικά σφάλματα που χειρουργούνται με τους σύγχρονους επιστημονικούς τρόπους (laser) δύναται να χορηγηθεί άδεια οδήγησης, εφόσον πληρούνται οι ελάχιστες προϋποθέσεις οπτικής οξύτητας. Χορηγείται άδεια τουλάχιστον τρεις μήνες μετά την επέμβαση και για χρονικό διάστημα που θα κρίνει ο οφθαλμίατρος. Μετά το πέρας του χρονικού διαστήματος που θα οριστεί και εφόσον η κατάσταση παραμένει αμετάβλητη, η ανανέωση γίνεται κανονικά για το χρονικό διάστημα που προβλέπεται κάθε φορά.

ΟΜΑΔΑ 2

Δεν χορηγείται άδεια.

ΟΜΑΔΑ 2

Άδεια οδήγησης δεν χορηγείται ούτε ανανεώνεται στις παρακάτω παθήσεις, έστω και αν εκπληρώνονται οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους:

1. Παθήσεις του κερατοειδούς (εκφυλίσεις ή δυστροφίες)
2. Στραβισμός
3. Εκφυλίσεις ή δυστροφίες του βυθού
4. Αγγειακές διαταραχές του βυθού
5. Αποκόλληση του αμφιβληστροειδούς
6. Γλαύκωμα
7. Νοσήματα κόγχων (δυσθυροειδική οφθαλμοπάθεια, όγκοι, συγγενείς δυσπλασίες)
8. Παθήσεις βλεφάρων (πτύση, όγκος)

Σε αμφίβολες περιπτώσεις ο ενδιαφερόμενος υποβάλλεται σε εξειδικευμένες οφθαλμολογικές εξετάσεις.

Για διαθλαστικά σφάλματα που χειρουργούνται με τους σύγχρονους επιστημονικούς τρόπους (laser) δύναται να χορηγηθεί άδεια οδήγησης, εφόσον πληρούνται οι ελάχιστες προϋποθέσεις οπτικής οξύτητας. Χορηγείται άδεια τουλάχιστον τρεις μήνες μετά την επέμβαση και για χρονικό διάστημα που θα κρίνει ο οφθαλμίατρος. Μετά το πέρας του χρονικού διαστήματος που θα οριστεί και εφόσον η κατάσταση παραμένει αμετάβλητη, η ανανέωση γίνεται κανονικά για το χρονικό διάστημα που προβλέπεται κάθε φορά.

⁷⁶ Αντικατάσταση λέξης με την υπ' αριθμ. 48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

2. ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ 1

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας στις εξής περιπτώσεις:

1. Στην τέλεια απόφραξη των ρινικών κοιλοτήτων ή του ρινοφάρυγγα, από οποιαδήποτε αιτία
2. Στους φέροντες μόνιμη τραχειοτομία, αν δεν έχει περάσει τουλάχιστον ένα έτος από την εκτέλεσή της και σε όσους έχουν υποστεί χορδοπηξία λόγω απαγωγικής παράλυσης, εάν επίσης δεν έχει περάσει τουλάχιστον ένα έτος από την εκτέλεσή της.
3. Στους πάσχοντες από ιλίγγους λαβυρινθικής αιτιολογίας με διαταραχές της ισορροπίας.
4. Σε μονόπλευρες ή αμφίπλευρες χρόνιες πυώδεις ωτίτιδες, όταν συνοδεύονται από εμπλοκές όπως οστεομυελίτιδα, μαστοειδίτιδα, χολοστεάτομα ή λαβυρινθικά φαινόμενα.
5. Σε μόνιμο ή παροξυντικό ίλιγγο και ανωμαλίες της ισορροπίας οσοδήποτε μικρές και αν είναι κατά την ιατρική εξέταση.
6. Στους χειρουργηθέντες με καρκίνο λάρυγγα.
ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον έχει περάσει τουλάχιστον ένα έτος από την εκτέλεση της επέμβασης και κατά την κρίση του ωτορινολαρυγγολόγου.

ΟΜΑΔΑ 2

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας στις εξής περιπτώσεις:

1. Στην τέλεια απόφραξη των ρινικών κοιλοτήτων ή του ρινοφάρυγγα, από οποιαδήποτε αιτία
2. Στους πάσχοντες από αμφοτερόπλευρη απαγωγική παράλυση των φωνητικών χορδών χωρίς τραχειοτομία.
3. Στους πάσχοντες από ιλίγγους λαβυρινθικής αιτιολογίας με διαταραχές της ισορροπίας.
4. Σε μονόπλευρες ή αμφίπλευρες χρόνιες πυώδεις ωτίτιδες, όταν συνοδεύονται από εμπλοκές όπως οστεομυελίτιδα, μαστοειδίτιδα, χολοστεάτομα ή λαβυρινθικά φαινόμενα.
5. Σε μόνιμο ή παροξυντικό ίλιγγο και ανωμαλίες της ισορροπίας οσοδήποτε μικρές και αν είναι κατά την ιατρική εξέταση.
6. Στον καρκίνο του λάρυγγα.
ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ στους χειρουργηθέντες με καρκίνο του λάρυγγα, η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης εφόσον έχει περάσει τουλάχιστον ένα έτος από την εκτέλεση της επέμβασης και κατά την κρίση του ωτορινολαρυγγολόγου

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας:

1. Ειδικά για τους βαρήκοους στους οποίους το ποσοστό βαρηκοΐας υπερβαίνει το 45%, επιβάλλεται χρήση ηλεκτροακουστικής συσκευής ή κοχλιακού εμφυτεύματος και κατά τη κρίση του ωτορινολαρυγγολόγου, ανεξάρτητα από το βαθμό και την αιτιολογία της βαρηκοΐας.

2. Στους κωφούς ⁷⁷, με την προϋπόθεση ότι η ιατρική εξέταση θα διενεργείται από ωτορινολαρυγγολόγο.

3. Άτομα άνω των 65 ετών για να αποκτήσουν για πρώτη φορά στη ζωή τους άδεια οδήγησης, χρειάζονται απαραίτητα ακουομετρικό διάγραμμα, που πρέπει να εκδίδεται από ειδικό γιατρό και πρέπει να περιλαμβάνει την αέρινη και οστέινη καμπύλη. Σε άτομα με μεγάλη βαρηκοΐα που έχουν ξεπεράσει το 75° έτος της ηλικίας, η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας κρίνεται και σύμφωνα με τη γενική κατάσταση του ενδιαφερόμενου.

Η ανανέωση της άδειας οδήγησης εναπόκειται στην κρίση του ωτορινολαρυγγολόγου που θα λάβει υπόψη της το βαθμό και τη μορφή της βαρηκοΐας και τη δυνατότητα χρησιμοποίησης ηλεκτροακουστικής συσκευής ή κοχλιακού εμφυτεύματος.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση άδειας οδήγησης στους κωφούς ⁷⁸.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας:

Στους βαρήκοους στους οποίους το ποσοστό βαρηκοΐας υπερβαίνει το 45%. Επιβάλλεται η χρήση ηλεκτροακουστικής συσκευής ή κοχλιακού εμφυτεύματος και κατά τη κρίση του ωτορινολαρυγγολόγου, ανεξάρτητα από το βαθμό και την αιτιολογία της βαρηκοΐας.

---

⁷⁷ Αντικατάσταση λέξης με την υπ' αριθμ. 48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

⁷⁸ Αντικατάσταση λέξης με την υπ' αριθμ. 48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

3. ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ – ΚΙΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΟΜΑΔΑ 1 (ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ Α, Α1, Α2, ΑΜ)

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης για τις κατηγορίες Α, Α1, Α2, ΑΜ:

1. Σε παθήσεις οποιασδήποτε αιτιολογίας που προκαλούν γενικευμένη ελάττωση της μυϊκής ισχύος των άκρων.

2. Σε παθήσεις οποιασδήποτε αιτιολογίας που προκαλούν αστάθεια της σπονδυλικής στήλης που δύναται να προκαλέσει νευρολογική βλάβη, πόνο ή παραμόρφωση.

3. Σε περιπτώσεις οποιασδήποτε αιτιολογίας που να υπάρχει κατάργηση του πλήρους εύρους κίνησης των αρθρώσεων των άνω και κάτω άκρων.

4. Σε οποιονδήποτε ακρωτηριασμό συμπεριλαμβανομένου και του ακρωτηριασμού των δακτύλων.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης σε αναπηρία των άνω άκρων εφόσον η συλληπτική λειτουργία των άκρων χειρών είναι ικανοποιητική, κατά τη κρίση του ορθοπεδικού ή του οργάνου το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης σε περιπτώσεις κινητικού ελλείμματος, ύστερα από αξιολόγηση του ενεργητικού εύρους κίνησης των αρθρώσεων και υπόδειξη των τυχόν διασκευών που απαιτούνται στο όχημα, από ορθοπεδικό ή από όργανο το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

ΟΜΑΔΑ 1 (ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ Β, Β1)

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης για τις κατηγορίες Β, Β1:

1. Σε οποιαδήποτε αναπηρία ή ακρωτηριασμό που δεν επιτρέπει την ασφαλή οδήγηση κατά την κρίση του ορθοπεδικού ή του οργάνου το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις, ακόμη και με όχημα το οποίο φέρει τροποποιήσεις ή ειδικό εξοπλισμό.⁷⁹

2. Στις περιπτώσεις που δεν επιτελείται ικανοποιητικά η συλληπτική λειτουργία των άκρων ακόμα και με τις κατάλληλες διασκευές.

ΟΜΑΔΑ 2

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης :

1. Σε παθήσεις της σπονδυλικής στήλης οι οποίες προκαλούν μείωση της κινητικότητας της (αγκυλοποιητική σπονδυλίτιδα κ.λπ.), ιδιαίτερα όταν οι παθήσεις προσβάλλουν την Α.Μ.Σ.Σ.

Για τεκμηρίωση του προβλήματος απαιτείται ακτινολογικός και βιοχημικός αιματολογικός έλεγχος.

2. Σε κακώσεις σπονδυλικής στήλης με συνοδά κατάγματα ή και εξαρθρώματα σπονδύλων με ή χωρίς νευρολογική σημειολογία τα οποία προκαλούν μόνιμη, σημαντικού βαθμού παραμόρφωση ή αστάθεια της σπονδυλικής στήλης.

3. Σε μόνιμη μετατραυματική μονοπληγία, διπληγία, ημιπληγία, παραπληγία ή τετραπληγία.

4. Σε δισκοκήλες εφόσον προκαλούν έκπτωση της μυϊκής ισχύος, συνεχή πόνο ή παραμόρφωση μετά την αποτυχία της θεραπευτικής ή χειρουργικής αγωγής.

5. Σε ακρωτηριασμό ή φωκομέλεια, ενός ή περισσότερων από τα τέσσερα άκρα σε οποιοδήποτε ύψος, ακόμη και με όχημα το οποίο φέρει τροποποιήσεις ή ειδικό εξοπλισμό.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ, σε περίπτωση κνημιαίου ή χαμηλότερου ακρωτηριασμού ενός κάτω άκρου, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης σε υποψήφιο οδηγό ή οδηγό, με την προϋπόθεση τοποθέτησης πρόσθετου τεχνητού μέλους και εφόσον το άλλο κάτω άκρο είναι υγιές, σε όχημα με αυτόματη επιλογή της σχέσης μετάδοσης (κωδικός αριθμός 10.02.) και επιπλέον με ποδόπληκτρο επιταχυντή στα αριστερά (κωδικός αριθμός 25.08.) εφόσον πρόκειται για κνημιαίο ή χαμηλότερο ακρωτηριασμό του δεξιού κάτω άκρου, προκειμένου να αντισταθμίζεται το κινητικό έλλειμα ούτως ώστε το όχημα να οδηγείται με ασφάλεια, ύστερα από απόφαση του ορθοπεδικού ή του οργάνου το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.⁸⁰

⁷⁹ Αντικατάσταση σημείου με την υπ' αριθμ. 48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

⁸⁰ Αντικατάσταση σημείου με την υπ' αριθμ. 48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

3. Σε πρωτοπαθείς ή μεταστατικές νεοπλασίες των οστών.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, ύστερα από αξιολόγηση της πάθησης από ορθοπεδικό ή από όργανο το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

4. Στις περιπτώσεις εκείνες που έχει καταργηθεί η κινητικότητα της σπονδυλικής στήλης, ιδιαίτερα της Α.Μ.Σ.Σ. από οποιαδήποτε αιτία.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης με ειδικά διασκευασμένο όχημα, ύστερα από αξιολόγηση του προβλήματος από ορθοπεδικό ή από όργανο το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

5. Στις περιπτώσεις που υπάρχει αστάθεια της σπονδυλικής στήλης ή κατάγματα της Α.Μ.Σ.Σ. ή ψευδαρθρωμένα κατάγματα και ιδιαίτερα κατάγματα των Α1 και Α2 σπονδύλων.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, κατά την κρίση ορθοπεδικού ή του οργάνου το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης σε υποψήφιους οδηγούς ή οδηγούς που παρουσιάζουν πάθηση ή ανωμαλία του κινητικού-ερειστικού συστήματος, ή οποιαδήποτε άλλη πάθηση πρόσφατη ή υπολειμματική (όπως κατάγματα ή ψευδαρθρώσεις) δυνάμενη να περιορίζει τον κινητικό έλεγχο και η οποία καθιστά επικίνδυνη την οδήγηση οχήματος με κινητήρα.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης με περιοριστικούς όρους σε οποιονδήποτε υποψήφιο οδηγό ή οδηγό που μειονεκτεί σωματικά και δεν υπάγεται στις παραπάνω περιπτώσεις, κατά την κρίση ορθοπεδικού ή του οργάνου το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις. Η εξέταση αυτή θα πρέπει να στηρίζεται σε ιατρική αξιολόγηση της εν λόγω πάθησης ή ανωμαλίας. Στη συνέχεια εκδίδεται Πιστοποιητικό Υγείας ή Πόρισμα Εξέτασης, όπου αναφέρονται οι τυχόν διασκευές που απαιτούνται στο όχημα καθώς και ο χρόνος διάρκειας ισχύος της άδειας.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

6. Σε περιπτώσεις ελάττωσης της μυϊκής ισχύος των άνω και κάτω άκρων, οποιασδήποτε αιτιολογίας και σε περιπτώσεις περιορισμού της κινητικότητας αγκώνος, πηχεοκαρπικής, ισχίων, γονάτων και ποδοκνημικών.

7. Σε περιπτώσεις αδυναμίας εκτέλεσης πλήρους συλληπτικής λειτουργίας των άκρων χειρών, οποιασδήποτε αιτιολογίας.

8. Σε περίπτωση ακρωτηριασμού του αντίχειρα του ενός ή και των δύο χεριών.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η οδήγηση στις περιπτώσεις ακρωτηριασμού ενός δακτύλου ή τριών φαλάγγων διαφόρων δακτύλων εκτός του αντίχειρα σε ένα χέρι. Σε ακρωτηριασμούς περισσότερων από ένα δάκτυλο ή τριών φαλάγγων ή ενός αντίχειρα σε ένα μόνο χέρι, το κινητικό έλλειμμα εκτιμάται από ορθοπεδικό ή από όργανο το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για τον σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

9. Σε χρόνια οστεομυελίτιδα και ιδιαίτερα με εντόπιση σε θέση υψηλής φόρτισης, όταν πρόκειται για τα κάτω άκρα.

10. Σε περιπτώσεις ανισοσκελίας μετατραυματικής ή μη αιτιολογίας και όταν η διαφορά μήκους είναι μεγαλύτερη των 10 εκατοστών.

11. Επί νεοπλασιών πρωτοπαθών ή μεταστατικών, καθώς και σε μεταβολικές παθήσεις των οστών εκτός της οστεοπόρωσης.

12. Σε συγγενείς γενικά διαμαρτίες ή άλλες παραμορφωτικές παθήσεις του ερειστικού συστήματος, που έχουν σαν αποτέλεσμα την σπαστικότητα ή την μυϊκή αδυναμία ή οποιαδήποτε άλλη παραμόρφωση που δυσχεραίνει την πλήρη και φυσιολογική λειτουργία της προσβεβλημένης περιοχής.

13. Κάθε άλλη κατάσταση συνδεδεασμένης βλάβης του ερειστικού και μυϊκού συστήματος εκτιμάται με βάση τις προηγούμενες παραγράφους.

Ο ορθοπεδικός ή το όργανο το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις, θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους επιπρόσθετους κινδύνους που συνδέονται με την οδήγηση οχημάτων αυτής της κατηγορίας (ΟΜΑΔΑ 2).

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση αδειας οδήγησης για τις κατηγορίες Β, Β1:

1. Σε περιπτώσεις απώλειας της λειτουργίας μερικής ή πλήρους ενός άνω άκρου λόγω:

- ακρωτηριασμού σε οποιοδήποτε ύψος
- συγγενούς διαμαρτίας ή παραμορφωτικής πάθησης,
- πάθησης οποιασδήποτε αιτιολογίας τραυματικής ή όχι (εκτός εάν για το αίτιο της βλάβης ορίζεται διαφορετικά σε άλλο σημείο που αναφέρεται σε παθήσεις εκτός των ορθοπεδικών), με όχημα που διαθέτει τις απαραίτητες διασκευές, ανάλογα με το πάσχον άκρο.

Ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός εξετάζεται και αξιολογείται από ορθοπεδικό, ή από όργανο το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις, που υποδεικνύουν τις κατάλληλες ή και αναγκαίες διασκευές-περιορισμούς.

2. Σε περιπτώσεις απώλειας της λειτουργίας μερικής ή πλήρους των δύο άνω άκρων λόγω παθήσεων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, με όχημα που διαθέτει τις απαραίτητες διασκευές, ώστε να είναι δυνατή η οδήγησή του με τα κάτω άκρα. Ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός εξετάζεται και αξιολογείται από ορθοπεδικό ή από όργανο το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις που υποδεικνύουν τις απαραίτητες διασκευές και περιοριστικούς όρους, (αναφέρεται ενδεικτικά):

- οδήγηση μόνον εντός ακτίνας 50 km από τον τόπο κατοικίας του κατόχου αδειας οδήγησης
- οδήγηση με ταχύτητα έως 50 km/h
- οδήγηση χωρίς ρυμουλκούμενο
- απαγόρευση οδήγησης σε αυτοκινητόδρομο.

Χορηγείται άδεια οδήγησης περιορισμένου χρόνου κατά την κρίση του ορθοπεδικού. Αν η πάθηση δεν υπάρχει περίπτωση να επιδεινωθεί, ο ορθοπεδικός κατά την κρίση του άρει τον χρονικό περιορισμό.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

Εάν οι βλάβες που έχουν προκληθεί στο μυοσκελετικό σύστημα έχουν παροδικό χαρακτήρα, η οδήγηση καθ' όλο το διάστημα της αποκατάστασης απαγορεύεται.

Μετά την αποδρομή και εφόσον έχει παγιωθεί η βλάβη, απαιτείται επανεκτίμηση του βαθμού ικανότητας με κλινικό ή και απεικονιστικό έλεγχο (π.χ. CT, MRI) και αν απαιτείται και εργαστηριακό έλεγχο (π.χ. νευροφυσιολογικό έλεγχο, σπινθηρογράφημα κ.λπ.).

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

3. Σε περιπτώσεις απώλειας της λειτουργίας, μερικής ή πλήρους, ενός ή και των δύο κάτω άκρων λόγω:

- Ακρωτηριασμού ενός ή αμφοτέρων των κάτω άκρων. Στις περιπτώσεις αυτές, αν κριθεί σκόπιμο, θα απαιτηθεί επιπρόσθετη τροποποίηση του καθίσματος για την ορθή στήριξη του σώματος.
- Συγγενούς διαμαρτίας.
- Παραμορφωτικής πάθησης.
- Μετατραυματικής κατάστασης οποιασδήποτε αιτιολογίας (εκτός εάν για το αίτιο της βλάβης, ορίζεται διαφορετικά σε άλλο σημείο του παρόντος παραρτήματος που αναφέρεται σε άλλες παθήσεις εκτός των ορθοπεδικών).
- Παραπληγίας (εκτός εάν για το αίτιο της βλάβης, ορίζεται διαφορετικά σε άλλο σημείο του παρόντος παραρτήματος που αναφέρεται σε άλλες παθήσεις εκτός των ορθοπεδικών).

Στις ως άνω περιπτώσεις ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός εξετάζεται και αξιολογείται από ορθοπεδικό ή από όργανο το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις που υποδεικνύουν τις κατάλληλες ή και αναγκαίες διασκευές-περιορισμούς.

4. Σε περιπτώσεις που ο υποψήφιος έχει υποβληθεί σε αρθροπλαστική οιασδήποτε άρθρωσης χορηγείται άδεια περιορισμένης χρονικά ισχύος, η δε εκτίμηση θα στηρίζεται κάθε φορά στην κλινική εξέταση και τον ακτινολογικό έλεγχο.

5. Σε περιπτώσεις παραμορφώσεων ή βραχύνσεων, ή ελλειμμάτων των άκρων (άνω ή κάτω) λόγω μετατραυματικών ή μετεγχειρητικών καταστάσεων (π.χ. σημαντικού βαθμού ανισοσκελία κ.λπ.) θα απαιτηθούν κατάλληλες τροποποιήσεις σύμφωνα με τις υποδείξεις του ορθοπεδικού ή του οργάνου το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

6. Σε περιπτώσεις που δύνανται να προκαλέσουν σημαντική εξασθένηση του σκελετού (π.χ. χρόνια οστεομυελίτιδα, τραυματικές ή νεοπλαστικές παθήσεις κ.λπ.) η αναγκαιότητα και το είδος τροποποίησης του οχήματος παραμένει στην κρίση του ορθοπεδικού ή του οργάνου το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

7. Κάθε άλλη κατάσταση συνδεδυασμένης βλάβης του ερειστικού και μυϊκού συστήματος εκτιμάται με βάση τις προηγούμενες παραγράφους.

8. Κάθε άτομο που έχει απαλλαγή της στρατιωτικής του θητείας για λόγους ορθοπεδικού προβλήματος, εξετάζεται υποχρεωτικά και εκτιμάται από ορθοπεδικό ή από όργανο το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις, με ποιες προϋποθέσεις είναι δυνατόν να είναι κάτοχος άδειας οδήγησης.

Σε κάθε περίπτωση η κατάσταση του υποψήφιου οδηγού ή οδηγού θα εκτιμάται με τον κατάλληλο κλινικό-εργαστηριακό έλεγχο (ιδιαίτερα εφόσον πρόκειται για εξελισσόμενη πάθηση), ο δε χρόνος ισχύος της άδειας οδήγησης είναι περιορισμένος, σύμφωνα με την κρίση του ορθοπεδικού ή του οργάνου το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

Εάν οι βλάβες που έχουν προκληθεί στο μυοσκελετικό σύστημα έχουν παροδικό χαρακτήρα, η οδήγηση, καθόλο το διάστημα της αποκατάστασης, απαγορεύεται ή επιτρέπεται με βάση τους περιορισμούς που αναφέρονται στην παρούσα ΟΜΑΔΑ 1. Μετά την αποδρομή και εφόσον έχει παγιωθεί η βλάβη, απαιτείται επανεκτίμηση του βαθμού λειτουργικότητας. Υποχρεωτική επομένως είναι η λεπτομερής κλινική εξέταση, η εκτίμηση των ακτινογραφιών ή των αποτελεσμάτων άλλων απεικονιστικών μεθόδων (π.χ. CT, MRI). Όπου απαιτείται, σκόπιμο είναι να γίνεται ειδικός εργαστηριακός έλεγχος (π.χ. νευροφυσιολογικός, σπινθηρογράφημα, κ.λπ.).

4. ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟΥ- ΠΕΠΤΙΚΟΥ-ΝΕΦΡΩΝ-ΔΕΡΜΑΤΟΣ- ΑΙΜΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ-ΕΝΔΟΚΡΙΝΩΝ ΑΔΕΝΩΝ-ΓΕΝΙΚΕΣ ΝΟΣΗΡΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΥ.

ΟΜΑΔΑ 1

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης :

1. Στην κίρρωση του ήπατος με ασκίτη ή ασκίτη οποιασδήποτε αιτιολογίας

2. Σε εκτεταμένη νευροϊνομάτωση (νόσος του Von Recklinghausen)

3. Σε όλες τις παθήσεις που εμποδίζουν την αναπνοή υπό μορφή δύσπνοιας, (αποφρακτικές πνευμονοπάθειες, πνευμονική ίνωση, θωρακοπλαστικές, λοβεκτομές ή πνευμονεκτομές κ.λπ.). **ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ** η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας, περιορισμένης χρονικής διάρκειας, κατόπιν γνωμάτευσης ειδικού γιατρού, εφόσον δεν εμποδίζεται η ασφαλής οδήγηση.

4. Σε υποψήφιους οδηγούς ή οδηγούς που πάσχουν από σοβαρή νεφρική ανεπάρκεια. **ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ** η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας, κατόπιν γνωμάτευσης ειδικού γιατρού, εφόσον υποβάλλονται σε χρόνια αιμοκάθαρση. Η διάρκεια χορήγησης ή ανανέωσης δεν πρέπει να υπερβαίνει τα τρία (3) χρόνια.

5. Σε νόσους του κολλαγόνου, εφόσον έχουν προκληθεί σοβαρές λειτουργικές διαταραχές των οργάνων που προσβάλλουν οι ανωτέρω παθήσεις. **ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ** η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας ύστερα από γνωμάτευση ειδικού γιατρού, περιορισμένης χρονικής διάρκειας.

6. Σε εκτεταμένες παθήσεις του δέρματος επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας, κατόπιν γνωμάτευσης ειδικού γιατρού.

7. Σε ελεφαντίαση του οσχέου ή των άκρων, όταν παρακωλύεται η λειτουργική τους ικανότητα.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας περιορισμένης χρονικής διάρκειας, εφόσον δεν εμποδίζεται η ασφαλής οδήγηση.

ΟΜΑΔΑ 2

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης :

1. Στην κίρρωση του ήπατος με ασκίτη ή ασκίτη οποιασδήποτε αιτιολογίας.

2. Σε εκτεταμένη νευροϊνομάτωση (νόσος του Von Recklinghausen)

3. Σε όλες τις παθήσεις που εμποδίζουν την αναπνοή υπό μορφή δύσπνοιας (αποφρακτικές πνευμονοπάθειες, πνευμονική ίνωση, θωρακοπλαστικές, λοβεκτομές ή πνευμονεκτομές κ.λπ.), εφόσον παρουσιάζουν μείωση της ζωτικής χωρητικότητας από 40%.

4. Σε υποψήφιους οδηγούς ή οδηγούς που πάσχουν από σοβαρή νεφρική ανεπάρκεια, ασχέτως αν υποβάλλονται σε χρόνια αιμοκάθαρση.

5. Σε νόσους του κολλαγόνου, εφόσον έχουν προκληθεί σοβαρές λειτουργικές διαταραχές των οργάνων που προσβάλλουν οι ανωτέρω παθήσεις.

6. Σε εκτεταμένες παθήσεις του δέρματος (ιχθύαση, πέμφυξ κ.λπ.), όταν λόγω παρακωλύσεως των κινήσεων των μελών δεν εξασφαλίζεται η ασφαλής οδήγηση.

7. Σε ελεφαντίαση του οσχέου ή των άκρων, όταν παρακωλύεται η λειτουργική τους ικανότητα.

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

8. Σε μεγάλες μη ανατάξιμες βουβωνοκήλες ή πολύ σοβαρές σπλαχνοκήλες.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας κατόπιν ιατρικής γνωμάτευσης χειρουργού για την ασφαλή οδήγηση.

9. Σε αιμορροφιλία. Στις κληρονομικές, συγγενείς ή επίκτητες αιμοπάθειες.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας, εφόσον διατηρούν ικανοποιητικά επίπεδα αιμοσφαιρίνης (HB) στο αίμα, κατόπιν γνωμάτευσης ειδικού αιματολόγου.

10. Σε παθήσεις των ενδοκρινών αδένων συνοδευόμενες από λειτουργικές διαταραχές.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας έως πέντε (5) χρόνια, σε περιπτώσεις αποκατάστασης της λειτουργίας των ενδοκρινολογικών αδένων, εφόσον δεν συνοδεύονται από λειτουργικές διαταραχές και κατόπιν γνωμάτευσης γιατρού ενδοκρινολόγου.

11. Σε σακχαρώδη διαβήτη ⁸¹

- συνοδευόμενο από σοβαρές επιπλοκές σε επίπεδο οφθαλμών, καρδιαγγειακού συστήματος νευρικού συστήματος και νεφρών, για υποψηφίους οδηγούς ή οδηγούς - που αντιμετωπίζεται με ινσουλίνη και παραμένει αρρυθμιστος, για υποψηφίους οδηγούς ή οδηγούς

- με μειωμένη επίγνωση της υπογλυκαιμίας για υποψηφίους οδηγούς ή οδηγούς.

- με υποτροπιάζουσα σοβαρή υπογλυκαιμία για υποψηφίους οδηγούς ή οδηγούς, εκτός εάν η αίτηση υποστηρίζεται από έγκυρη ιατρική γνωμάτευση και τακτικό ιατρικό έλεγχο. Στην περίπτωση υποτροπιάζουσας σοβαρής υπογλυκαιμίας που σημειώνεται κατά τις ώρες εγρήγορσης, η άδεια δεν χορηγείται ούτε ανανεώνεται έως τρεις (3) μήνες μετά το τελευταίο επεισόδιο.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας σε πάσχοντες από σακχαρώδη διαβήτη όταν δεν εμφανίζουν επιπλοκές και το σάκχαρό τους ρυθμίζεται ικανοποιητικά με ινσουλίνη, έχουν συνεχή παρακολούθηση, ώστε να διατηρούν ικανοποιητικά επίπεδα σακχάρου αίματος, γλυκοζυλιωμένης αιμοσφαιρίνης και απουσία κρίσεων υπογλυκαιμίας.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

8. Σε μεγάλες μη ανατάξιμες βουβωνοκήλες ή πολύ σοβαρές σπλαχνοκήλες.

9. Σε αιμορροφιλία. Στις κληρονομικές, συγγενείς ή επίκτητες αιμοπάθειες που έχουν χαμηλό αιματοκρίτη ή διαταραχές της πήξεως.

10. Σε παθήσεις των ενδοκρινών αδένων συνοδευόμενες από λειτουργικές διαταραχές.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας έως τρία (3) χρόνια, σε περιπτώσεις αποκατάστασης της λειτουργίας των ενδοκρινών αδένων, εφόσον δεν συνοδεύονται από λειτουργικές διαταραχές και κατόπιν γνωμάτευσης ⁸² γιατρού ενδοκρινολόγου.

11. Σε σακχαρώδη διαβήτη ⁸¹

- συνοδευόμενο από σοβαρές επιπλοκές σε επίπεδο οφθαλμών, καρδιαγγειακού συστήματος νευρικού συστήματος και νεφρών,

- που αντιμετωπίζεται με ινσουλίνη και παραμένει αρρυθμιστος και σε θεραπευτικές δόσεις δύναται να προκαλεί υπογλυκαιμία .

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας σε πάσχοντες από σακχαρώδη διαβήτη όταν δεν εμφανίζουν επιπλοκές και το σάκχαρό τους ρυθμίζεται ικανοποιητικά με ινσουλίνη, έχουν συνεχή παρακολούθηση, ώστε να διατηρούν ικανοποιητικά επίπεδα σακχάρου αίματος, γλυκοζυλιωμένης αιμοσφαιρίνης και απουσία κρίσεων υπογλυκαιμίας.

Για τον λόγο αυτό πρέπει να εφαρμόζονται τα ακόλουθα κριτήρια:

-δεν έχουν εκδηλωθεί υπογλυκαιμικά επεισόδια κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο,

- ο οδηγός αντιλαμβάνεται πλήρως την έλευση της υπογλυκαιμίας,

- ο οδηγός πρέπει να αποδεικνύει επαρκή έλεγχο της κατάστασης με τακτική παρακολούθηση της γλυκόζης στο αίμα, τουλάχιστον δύο φορές ημερησίως, και σε χρόνους σχετιζόμενους με την οδήγηση,

- ο οδηγός πρέπει να αποδεικνύει ότι αντιλαμβάνεται τους κινδύνους της υπογλυκαιμίας,

- δεν υπάρχουν άλλες απαγορευτικές διαβητικές επιπλοκές.

⁸¹ Ο όρος σοβαρή κρίση υπογλυκαιμίας σημαίνει ότι είναι αναγκαία η παροχή βοήθειας από άλλο άτομο, ενώ ο όρος υποτροπιάζουσα υπογλυκαιμία σημαίνει δεύτερη σοβαρή κρίση υπογλυκαιμίας εντός χρονικού διαστήματος δώδεκα μηνών.

⁸² Διαγραφή λέξης με την υπ' αριθμ. 48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

Επίσης ο υποψήφιος ή ο οδηγός που πάσχει από σακχαρώδη διαβήτη σε περίπτωση φαρμακευτικής αγωγής που συνεπάγεται κίνδυνο υπογλυκαιμίας πρέπει να αποδείξει ότι αντιλαμβάνεται πλήρως τον κίνδυνο έλευσης υπογλυκαιμίας και ότι διαθέτει επαρκή έλεγχο της κατάστασης. Η άδεια χορηγείται ή ανανεώνεται μέχρι πέντε (5) χρόνια, κατόπιν γνωμάτευσης του ιατρού ειδικότητας ενδοκρινολόγου ή παθολόγου ή γενικής ιατρικής, με μετεκπαίδευση στον σακχαρώδη διαβήτη⁸³ που να βεβαιώνει όλα τα ανωτέρω.

Η άδεια οδήγησης μπορεί να χορηγείται ή να ανανεώνεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις που αιτιολογούνται δεόντως από έγκυρη ιατρική γνωμάτευση και υπό την προϋπόθεση ότι οι ασθενείς υποβάλλονται σε τακτικές ιατρικές εξετάσεις προκειμένου να ελέγχεται η ικανότητά τους να οδηγούν το όχημά τους με ασφάλεια, λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων της ασθένειας.⁸⁴

12. Σε κακοήθη παχυσαρκία που συνοδεύεται από κινητικές διαταραχές, διαταραχές της κυκλοφορίας και της αναπνοής.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας κατόπιν γνωμάτευσης ειδικού γιατρού όσον αφορά την ασφαλή οδήγηση, περιορισμένης χρονικής διάρκειας έως πέντε (5) χρόνια.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

Η άδεια χορηγείται ή ανανεώνεται μέχρι δύο (2) χρόνια κατόπιν γνωμάτευσης ιατρού ειδικότητας ενδοκρινολόγου ή παθολόγου ή γενικής ιατρικής, με μετεκπαίδευση στον σακχαρώδη διαβήτη. Σε περίπτωση έλλειψης τέτοιων ιατρών τη γνωμάτευση μπορεί να τη χορηγήσει ενδοκρινολόγος ή παθολόγος ή γενικός ιατρός που να βεβαιώνει όλα τα ανωτέρω.⁸⁵

12. Σε κακοήθη παχυσαρκία που συνοδεύεται από κινητικές διαταραχές, διαταραχές της κυκλοφορίας και της αναπνοής.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας κατόπιν γνωμάτευσης ειδικού γιατρού όσον αφορά την ασφαλή οδήγηση, περιορισμένης χρονικής διάρκειας έως τρία (3) χρόνια.

⁸³ Αντικατάσταση λέξης με την υπ' αριθμ. 48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

⁸⁴ Αντικατάσταση σημείου 11 με την υπ' αριθμ. 75185/8916/2018 (Β' 9) απόφαση

⁸⁵ Αντικατάσταση εδαφίου με την υπ' αριθμ. 48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

5. ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

1. Οι καρδιαγγειακές ασθένειες ή παθήσεις μπορούν να προκαλέσουν αιφνίδια αλλοίωση των εγκεφαλικών λειτουργιών η οποία συνιστά κίνδυνο για την οδική ασφάλεια. Οι εν λόγω ασθένειες μπορούν να αποτελέσουν λόγο προσωρινών ή μόνιμων περιορισμών στην οδήγηση.

1.1. Για τις ακόλουθες καρδιαγγειακές ασθένειες, η άδεια οδήγησης μπορεί να χορηγείται ή να ανανεώνεται για υποψηφίους ή οδηγούς που ανήκουν στις κατωτέρω ομάδες, μόνο κατόπιν αποτελεσματικής θεραπείας της ασθένειας και υπό την προϋπόθεση αρμόδιας ιατρικής βεβαίωσης και,εφόσον απαιτείται, τακτικού ιατρικού ελέγχου:

ΟΜΑΔΑ 1

1.1.1. βραδυαρρυθμίες (φλεβοκομβική διαταραχή και διαταραχές αγωγιμότητας) και ταχυαρρυθμίες (υπερκοιλιακές και κοιλιακές αρρυθμίες) με ιστορικό συγκοπής ή συγκοπικών επεισοδίων που οφείλονται σε διαταραχές του καρδιακού ρυθμού.

1.1.2. ταχυαρρυθμίες (υπερκοιλιακές και κοιλιακές αρρυθμίες) με δομική καρδιοπάθεια και εμμένουσα κοιλιακή ταχυκαρδία

1.1.3. συμπτώματα στηθάγχης

1.1.4. εμφύτευση ή αντικατάσταση απινιδωτή ή κατάλληλη ή ακατάλληλη απινίδωση

1.1.5. συγκοπή (παροδική απώλεια συνείδησης και του τόνου στάσεως που χαρακτηρίζεται από αιφνίδια έναρξη, σύντομη διάρκεια και αυθόρμητη ανάρρωση και οφείλεται σε γενική εγκεφαλική υποαιμάτωση η οποία αποδίδεται σε αντανακλαστικά αίτια άγνωστης αιτίας, χωρίς την ένδειξη υπέρπρους καρδιοπάθειας)

1.1.6. οξύ στεφανιαίο σύνδρομο

1.1.7. σταθερή στηθάγχη εφόσον τα συμπτώματα δεν εμφανίζονται κατά τη διάρκεια ήπιας άθλησης

1.1.8. διαδερμική στεφανιαία παρέμβαση (PCI)

1.1.9. χειρουργική αορτοστεφανιαίας παράκαμψης (CABG)

ΟΜΑΔΑ 2

1.1.1. βραδυαρρυθμίες (φλεβοκομβική διαταραχή και διαταραχές αγωγιμότητας) και ταχυαρρυθμίες (υπερκοιλιακές και κοιλιακές αρρυθμίες) με ιστορικό συγκοπής ή συγκοπικών επεισοδίων που οφείλονται σε διαταραχές του καρδιακού ρυθμού.

1.1.2. βραδυαρρυθμίες: φλεβοκομβική διαταραχή και διαταραχές αγωγιμότητας με δευτέρου βαθμού κολποκοιλιακό αποκλεισμό τύπου Mobitz 2, τρίτου βαθμού κολποκοιλιακό αποκλεισμό ή εναλλασσόμενο αποκλεισμό σκέλους.

1.1.3. ταχυαρρυθμίες (υπερκοιλιακές και κοιλιακές αρρυθμίες) με:

- δομική καρδιοπάθεια και εμμένουσα κοιλιακή ταχυκαρδία
- πολύμορφη μη εμμένουσα κοιλιακή ταχυκαρδία, εμμένουσα κοιλιακή ταχυκαρδία ή για την οποία ενδείκνυται απινιδωτής

1.1.4. συμπτώματα στηθάγχης

1.1.5. εμφύτευση ή αντικατάσταση μόνιμου βηματοδότη

1.1.6. συγκοπή (παροδική απώλεια συνείδησης και του τόνου στάσεως που χαρακτηρίζεται από αιφνίδια έναρξη, σύντομη διάρκεια και αυθόρμητη ανάρρωση και οφείλεται σε γενική εγκεφαλική υποαιμάτωση η οποία αποδίδεται σε αντανακλαστικά αίτια άγνωστης αιτίας, χωρίς την ένδειξη υπέρπρους καρδιοπάθειας)

1.1.7. οξύ στεφανιαίο σύνδρομο

1.1.8. σταθερή στηθάγχη εφόσον τα συμπτώματα δεν εμφανίζονται κατά τη διάρκεια ήπιας άθλησης

1.1.9. διαδερμική στεφανιαία παρέμβαση (PCI)

1.1.10. χειρουργική αορτοστεφανιαίας παράκαμψης (CABG)

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

1.1.10. εγκεφαλικό επεισόδιο/παροδικό ισχαιμικό αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο (ΤΙΑ)

1.1.11. καρδιακή ανεπάρκεια σταδίου I, II και III κατά New York Heart Association (NYHA)

1.1.12. μεταμόσχευση καρδιάς

1.1.13. συσκευή υποβοήθησης της καρδιάς

1.1.14. εγχείρηση βαλβίδων

1.1.15. κακοήθης υπέρταση (άνοδος της συστολικής αρτηριακής πίεσης ≥ 180 mmHg ή της διαστολικής αρτηριακής πίεσης ≥ 110 mmHg που συνδέεται με επικείμενη ή προϊούσα βλάβη των οργάνων)

1.1.16. συγγενής καρδιακή πάθηση

1.1.17. υπερτροφική καρδιομυοπάθεια, εφόσον δεν συνοδεύεται από συγκοπικά επεισόδια

1.1.18. σύνδρομο μακρού QT που συνοδεύεται από συγκοπικά επεισόδια, ριπιδιοειδή ταχυκαρδία ή διάστημα QT > 500 ms

1.2. Για τις ακόλουθες καρδιαγγειακές ασθένειες, η άδεια οδήγησης δεν μπορεί να χορηγείται ούτε να ανανεώνεται για υποψηφίους ή οδηγούς που ανήκουν στις κατωτέρω ομάδες:

ΟΜΑΔΑ 1

1.2.1. περιφερική αρτηριακή νόσος - ανεύρυσμα θωρακικής και κοιλιακής αορτής, εφόσον η τιμή της μέγιστης διαμέτρου αορτής συνιστά σημαντικό παράγοντα κινδύνου για αιφνίδια ρήξη και, ως εκ τούτου, για αιφνίδιο περιστατικό που επιφέρει ανικανότητα

1.2.2. καρδιακή ανεπάρκεια σταδίου IV κατά NYHA

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

1.1.11. εγκεφαλικό επεισόδιο/παροδικό ισχαιμικό αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο (ΤΙΑ)

1.1.12. σημαντική στένωση της καρωτίδας αρτηρίας

1.1.13. μέγιστη διάμετρος αορτής άνω των 5,5 cm

1.1.14. καρδιακή ανεπάρκεια σταδίου I και II κατά NYHA, εφόσον το κλάσμα εξώθησης αριστερής κοιλίας είναι τουλάχιστον 35 %

1.1.15. μεταμόσχευση καρδιάς

1.1.16. εγχείρηση βαλβίδων

1.1.17. κακοήθης υπέρταση (άνοδος της συστολικής αρτηριακής πίεσης ≥ 180 mmHg ή της διαστολικής αρτηριακής πίεσης ≥ 110 mmHg που συνδέεται με επικείμενη ή προϊούσα βλάβη των οργάνων)

1.1.18. αρτηριακή πίεση τρίτου βαθμού (διαστολική πίεση ≥ 110 mmHg και/ή συστολική πίεση ≥ 180 mmHg)

1.1.19. συγγενής καρδιακή πάθηση

ΟΜΑΔΑ 2

1.2.1. εμφύτευση απινιδωτή

1.2.2. περιφερική αρτηριακή νόσος - ανεύρυσμα θωρακικής και κοιλιακής αορτής, εφόσον η τιμή της μέγιστης διαμέτρου αορτής συνιστά σημαντικό παράγοντα κινδύνου για αιφνίδια ρήξη και, ως εκ τούτου, για αιφνίδιο περιστατικό που επιφέρει ανικανότητα

1.2.3. καρδιακή ανεπάρκεια σταδίου III και IV κατά NYHA

1.2.4. συσκευή υποβοήθησης της καρδιάς

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

1.2.3. βαλβιδοπάθεια με αορτική παλινδρόμηση, στένωση αορτής, παλινδρόμηση ή στένωση μιτροειδούς, εφόσον η φυσική λειτουργία εκτιμάται ότι θα είναι σταδίου IV κατά NYHA ή εφόσον έχουν εκδηλωθεί συγκοπτικά επεισόδια

1.2.4. σύνδρομο Brugada με συγκοπή ή αιφνίδιο καρδιακό θάνατο που ανετράπη

Η άδεια οδήγησης μπορεί να χορηγείται ή να ανανεώνεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις που αιτιολογούνται δεόντως από έγκυρη ιατρική γνωμάτευση και υπό την προϋπόθεση ότι οι ασθενείς υποβάλλονται σε τακτικές ιατρικές εξετάσεις προκειμένου να ελέγχεται η ικανότητά τους να οδηγούν το όχημά τους με ασφάλεια, λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων της ασθένειας.

1.3. Λοιπές καρδιομυοπάθειες

Ο κίνδυνος αιφνίδιου περιστατικού που επιφέρει ανικανότητα ελέγχεται σε υποψηφίους ή σε οδηγούς που πάσχουν από ευρέως γνωστές καρδιομυοπάθειες (όπως αρρυθμογόνο καρδιομυοπάθεια της δεξιάς κοιλίας, μη συμπιεστική καρδιομυοπάθεια, κατεχολαμινεργική πολύμορφη κοιλιακή ταχυκαρδία και σύνδρομο σύντομου QT) ή από νέες καρδιομυοπάθειες που ενδέχεται να ανακαλυφθούν. Απαιτείται προσεκτική εξέταση από εξειδικευμένο ιατρό και πρέπει να ληφθούν υπόψη οι προγνωστικοί παράγοντες της συγκεκριμένης καρδιομυοπάθειας.⁸⁶

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

1.2.5. βαλβιδοπάθεια σταδίου III ή IV κατά NYHA με κλάσμα εξώθησης κάτω του 35%, στένωση μιτροειδούς και σοβαρή πνευμονική υπέρταση ή με σοβαρή στένωση αορτής βάσει υπερηχοκαρδιογραφήματος ή στένωση αορτής που προκαλεί συγκοπή, με την εξαίρεση πλήρως ασυμπτωματικής σοβαρής στένωσης αορτής εφόσον πληρούνται οι απαιτήσεις της δοκιμασίας κόπωσης

1.2.6. δομικές και ηλεκτρικές καρδιομυοπάθειες - υπερτροφική καρδιομυοπάθεια με ιστορικό συγκοπής ή με ταυτόχρονη ύπαρξη δύο ή περισσότερων εκ των ακόλουθων συνθηκών: πάχος τοιχώματος αριστερής κοιλίας > 3 cm, μη εμμένουσα κοιλιακή ταχυκαρδία, οικογενειακό ιστορικό αιφνίδιου θανάτου (σε συγγενή πρώτου βαθμού), διατήρηση της αρτηριακής πίεσης κατά την άθληση

1.2.7. σύνδρομο μακρού QT που συνοδεύεται από συγκοπτικά επεισόδια, ριπιδιοειδή ταχυκαρδία και διάστημα QT > 500 ms

1.2.8. σύνδρομο Brugada με συγκοπή ή αιφνίδιο καρδιακό θάνατο που ανετράπη

⁸⁶ Αντικατάσταση παραγράφου 5 με την υπ' αριθμ. 75185/8916/2018 (B'9) απόφαση

6. ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ 1

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης σε υποψήφιους οδηγούς ή οδηγούς που παρουσιάζουν πάθηση ή ανωμαλία του νευρικού συστήματος, δυνάμενη να περιορίζει τον κινητικό έλεγχο, καθιστώντας έτσι επικίνδυνη την οδήγηση οχήματος με κινητήρα.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης των κατηγοριών Β, Β1 σε:

1. ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (Κ.Ν.Σ.).

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης των κατηγοριών Β, Β1, εφόσον οι παθήσεις είναι ήπιες και τα υπολείμματα αυτών δεν εμποδίζουν την ασφαλή οδήγηση ή επιτρέπουν την οδήγηση, ύστερα από διασκευή του οχήματος, ούτως ώστε το όχημα να κινείται με ασφάλεια, ύστερα από αξιολόγηση νευρολόγου ή του οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

1.1. Σε περιπτώσεις Ημιπάρεσης, ή Ημιπληγίας.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης έως δύο (2) χρόνια, εφόσον δεν υπάρχουν επιπτώσεις από άλλα συστήματα ύστερα από αξιολόγηση νευρολόγου ή του οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

Σε περιπτώσεις που η Ημιπάρεση ή Ημιπληγία είναι αποτέλεσμα συγγενών διαταραχών (όπως εγκεφαλική παράλυση) επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας έως πέντε (5) χρόνια με τις ίδιες, κατά τα ανωτέρω, προϋποθέσεις.⁸⁷

1.2. Σε περιπτώσεις Παραπάρεσης ή Παραπληγίας.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης για περιορισμένο χρονικό διάστημα ύστερα από αξιολόγηση νευρολόγου ή του οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

1.3. Σε περιπτώσεις με Σκλήρυνση κατά Πλάκας (απομυελινωτικής νόσου).

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης των κατηγοριών Β, Β1, εφόσον το επιτρέπει η κατάσταση των νευρολογικών συμπτωμάτων και οι επερχόμενες ώσεις επισυμβαίνουν κατά αραιά χρονικά διαστήματα, ύστερα από αξιολόγηση νευρολόγου ή του οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις

ΟΜΑΔΑ 2

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης σε υποψήφιους οδηγούς ή οδηγούς που παρουσιάζουν πάθηση ή ανωμαλία του νευρικού συστήματος, δυνάμενη να περιορίζει τον κινητικό έλεγχο, καθιστώντας έτσι επικίνδυνη την οδήγηση οχήματος με κινητήρα.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης σε:

1. ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (Κ.Ν.Σ.).

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, για περιορισμένο χρονικό διάστημα, εφόσον οι παθήσεις είναι ήπιες και τα υπολείμματα αυτών δεν εμποδίζουν την ασφαλή οδήγηση ή επιτρέπουν την οδήγηση μετά από εύλογο χρονικό διάστημα από της αποδρομής της πάθησης, ύστερα από αξιολόγηση νευρολόγου ή του οργάνου το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

1.1. Σε περιπτώσεις Ημιπάρεσης ή Ημιπληγίας.

1.2. Σε περιπτώσεις Παραπάρεσης ή Παραπληγίας.

1.3. Σε περιπτώσεις με Σκλήρυνση κατά Πλάκας (απομυελινωτικής νόσου).

⁸⁷ Προσθήκη εδαφίου με την υπ' αριθμ. 48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

1.4. Σε περιπτώσεις νόσου Parkinson.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, ανάλογα από το βαθμό έντασης των συμπτωμάτων, την ανταπόκριση στη θεραπεία και από τις τυχόν παρενέργειες από τα λαμβανόμενα φάρμακα, ύστερα από αξιολόγηση νευρολόγου ή του οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις, για περιορισμένο χρονικό διάστημα μέχρι τρία (3) χρόνια.

2. ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΙΚΟΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (ριζών, πλεγμάτων και νεύρων), οποιασδήποτε αιτιολογίας.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης των κατηγοριών Β, Β1, εφόσον οι παθήσεις είναι ήπιες, σταθεροποιημένες ή εκτρωτικές ή εμφανίζουν υπολείμματα, τα οποία δεν παρεμποδίζουν την ασφαλή οδήγηση και επιτρέπουν αυτήν μετά από διασκευή του οχήματος και κατά την κρίση νευρολόγου ή του οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις για περιορισμένο χρονικό διάστημα.

3. ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΜΥΩΝ (μυϊκές δυστροφίες, μυοτονικά σύνδρομα, περιοδικές παραλύσεις κ.λπ.).

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης, των κατηγοριών Β, Β1, εφόσον είναι στα αρχικά στάδια, κατά τα οποία η νόσος δεν παρεμποδίζει την ασφαλή οδήγηση, ή επιτρέπει αυτή, μετά από διασκευή του οχήματος και κατά τη κρίση νευρολόγου ή του οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις, για περιορισμένο χρονικό διάστημα μέχρι δύο (2) χρόνια.

4. ΜΥΑΣΘΕΝΕΙΑ

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης, των κατηγοριών Β, Β1, εφόσον η πάθηση είναι στα αρχικά στάδια, κατά τα οποία η νόσος δεν παρεμποδίζει την ασφαλή οδήγηση ή επιτρέπει αυτή μετά από διασκευή του οχήματος και κατά κρίση νευρολόγου ή του οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις για περιορισμένο χρονικό διάστημα μέχρι δύο (2) χρόνια.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

1.4. Σε περιπτώσεις νόσου Parkinson.

2. ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΙΚΟΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (ριζών, πλεγμάτων και νεύρων), οποιασδήποτε αιτιολογίας.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης, εφόσον οι παθήσεις είναι ήπιες, σταθεροποιημένες ή εκτρωτικές ή εμφανίζουν υπολείμματα, που δεν παρεμποδίζουν την ασφαλή οδήγηση και μετά την πλήρη αποδρομή των συμπτωμάτων, ύστερα από απόφαση νευρολόγου ή του οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις, για περιορισμένο χρονικό διάστημα μέχρι τρία (3) χρόνια.

3. ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΜΥΩΝ (μυϊκές δυστροφίες, μυοτονικά σύνδρομα, περιοδικές παραλύσεις κ.λπ.).

4. ΜΥΑΣΘΕΝΕΙΑ

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

5. Σε όλες τις ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΙΛΗΨΙΑΣ ⁸⁸

5.1.α. Στη δευτεροπαθή επιληψία, ανεξαρτήτως δικαιολογίας.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης, κατηγοριών Β, Β1, περιορισμένης χρονικής διάρκειας εφόσον αποδεδειγμένα, η νόσος που την προκάλεσε έχει πλήρως ιαθεί και επί μία 5ετία, μετά το τέλος της αντιεπιληπτικής αγωγής δεν έχει εκδηλωθεί κανενός είδους κρίση και δεν υπάρχουν παθολογικά, νευρολογικά ευρήματα ή ψυχικές διαταραχές, οποιασδήποτε φύσης.

5.1.β. Κρίσεις που δεν επηρεάζουν τη συνείδηση ή την ικανότητα ενέργειας :

Ο υποψήφιος ή ο οδηγός ο οποίος είχε μόνο κρίσεις που αποδείχτηκε ότι δεν επηρεάζουν τη συνείδηση ούτε προκαλούν λειτουργική διαταραχή, μπορεί να χαρακτηρίζεται κατάλληλος να οδηγεί, εφόσον η κατάσταση αυτή έχει διαπιστωθεί ότι διατηρήθηκε επί χρονικό διάστημα το οποίο δεν πρέπει να είναι μικρότερο από το χρονικό διάστημα χωρίς κρίση που απαιτείται για την επιληψία. Εφόσον δεν εκδηλωθεί άλλο είδος επεισοδίου/κρίσης, πριν από τη χορήγηση άδειας απαιτείται χρονικό διάστημα ενός (1) έτους χωρίς άλλο επεισόδιο και με επιπλέον εξετάσεις κατά την κρίση του εξετάζοντος γιατρού.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

5. Σε όλες τις ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΙΛΗΨΙΑΣ ¹⁰¹

5.1. Προκαλούμενη επιληπτική κρίση: ο υποψήφιος ο οποίος παρουσίασε προκαλούμενη επιληπτική κρίση οφειλόμενη σε αναγνωρίσιμο παράγοντα ο οποίος δεν εμφανίζει μεγάλες πιθανότητες να εκδηλωθεί κατά την οδήγηση, είναι δυνατό να χαρακτηριστεί ικανός να οδηγεί σε ατομική βάση, αφού προηγηθεί σχετική νευρολογική γνωμάτευση. Μετά από το οξύ επεισόδιο, πρέπει να εκτελείται εγκεφαλογράφημα και η ενδεδειγμένη νευρολογική εκτίμηση και με επιπλέον εξετάσεις κατά την κρίση του εξετάζοντος γιατρού.

Άτομο με δομική ενδοεγκεφαλική βλάβη, το οποίο παρουσιάζει αυξημένο κίνδυνο κρίσεων, δεν πρέπει να μπορεί να οδηγεί οχήματα ομάδας 2, μέχρις ότου ο επιληπτικός κίνδυνος κατέλθει τουλάχιστον σε 2% ετησίως. Ανάλογα με την περίπτωση, η εκτίμηση πρέπει να συμφωνεί με άλλα σχετικά μέρη του Παραρτήματος ΙΙΙ (π.χ. για την περίπτωση του οινοπνεύματος).

Πρώτη ή μοναδική μη προκαλούμενη κρίση : ο υποψήφιος που είχε μια αρχική όχι προκληθείσα επιληπτική κρίση μπορεί να χαρακτηριστεί ικανός να οδηγεί μετά από χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών χωρίς κρίσεις, και χωρίς χρήση αντιεπιληπτικών φαρμάκων, μετά από την ενδεδειγμένη ιατρική εκτίμηση. Επιτρέπεται σε οδηγούς με αναγνωρισμένους ικανοποιητικούς δείκτες πρόγνωσης να οδηγήσουν νωρίτερα και με επιπλέον εξετάσεις κατά την κρίση του εξετάζοντος γιατρού.

Απώλεια συνείδησης :

Η απώλεια συνείδησης πρέπει να εκτιμάται ανάλογα με τον κίνδυνο υποτροπής κατά την οδήγηση. Ο κίνδυνος υποτροπής πρέπει να είναι 2% ετησίως ή μικρότερος. Η εκτίμηση θα γίνεται και με επιπλέον εξετάσεις κατά την κρίση του εξετάζοντος γιατρού.

⁸⁸ Οι επιληπτικές κρίσεις ή άλλες αιφνίδιες διαταραχές της κατάστασης εγρήγορης αποτελούν σοβαρό κίνδυνο για την οδική ασφάλεια, εφόσον εκδηλωθούν σε άτομο που οδηγεί μηχανοκίνητο όχημα.

Ως επιληψία ορίζεται η εκδήλωση δύο ή περισσότερων επιληπτικών κρίσεων σε χρονικό διάστημα μικρότερο από πενταετία. Η προκαλούμενη επιληπτική κρίση ορίζεται ως κρίση η οποία έχει κάποιο αναγνωρίσιμο γενεσιουργό αίτιο που μπορεί να αποφευχθεί.

Σε άτομο που έχει παρουσιάσει κάποια αρχική ή μεμονωμένη κρίση απώλειας συνείδησης πρέπει να συνιστάται να μην οδηγεί. Απαιτείται έκθεση ειδικού, όπου αναφέρονται το χρονικό διάστημα

απαγόρευσης της οδήγησης και η συνέχεια που ζητείται να δοθεί.

Έχει εξαιρετικά μεγάλη σημασία η διάγνωση του συγκεκριμένου επιληπτικού συνδρόμου του ατόμου και του τύπου κρίσης, ώστε να είναι δυνατά η ενδεδειγμένη εκτίμηση της ασφάλειας οδήγησης του ατόμου αυτού (συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου άλλων κρίσεων) καθώς και ο καθορισμός της ενδεδειγμένης θεραπείας. Αυτά υπάγονται στην αρμοδιότητα νευρολόγου.

Εάν κάποιο άτομο έχει επιληψία και δεν πληρούνται τα κριτήρια για τη χορήγηση άδειας χωρίς όρους, πρέπει να ειδοποιείται σχετικά η αδειοδοτούσα αρχή.

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

5.2.α. Σε περιπτώσεις επιληπτικών των οποίων αποδεδειγμένα η θεραπεία υπήρξε αποτελεσματική και επί μία ζετία, μετά το τέλος της, δεν έχει εκδηλωθεί κανενός είδους κρίση και δεν υπάρχουν νευρολογικά ευρήματα ή ψυχικές διαταραχές οποιασδήποτε φύσης, επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης περιορισμένης χρονικής διάρκειας.

5.2.β. Προκαλούμενη επιληπτική κρίση :
Ο υποψήφιος που παρουσίασε προκαλούμενη επιληπτική κρίση οφειλόμενη σε αναγνωρίσιμο παράγοντα ο οποίος δεν εμφανίζει μεγάλες πιθανότητες να εκδηλωθεί κατά την οδήγηση, μπορεί να χαρακτηριστεί ικανός να οδηγεί σε ατομική βάση, μετά από σχετική νευρολογική γνωμάτευση (εφόσον υπάρχει λόγος, η εκτίμηση πρέπει να συμφωνεί και με άλλα σχετικά μέρη του παραρτήματος III, π.χ. που αφορούν το οινόπνευμα ή τη συνδρομή νοσηρών παραγόντων) κατά κρίση του εξετάζοντος γιατρού.

Πρώτη ή μοναδική, μη προκαλούμενη κρίση:
Ο υποψήφιος που παρουσίασε μία πρώτη μη προκαλούμενη επιληπτική κρίση μπορεί να χαρακτηριστεί ικανός να οδηγεί μετά από χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών χωρίς κρίσεις, αφού προηγηθεί η ενδεδειγμένη ιατρική εκτίμηση. Επιτρέπεται σε οδηγούς με αναγνωρισμένους ικανοποιητικούς δείκτες πρόγνωσης να οδηγήσουν νωρίτερα και με επιπλέον εξετάσεις κατά την κρίση του εξετάζοντος γιατρού.

5.3.α. Κρίσεις αποκλειστικά κατά τον ύπνο:
Ο υποψήφιος ή ο οδηγός που έχει παρουσιάσει κρίσεις μόνο κατά τον ύπνο μπορεί να χαρακτηριστεί από φυσική άποψη κατάλληλος να οδηγεί, εφόσον διαπιστωθεί ότι η κατάσταση αυτή διατηρείται επί χρονικό διάστημα το οποίο δεν πρέπει να είναι μικρότερο από το χρονικό διάστημα χωρίς κρίση που απαιτείται για την επιληψία. Εφόσον παρατηρηθεί επεισόδιο/κρίση κατά την εγρήγορση, πριν χορηγηθεί άδεια απαιτείται χρονικό διάστημα διάρκειας ενός (1) έτους χωρίς άλλο περιστατικό κατά την κρίση του εξετάζοντος γιατρού.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

Επιληψία :
Πρέπει να έχει παρέλθει χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών χωρίς άλλες κρίσεις και χωρίς τη βοήθεια αντεπιληπτικών φαρμάκων. Επιτρέπεται σε οδηγούς με αναγνωρισμένους ικανοποιητικούς δείκτες πρόγνωσης να οδηγήσουν νωρίτερα και με επιπλέον εξετάσεις κατά την κρίση του εξετάζοντος γιατρού.

Ορισμένες διαταραχές (π.χ. αρτηριοφλεβική δυσμορφία ή ενδοεγκεφαλική αιμορραγία) συνεπάγονται αυξημένο κίνδυνο κρίσεων, έστω και αν δεν έχουν ακόμη εκδηλωθεί κρίσεις. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να πραγματοποιείται εκτίμηση και για να επιτραπεί η οδήγηση, πρέπει ο κίνδυνος εμφάνισης κρίσης να είναι 2% ετησίως ή μικρότερος και με επιπλέον εξετάσεις κατά την κρίση του εξετάζοντος γιατρού.

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

5.3.β. Κρίσεις λόγω τροποποίησης ή μείωσης αντιεπιληπτικής θεραπείας από ιατρό :

Είναι δυνατό να συστηθεί στον ασθενή να μην οδηγή από την αρχή του χρόνου έναρξης της μείωσης, και στη συνέχεια επί εξάμηνο μετά την παύση της θεραπείας. Για κρίσεις που εκδηλώνονται κατά τη διάρκεια τροποποίησης ή παύσης θεραπευτικής αγωγής από ιατρό, απαιτείται τρίμηνη αποχή από οδήγηση σε περίπτωση επαναφοράς της προηγούμενης αποτελεσματικής θεραπείας και κατά την κρίση του εξετάζοντος γιατρού.

5.4. Απώλεια συνείδησης :

Η απώλεια συνείδησης πρέπει να εκτιμάται ανάλογα με τον κίνδυνο υποτροπής κατά την οδήγηση. Η εκτίμηση θα γίνεται και με επιπλέον εξετάσεις κατά την κρίση του εξετάζοντος γιατρού.

5.5. Σε περιπτώσεις, κατά την οποία το άτομο εξακολουθεί να υποβάλλεται σε θεραπεία, αλλά αφενός τα φάρμακα που χρησιμοποιεί υπάγονται στην κατηγορία των σύγχρονων φαρμάκων, τα οποία δεν επηρεάζουν την οδήγηση και αφετέρου οι κρίσεις του, αποδεδειγμένα, έχουν ρυθμιστεί (τα 2 τελευταία χρόνια δεν πρέπει να έχει εκδηλωθεί καμία απολύτως κρίση,) τα δε Η.Ε. γραφήματα της περιόδου αυτής είναι φυσιολογικά, επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης.

Σ' αυτές τις περιπτώσεις, προκειμένου να χορηγηθεί άδεια απαιτούνται :

- α) Νευρολογική εξέταση,
- β) Ψυχιατρική εξέταση
- γ) Σχετική γνωμάτευση από Νευρολογική κλινική Πανεπιστημίου ή Κρατικού Νοσοκομείου
- δ) Σχετική γνωμάτευση από τον θεράποντα ιατρό, εφόσον υπάρχει
- ε) Έλεγχος ασφαλιστικού βιβλιαρίου υγείας, εφόσον υπάρχει
- στ) Ηλεκτροεγκεφαλογραφήματα, απαραίτητα 2 πρόσφατα με δίμηνη μεταξύ τους διαφορά, και συσχέτιση με παλαιότερα, εφόσον υπάρχουν.

Επίσης, κατά την κρίση του εξετάζοντος γιατρού εάν χρειάζονται επιπλέον :

- ζ) Η.Ε. γράφημα 24ωρης διάρκειας
- η) Χαρτογράφηση εγκεφάλου και
- θ) Αξονική τομογραφία εγκεφάλου.

Για τα άτομα που τελούν υπό θεραπεία - της περίπτωσης 5.3. - επιπρόσθετα απαιτείται ο ανά 3μηνο έλεγχος:

- α) των επιπέδων των φαρμάκων στο αίμα και
- β) των Η.Ε. γραφημάτων.

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

Ο έλεγχος αυτός θα τίθεται υπόψη του εξετάζοντος γιατρού ο οποίος και θα έχει τη δυνατότητα ανάκλησης της άδειας, εάν απαιτηθεί.

Εφόσον όλα τα στοιχεία (και για τις τρεις, υπό εξαίρεση, περιπτώσεις) συνηγορούν υπέρ της χορήγησης άδειας, τότε η άδεια θα δίδεται στην αρχή για διάστημα μέχρι 2 χρόνια για τρεις (3) ή τέσσερις (4) φορές. Στη συνέχεια θα δίδεται χωρίς χρονικό περιορισμό, με την προϋπόθεση όμως ότι όλα έχουν εξελιχθεί ομαλά.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης κατηγοριών A, A1, A2, AM σε υποψηφίους με :

A) ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (Κ.Ν.Σ.)

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον οι παθήσεις είναι ήπιες και τα υπολείμματα αυτών δεν εμποδίζουν την ασφαλή οδήγηση μετά από διασκευή του οχήματος, ούτως ώστε το όχημα να κινείται με ασφάλεια, ύστερα από αξιολόγηση του εξετάζοντος γιατρού ή του οργάνου το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

B) ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΙΚΟΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (ριζών, πλεγμάτων και νεύρων), οποιασδήποτε αιτιολογίας.

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης εφόσον οι παθήσεις είναι ήπιες, σταθεροποιημένες ή εκτρωτικές ή εμφανίζουν υπολείμματα, τα οποία δεν παρεμποδίζουν την ασφαλή οδήγηση και επιτρέπουν αυτήν, μετά από διασκευή του οχήματος και κατά κρίση του εξετάζοντος γιατρού ή του οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις για περιορισμένο χρονικό διάστημα.

Η νευρολογική εξέταση γίνεται από νευρολόγο ο οποίος μπορεί να ζητήσει, συμπληρωματικά, σχετική γνωμάτευση από Νευρολογική Κλινική Πανεπιστημίου ή από τους Διευθυντές των Κρατικών Νευρολογικών Κλινικών.

Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις που αναφέρθηκαν ενδεικτικά οι διασκευές του οχήματος θα καθορίζονται από τον εξετάζοντα γιατρό ή του οργάνου το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις. Η διάρκεια της άδειας οδήγησης θα είναι αρχικά περιορισμένη και η εφαρμογή περιοριστικών όρων θα εξαρτάται από το είδος των συμπτωμάτων και την πρόβλεψη της πορείας της νόσου.

6. ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΑΠΟΦΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΠΝΟΙΑΣ ΣΤΟΝ ΥΠΝΟ

Το μέτριο σύνδρομο αποφρακτικής άπνοιας στον ύπνο αντιστοιχεί σε 15-29 άπνοιες και υπόπνοιες ανά ώρα (δείκτης άπνοιών - υποπνοιών) και το σοβαρό σύνδρομο αποφρακτικής άπνοιας στον ύπνο αντιστοιχεί σε δείκτη άπνοιών - υποπνοιών 30 και άνω. Οι δύο προαναφερόμενοι τύποι του συνδρόμου συνδέονται με υπερβολική ημερήσια υπνηλία.

6.1 Οι υποψήφιοι οδηγοί ή οδηγοί για τους οποίους είναι πιθανή διάγνωση μέτριου ή σοβαρού συνδρόμου αποφρακτικής άπνοιας στον ύπνο παραπέμπονται για περαιτέρω έγκυρη ιατρική γνωμάτευση πριν τη χορήγηση ή την ανανέωση άδειας οδήγησης. Μπορεί να συστηθεί στους υποψηφίους ή στους οδηγούς να μην οδηγούν έως ότου επιβεβαιωθεί η διάγνωση.

6.2 Η άδεια οδήγησης επιτρέπεται να χορηγείται στους υποψηφίους οδηγούς ή οδηγούς που πάσχουν από μέτριο ή σοβαρό σύνδρομο αποφρακτικής άπνοιας στον ύπνο εφόσον παρουσιάζουν επαρκή έλεγχο της κατάστασής τους, ακολουθούν την ενδεδειγμένη θεραπεία και παρουσιάζουν, βάσει έγκυρης ιατρικής γνωμάτευσης, βελτίωση τυχόν συμπτωμάτων υπνηλίας.

6.3 Οι υποψήφιοι οδηγοί ή οδηγοί με μέτριο ή σοβαρό σύνδρομο αποφρακτικής άπνοιας στον ύπνο οι οποίοι ακολουθούν θεραπεία υποβάλλονται σε τακτικές ιατρικές εξετάσεις ανά διαστήματα που δεν υπερβαίνουν τα τρία (3) έτη, ούτως ώστε να εκτιμάται κατά πόσον ακολουθούν τη θεραπεία, η ανάγκη συνέχισης της θεραπείας και η συνεχής επαγρύπνηση.

6.4 Προκειμένου να εκτιμηθεί αν υποψήφιος οδηγός ή οδηγός πάσχει από το σύνδρομο αυτό, σε κάθε ιατρική εξέταση συμπληρώνει υποχρεωτικά το υπόδειγμα που ακολουθεί και το οποίο είναι αναπόσπαστο τμήμα του σημείου αυτού.

6.1 Οι υποψήφιοι οδηγοί ή οδηγοί για τους οποίους είναι πιθανή διάγνωση μέτριου ή σοβαρού συνδρόμου αποφρακτικής άπνοιας στον ύπνο παραπέμπονται για περαιτέρω έγκυρη ιατρική γνωμάτευση πριν τη χορήγηση ή την ανανέωση άδειας οδήγησης. Μπορεί να συστηθεί στους υποψηφίους ή στους οδηγούς να μην οδηγούν έως ότου επιβεβαιωθεί η διάγνωση.

6.2 Η άδεια οδήγησης επιτρέπεται να χορηγείται στους υποψηφίους οδηγούς ή οδηγούς που πάσχουν από μέτριο ή σοβαρό σύνδρομο αποφρακτικής άπνοιας στον ύπνο εφόσον παρουσιάζουν επαρκή έλεγχο της κατάστασής τους, ακολουθούν την ενδεδειγμένη θεραπεία και παρουσιάζουν, βάσει έγκυρης ιατρικής γνωμάτευσης, βελτίωση τυχόν συμπτωμάτων υπνηλίας.

6.3 Οι υποψήφιοι οδηγοί ή οδηγοί με μέτριο ή σοβαρό σύνδρομο αποφρακτικής άπνοιας στον ύπνο οι οποίοι ακολουθούν θεραπεία υποβάλλονται σε τακτικές ιατρικές εξετάσεις ανά διαστήματα που δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος, ούτως ώστε να εκτιμάται κατά πόσον ακολουθούν τη θεραπεία, η ανάγκη συνέχισης της θεραπείας και η συνεχής επαγρύπνηση.

6.4 Προκειμένου να εκτιμηθεί αν υποψήφιος οδηγός ή οδηγός πάσχει από το σύνδρομο αυτό, σε κάθε ιατρική εξέταση συμπληρώνει υποχρεωτικά το υπόδειγμα που ακολουθεί και το οποίο είναι αναπόσπαστο τμήμα του σημείου αυτού.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ

Ερωτηματολόγιο για έλεγχο του Αποφρακτικού τύπου Συνδρόμου Απνοιών Υποπνοιών (ΣΑΥ)

Όνομα:

Ημερομηνία:

		Απαντήσεις		
1	Φύλο	Γυναίκα	☐	Άνδρας ☐
2	Ηλικία			
3	Βάρος			
4	Ύψος			
5	Σας έχει τύχει να αποκοιμηθείτε, ενώ οδηγείτε;	Ναι	Όχι	Δεν ξέρω/ δεν θυμάμαι
6	Εμπλακήκατε σε σοβαρό ατύχημα (με τραυματισμό ή καταστροφή περιουσίας) λόγω υπνηλίας τα προηγούμενα 3 χρόνια;	Ναι	Όχι	Δεν ξέρω/ δεν θυμάμαι
7	Ροχαλίζετε σχεδόν κάθε βράδυ;	Ναι	Όχι	Δεν ξέρω/ δεν θυμάμαι
8	Σας έχουν αναφέρει πως η αναπνοή σας σταματά, ενώ κοιμάστε;	Ναι	Όχι	Δεν ξέρω/ δεν θυμάμαι
9	Ξυπνάτε συνήθως καλά μετά από ικανοποιητικής διάρκειας νυχτερινό ύπνο;	Ναι	Όχι	Δεν ξέρω/ δεν θυμάμαι
10	Έχετε γνωστό ιστορικό Υπέρτασης; Λαμβάνεται φάρμακα;	Ναι	Όχι	Δεν ξέρω/ δεν θυμάμαι
11	Παρακαλώ συμπληρώστε το ερωτηματολόγιο για την συνήθη ημερήσια υπνηλία (Κλίμακα Ημερήσιας Υπνηλίας Epworth - ESS), που ακολουθεί.			

ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΥΠΝΗΛΙΑΣ EPWORTH

Υποθέστε ότι βρίσκεστε στις καταστάσεις που περιγράφονται παρακάτω και στη συνέχεια επιλέξατε ποια είναι η πιθανότητα να κοιμηθείτε με βάση μια κλίμακα από το 0 έως 3. Αθροίστε τα νούμερα από τις επιμέρους καταστάσεις.

Βαθμολογήστε από 0-3 όλες τις παρακάτω καταστάσεις

0 = δεν θα με έπαιρνε ποτέ ο ύπνος

1 = μικρή πιθανότητα να αποκοιμηθώ

2 = μέτρια πιθανότητα να κοιμηθώ

3 = μεγάλη πιθανότητα να κοιμηθώ

	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΤΑΣΗ ΓΙΑ ΥΠΝΗΛΙΑ
1	Καθισμένος διαβάζοντας	
2	Παρακολουθώντας τηλεόραση	
3	Καθισμένος χωρίς δραστηριότητα σε δημόσιο χώρο (θέατρο, συνάντηση)	
4	Σαν συνοδός αυτοκινήτου για απόσταση μιας ώρας χωρίς διάλειμμα	
5	Καθισμένος χωρίς δραστηριότητα το απόγευμα (όταν το επιτρέπουν οι περιστάσεις)	
6	Καθισμένος και συζητώντας με κάποιον	
7	Καθισμένος σε ήσυχο μέρος μετά από φαγητό χωρίς λήψη αλκοόλ	
8	Στο αυτοκίνητο ενώ έχει σταματήσει για λίγο σε κίνηση	
	ΣΥΝΟΛΟ	

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ

Αποτέλεσμα Κλίμακας Ημερήσιας Υπνηλίας Epworth - ESS	Τιμή προσθήκης στο τελικό αποτέλεσμα
0-10: Φυσιολογικές τιμές υγιούς ενήλικα	0
11-14: Ήπια υπνηλία	2
15-17: Μέτρια Υπνηλία	4
18 και πάνω: Σοβαρή υπνηλία	4

E1: Γυναίκα= 1, Άνδρας = 2

E2: Ηλικία μικρότερη των 30 ετών = 2, ηλικία από 31 και πάνω: 1

E3-4: BMI μικρότερο των 30 kg/m² = 1, 31-35 kg/m² = 2, 36 kg/m² και πάνω = 3

E5: Θετική απάντηση = 3, αρνητική απάντηση = 0, δεν ξέρω/ δεν θυμάμαι = 2

E6: Θετική απάντηση = 4, αρνητική απάντηση = 0, δεν ξέρω/ δεν θυμάμαι = 3

E7: Θετική απάντηση = 2, αρνητική απάντηση = 0, δεν ξέρω/ δεν θυμάμαι = 1

E8: Θετική απάντηση = 1, αρνητική απάντηση = 0, δεν ξέρω/ δεν θυμάμαι = 0

E9: Θετική απάντηση = 0, αρνητική απάντηση = 2, δεν ξέρω/ δεν θυμάμαι = 1

E10: Θετική απάντηση = 2, αρνητική απάντηση = 0, δεν ξέρω/ δεν θυμάμαι = 1

E11: Από 11 έως 14 = 2, 15 και πάνω = 4, βλέπε παρακάτω για λεπτομέρειες

Εάν το αποτέλεσμα, όπως εκφράζεται από το άθροισμα των απαντήσεων, είναι 10 ή μεγαλύτερο, τότε η εξέταση θεωρείται ότι είναι θετική για πιθανό ΣΑΥ και επομένως ο υποψήφιος οδηγός χρήζει περαιτέρω ιατρικής αξιολόγησης και χρήζει παραπομπής σε ειδικό ιατρό κατάλληλα εκπαιδευμένο στην πολυσωματογραφική (πολυκαταγραφική) μελέτη ύπνου και στις διαταραχές ύπνου ή Πνευμονολόγο.

7. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ 1

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης στις παρακάτω περιπτώσεις:

1. Στις Οργανικές Ψυχικές Διαταραχές, οποιασδήποτε αιτιολογίας (εκφυλιστικής, αγγειακής, λοιμώδους, τοξικής, ενδοκρινικής, μεταβολικής, τραυματικής) και ανεξάρτητα του σταδίου εξέλιξης αυτών.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου σε όσες από τις καταστάσεις αυτές είναι αναστρέψιμες και εκλείπει ο αιτιολογικός παράγοντας που τις προκάλεσε, πέντε (5) χρόνια μετά την οριστική και πλήρη (χωρίς κατάλοιπα) αποδρομή τους. Αρχικά, η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη, μέχρι 2 χρόνια για τις πρώτες 2-3 φορές.

2. Στη Νοητική Υστέρηση με επίπεδα νοητικού πηλίκου κάτω του 80 (κλίμακα WAIS)

3. Στις Ψυχώσεις :

3.1. Στις Σχιζοφρενικές Ψυχώσεις (όλων των τύπων), Σχιζοσυναισθηματική Διαταραχή, Παραληρητικές Διαταραχές και Άτυπες Ψυχώσεις.

3.2. Στη Βραχεία Αντιδραστική Ψύχωση.
ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, στην ψύχωση της οποίας η διάρκεια δεν υπερβαίνει το μήνα, εφόσον έχει αποδράμει από 5ετίας και στο διάστημα αυτό δεν έχει εμφανισθεί οποιαδήποτε ψυχωτικού τύπου συμπτωματολογία. Η άδεια θα χορηγείται ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου αρχικά μέχρι 2 χρόνια.

3.3. Στη Σχιζοφρενικόμορφη διαταραχή.
ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης, στις περιπτώσεις της οποίας οι ψυχοπαθολογικές εκδηλώσεις διαρκούν το πολύ μέχρι 6 μήνες, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου με την προϋπόθεση ότι από 10ετία απουσιάζει οποιαδήποτε ψυχοπαθολογική εκδήλωση και υπάρχει καλή, μετανοσηρή, κοινωνική και επαγγελματική λειτουργικότητα του ατόμου. Αρχικά, η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη μέχρι 2 χρόνια, για τις πρώτες 2-3 φορές.

4. Στις Συναισθηματικές Διαταραχές, όπως, την κυκλοθυμική διαταραχή, τη δυσθυμία, τη μείζονα υποτροπιάζουσα κατάθλιψη και τη διπολική διαταραχή.

ΟΜΑΔΑ 2

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης στις παρακάτω περιπτώσεις:

1. Στις Οργανικές Ψυχικές Διαταραχές, οποιασδήποτε αιτιολογίας (εκφυλιστικής, αγγειακής, λοιμώδους, τοξικής, ενδοκρινικής, μεταβολικής, τραυματικής) και ανεξάρτητα του σταδίου εξέλιξης αυτών.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου σε όσες από τις καταστάσεις αυτές είναι αναστρέψιμες και εκλείπει ο αιτιολογικός παράγοντας που τις προκάλεσε, πέντε (5) χρόνια μετά την οριστική και πλήρη (χωρίς κατάλοιπα) αποδρομή τους. Αρχικά, η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη, μέχρι 2 χρόνια για τις πρώτες 2-3 φορές.

2. Στη Νοητική Υστέρηση με επίπεδα νοητικού πηλίκου κάτω του 80 (κλίμακα WAIS)

3. Στις Ψυχώσεις:

3.1. Στις Σχιζοφρενικές Ψυχώσεις (όλων των τύπων), Σχιζοσυναισθηματική Διαταραχή, Παραληρητικές Διαταραχές και Άτυπες Ψυχώσεις.

3.2. Στη Βραχεία Αντιδραστική Ψύχωση.
ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, στη ψύχωση της οποίας η διάρκεια δεν υπερβαίνει το μήνα, εφόσον η ψύχωση έχει αποδράμει από 10ετίας και στο διάστημα αυτό δεν έχει εμφανισθεί οποιαδήποτε ψυχωτικού τύπου συμπτωματολογία. Η άδεια θα χορηγείται, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου αρχικά μέχρι 2 χρόνια.

3.3. Στη Σχιζοφρενικόμορφη διαταραχή.
ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, στις περιπτώσεις της οποίας οι ψυχοπαθολογικές εκδηλώσεις διαρκούν το πολύ μέχρι 6 μήνες, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου με την προϋπόθεση ότι από 15ετία απουσιάζει οποιαδήποτε ψυχοπαθολογική εκδήλωση και υπάρχει καλή, προνοσηρή, μετανοσηρή, κοινωνική και επαγγελματική λειτουργικότητα του ατόμου. Αρχικά, η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη μέχρι 2 χρόνια για τις πρώτες 2-3 φορές.

4. Στις Συναισθηματικές Διαταραχές, όπως, την κυκλοθυμική διαταραχή, τη δυσθυμία, τη μείζονα υποτροπιάζουσα κατάθλιψη και τη διπολική διαταραχή.

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

4.1. Στη μείζονα υποτροπιάζουσα κατάθλιψη και στη διπολική διαταραχή.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, όταν τα μεσοδιαστήματα νορμοθυμίας υπερβαίνουν τα 3 χρόνια, τα άτομα παρουσιάζουν καλή λειτουργικότητα και κοινωνική προσαρμογή και δεν λαμβάνουν φάρμακα τα οποία επηρεάζουν την οδήγηση, περιορισμένης χρονικής ισχύος 1 ή 2 το πολύ, χρόνια. Εάν τα άτομα αυτά υποβάλλονται σε θεραπεία με λίθιο ή άλλο ψυχοπροφυλακτικό φάρμακο με καλή κλινική ανταπόκριση τεκμηριούμενη και εργαστηριακά, η χορηγούμενη άδεια μπορεί να ανανεώνεται κατά μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου.

4.2. Στη μείζονα κατάθλιψη με ένα μοναδικό επεισόδιο, και στη δυσθυμική διαταραχή.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης μετά παρέλευση 5ετίας, από της αποδρομής της νόσου. Αρχικά η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη 1, 2 ή το πολύ 3 χρόνια και μετά από 3-4 φορές η άδεια θα ανανεώνεται ανά μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα, ύστερα από γνωμάτευση του Ψυχιάτρου ⁸⁹.

5. Στις αγχώδεις, διασχιστικές και σωματόμορφες διαταραχές.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εάν οι καταστάσεις αυτές έχουν αποδράμει από 5ετίας (αυτό να βεβαιώνεται από Κρατικό Ψυχιατρικό Ίδρυμα ή από 2 ψυχιάτρους) και δε γίνεται χρήση ψυχοφαρμάκων ή άλλων ψυχοδραστικών ουσιών. Αρχικά, η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη μέχρι 2 χρόνια, και μετά από 2-3 φορές, η άδεια θα ανανεώνεται ανά μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου.

6. Στις διαταραχές προσωπικότητας.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον η ψυχοπαθολογία τους δεν είναι εκσεσημασμένη, δεν γίνεται χρήση ψυχοφαρμάκων ή άλλων ψυχοδραστικών ουσιών και διαπιστώνεται ικανοποιητική κοινωνική προσαρμογή. Αρχικά η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη, από 1 έως 5 χρόνια κατόπιν γνωμάτευσης ψυχιάτρου. Κατά την εξέταση θα ελέγχεται εκτός των άλλων και εάν το άτομο έχει υποπέσει σε αξιόλογα τροχαία παραπτώματα, έχει απασχολήσει τις αστυνομικές αρχές και έχει προβεί, γενικά σε αντικοινωνικές ενέργειες.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

4.1. Στη μείζονα κατάθλιψη.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, όταν υπάρχει ένα μοναδικό προ 10ετίας και πλέον επεισόδιο, περιορισμένης χρονικής ισχύος, ανανεούμενη ανά 2ετία, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου.

4.2. Στη δυσθυμική διαταραχή.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, ύστερα από γνωμάτευση του ψυχιάτρου, ανανεούμενη ανά 2ετία, και εφόσον η νόσος έχει αποδράμει, τουλάχιστον από 10ετίας, δεν παρατηρείται κοινωνική και επαγγελματική έκπτωση, ούτε γίνεται χρήση ψυχοφαρμάκων.

4.3. Στη ψυχολογική - καταθλιπτική - αντίδραση σε σωματική ασθένεια ή σε πένθος ή και σε άλλες ψυχοπαιστικές καταστάσεις.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, κατά περίπτωση, με βάση την προνοσηρή προσωπικότητα, την κοινωνική προσαρμογή, το βαθμό λειτουργικότητας, την απόσταση από το stress, κ.λπ. Αρχικά η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη 1, 2 ή το πολύ 3 χρόνια, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου.

5. Στις αγχώδεις, διασχιστικές και σωματόμορφες διαταραχές.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εάν οι καταστάσεις αυτές έχουν αποδράμει από 10ετίας (αυτό να βεβαιώνεται από Κρατικό Ψυχιατρικό Ίδρυμα ή από 2 ψυχιάτρους) και δε γίνεται χρήση ψυχοφαρμάκων ή άλλων ψυχοδραστικών ουσιών. Αρχικά, η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη μέχρι 2 χρόνια, και μετά από 2-3 φορές, η άδεια θα ανανεώνεται ανά μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου.

6. Στις διαταραχές προσωπικότητας.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον η ψυχοπαθολογία τους δεν είναι εκσεσημασμένη, δεν γίνεται χρήση ψυχοφαρμάκων ή άλλων ψυχοδραστικών ουσιών και διαπιστώνεται ικανοποιητική κοινωνική προσαρμογή. Αρχικά η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη, από 1-3 χρόνια κατόπιν γνωμάτευσης ψυχιάτρου. Κατά την εξέταση θα ελέγχεται εκτός των άλλων και εάν το άτομο έχει υποπέσει σε αξιόλογα τροχαία παραπτώματα, έχει απασχολήσει τις αστυνομικές αρχές και έχει προβεί, γενικά σε αντικοινωνικές ενέργειες.

⁸⁹ Αντικατάσταση φράσης με την υπ' αριθμ. 48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

7. Στους υποψηφίους οδηγούς ή στους οδηγούς, που τελούν σε κατάσταση εξάρτησης από το οινόπνευμα, ή που δεν μπορούν να αποσυνδέσουν την οδήγηση από την κατανάλωση οινοπνεύματος.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός, έχει υποβληθεί σε θεραπεία απεξάρτησης επιτυχώς και τούτο βεβαιώνεται από Ειδικό Κέντρο Απεξάρτησης Αλκοολικών, εγκεκριμένο από το Υπουργείο Υγείας.

Εφόσον ο ενδιαφερόμενος δεν χρήζει παρακολούθησης θεραπευτικού προγράμματος, ο ψυχίατρος δύναται να ζητήσει εξέταση – πραγματογνωμοσύνη, από ειδικευμένο προς τούτο, φορέα ή αρχή, ή τη διενέργεια ειδικών εξετάσεων, κατά την κρίση του.

Στις παραπάνω περιπτώσεις, χορηγείται άδεια οδήγησης περιορισμένης χρονικής ισχύος ένα έως δύο (1-2) έτη, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου.

8. Στη χρήση, κατάχρηση, εξάρτηση από ψυχοδραστικές ουσίες.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός :

α) έχει υποβληθεί και έχει ολοκληρώσει θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης επιτυχώς και τούτο βεβαιώνεται από Ειδικό Κέντρο Απεξάρτησης εγκεκριμένο από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

β) δεν κάνει χρήση υποκατάστατων και

γ) δεν έχει απασχολήσει τις αστυνομικές και δικαστικές αρχές, από της ολοκλήρωσης του θεραπευτικού προγράμματος.

Εφόσον ο ενδιαφερόμενος δεν χρήζει παρακολούθησης θεραπευτικού προγράμματος, ο ψυχίατρος δύναται να ζητήσει εξέταση - πραγματογνωμοσύνη από, ειδικευμένο προς τούτο, φορέα ή αρχή, ή τη διενέργεια ειδικών εξετάσεων, κατά την κρίση του.

Στις παραπάνω περιπτώσεις, χορηγείται άδεια οδήγησης περιορισμένης χρονικής διάρκειας, ισχύος 1-2 χρόνια, για τα 5 πρώτα χρόνια, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου.

Μετά την παρέλευση της 5ετίας, η διάρκεια ισχύος της άδειας οδήγησης επαφίεται στην κρίση του ψυχιάτρου.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

7. Στους υποψηφίους οδηγούς ή στους οδηγούς, που τελούν σε κατάσταση εξάρτησης από το οινόπνευμα, ή που δεν μπορούν να αποσυνδέσουν την οδήγηση από την κατανάλωση οινοπνεύματος.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός, έχει υποβληθεί σε θεραπεία απεξάρτησης επιτυχώς και τούτο βεβαιώνεται από Ειδικό Κέντρο Απεξάρτησης Αλκοολικών, εγκεκριμένο από το Υπουργείο Υγείας.

Εφόσον ο ενδιαφερόμενος δεν χρήζει παρακολούθησης θεραπευτικού προγράμματος, ο ψυχίατρος δύναται να ζητήσει εξέταση – πραγματογνωμοσύνη, από ειδικευμένο προς τούτο, φορέα ή αρχή, ή τη διενέργεια ειδικών εξετάσεων, κατά την κρίση του.

Στις παραπάνω περιπτώσεις, χορηγείται άδεια οδήγησης περιορισμένης χρονικής ισχύος έως ενός (1) έτους, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου.

8. Στη χρήση, κατάχρηση, εξάρτηση από ψυχοδραστικές ουσίες.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός :

α) έχει υποβληθεί και έχει ολοκληρώσει θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης επιτυχώς και τούτο βεβαιώνεται από Ειδικό Κέντρο Απεξάρτησης εγκεκριμένο από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

β) δεν κάνει χρήση υποκατάστατων και

γ) δεν έχει απασχολήσει τις αστυνομικές και δικαστικές αρχές, από της ολοκλήρωσης του θεραπευτικού προγράμματος.

Εφόσον ο ενδιαφερόμενος δεν χρήζει παρακολούθησης θεραπευτικού προγράμματος, ο ψυχίατρος δύναται να ζητήσει εξέταση - πραγματογνωμοσύνη από, ειδικευμένο προς τούτο, φορέα ή αρχή, ή τη διενέργεια ειδικών εξετάσεων, κατά την κρίση του.

Στις παραπάνω περιπτώσεις, χορηγείται άδεια οδήγησης, περιορισμένης χρονικής διάρκειας, ισχύος ενός (1) έτους για τα πρώτα 10 χρόνια, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου.

Μετά την παρέλευση της 10ετίας, η διάρκεια ισχύος της άδειας οδήγησης επαφίεται στην κρίση του ψυχιάτρου.»

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

9. Στη χρήση νευροληπτικών, αντικαταθλιπτικών, αγχολυτικών ή και γενικότερα φαρμάκων, που μπορεί να επηρεάσουν δυσμενώς την οδήγηση, η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης, επαφίεται στην κρίση του ειδικού ιατρού.

10. Στους υποψήφιους οδηγούς ή οδηγούς με μαθησιακές διαταραχές, επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, με την προσκόμιση ⁹⁰ ειδικής διαγνωστικής έκθεσης ότι είναι άτομο με μαθησιακή δυσκολία (όπως δυσλεξία), η οποία χορηγείται από Κρατικό Ίδρυμα ή Κρατικό Νοσοκομείο ή από εξειδικευμένο ψυχίατρο.

8. ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΗ ΟΡΓΑΝΟΥ Η΄ ΤΕΧΝΗΤΗ ΕΜΦΥΤΕΥΣΗ**ΟΜΑΔΑ 1**

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, στους υποψηφίους οδηγούς ή στους οδηγούς που έχουν υποστεί μεταμόσχευση οργάνου ή τεχνητή εμφύτευση, που μπορεί να έχει επίδραση στην ικανότητα οδήγησης, υπό την προϋπόθεση έγκυρης ιατρικής γνωμάτευσης ειδικού γιατρού.

Στις περιπτώσεις που απαιτείται τακτικός ιατρικός έλεγχος χορηγείται ή ανανεώνεται η άδεια οδήγησης με περιορισμένη χρονική διάρκεια.

9. ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ**ΟΜΑΔΑ 1**

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης, στους υποψηφίους οδηγούς ή στους οδηγούς που πάσχουν από πάθηση που δεν αναφέρεται στις προηγούμενες παραγράφους, η οποία ενδέχεται να αποτελεί ή να προκαλεί λειτουργική ανικανότητα που μπορεί να υπονομεύσει την οδική ασφάλεια κατά την οδήγηση μηχανοκίνητου οχήματος.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός, υποβάλλει και έγκυρη ιατρική γνωμάτευση που βεβαιώνει την ικανότητα οδήγησης.

Στις περιπτώσεις που απαιτείται τακτικός ιατρικός έλεγχος χορηγείται ή ανανεώνεται η άδεια οδήγησης με περιορισμένη χρονική διάρκεια.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

9. Στη χρήση νευροληπτικών, αντικαταθλιπτικών ή αγχολυτικών ή και γενικότερα φαρμάκων, που μπορεί να επηρεάσουν δυσμενώς την ασφαλή οδήγηση, η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης, επαφίεται στην κρίση του ειδικού ιατρού.

10. Στους υποψήφιους οδηγούς ή οδηγούς με μαθησιακές διαταραχές, επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, με την προσκόμιση ⁹¹ ειδικής διαγνωστικής έκθεσης ότι είναι άτομο με μαθησιακή δυσκολία (όπως δυσλεξία), η οποία χορηγείται από Κρατικό Ίδρυμα ή Κρατικό Νοσοκομείο ή από εξειδικευμένο ψυχίατρο.

ΟΜΑΔΑ 2

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, στους υποψηφίους οδηγούς ή στους οδηγούς που έχουν υποστεί μεταμόσχευση οργάνου ή τεχνητή εμφύτευση, που μπορεί να έχει επίδραση στην ικανότητα οδήγησης, υπό την προϋπόθεση έγκυρης ιατρικής γνωμάτευσης ειδικού γιατρού.

Στις περιπτώσεις που απαιτείται τακτικός ιατρικός έλεγχος χορηγείται ή ανανεώνεται η άδεια οδήγησης με περιορισμένη χρονική διάρκεια.

ΟΜΑΔΑ 2

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης, στους υποψηφίους οδηγούς ή στους οδηγούς που πάσχουν από πάθηση που δεν αναφέρεται στις προηγούμενες παραγράφους, η οποία ενδέχεται να αποτελεί ή να προκαλεί λειτουργική ανικανότητα που μπορεί να υπονομεύσει την οδική ασφάλεια κατά την οδήγηση μηχανοκίνητου οχήματος.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός, υποβάλλει και έγκυρη ιατρική γνωμάτευση που βεβαιώνει την ικανότητα οδήγησης.

Στις περιπτώσεις που απαιτείται τακτικός ιατρικός έλεγχος χορηγείται ή ανανεώνεται η άδεια οδήγησης με περιορισμένη χρονική διάρκεια.

⁹⁰ Διαγραφή λέξης με την υπ' αριθμ. 48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

⁹¹ Διαγραφή λέξης με την υπ' αριθμ. 48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΑ ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΔΙΕΞΑΓΟΥΝ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ

1. Προσόντα που πρέπει να διαθέτει ο εξεταστής οδήγησης:

1.1 Ένα πρόσωπο που είναι αρμόδιο να διεξάγει πρακτικές αξιολογήσεις, ως επιβάτης αυτοκινήτου, των επιδόσεων οδήγησης ενός υποψηφίου πρέπει να διαθέτει γνώσεις, δεξιότητες και κατανόηση των θεμάτων που αναφέρονται στα σημεία 1.2 έως 1.6.

1.2 Τα προσόντα ενός εξεταστή πρέπει να σχετίζονται με την αξιολόγηση των επιδόσεων ενός υποψηφίου που ζητά άδεια οδήγησης της κατηγορίας στην οποία αντιστοιχεί η δοκιμασία οδήγησης στην οποία υποβάλλεται.

1.3 Γνώσεις και κατανόηση της οδήγησης και αξιολόγηση:

- ✓ θεωρία της συμπεριφοράς κατά την οδήγηση,
- ✓ αντίληψη του κινδύνου και αποφυγή ατυχημάτων,
- ✓ το αναλυτικό πρόγραμμα στο οποίο βασίζονται οι κανόνες που διέπουν τη δοκιμασία οδήγησης,
- ✓ οι απαιτήσεις της δοκιμασίας οδήγησης,
- ✓ νομοθεσία σχετική με την οδική κυκλοφορία, συμπεριλαμβανομένων της σχετικής ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας και των ερμηνευτικών κατευθυντήριων γραμμών,
- ✓ θεωρία και τεχνικές αξιολόγησης,
- ✓ αμυντική οδήγηση.

1.4 Δεξιότητες αξιολόγησης:

- ✓ ικανότητα να παρατηρεί με ακρίβεια, να παρακολουθεί και να εκτιμά τις γενικές επιδόσεις του υποψηφίου, ιδίως δε:
- ✓ ορθή και πλήρη αναγνώριση επικίνδυνων καταστάσεων,
- ✓ επακριβής καθορισμός των αιτίων και των πιθανών αποτελεσμάτων των καταστάσεων αυτών,
- ✓ απόκτηση πείρας και αναγνώριση σφαλμάτων,
- ✓ συνέπεια και εφαρμογή ενιαίων κριτηρίων κατά την αξιολόγηση,
- ✓ ταχεία αφομοίωση πληροφοριών και συνακόλουθη συναγωγή των βασικών σημείων,
- ✓ ικανότητα πρόβλεψης, εντοπισμός δυνητικών προβλημάτων, και ανάπτυξη στρατηγικών για την αντιμετώπιση τους,
- ✓ έγκαιρη και εποικοδομητική κριτική.

1.5 Προσωπικές δεξιότητες οδήγησης:

Ένα πρόσωπο που είναι αρμόδιο να διεξάγει πρακτική δοκιμασία για μια κατηγορία άδειας οδήγησης πρέπει να είναι ικανό για σταθερά υψηλού επιπέδου οδήγηση αυτού του τύπου οχήματος.

1.6 Ποιότητα υπηρεσιών

- ✓ καθορίζει και ανακοινώνει στον υποψήφιο τι πρόκειται να του ζητηθεί κατά τη διάρκεια της δοκιμασίας,
- ✓ επικοινωνεί με σαφήνεια, επιλέγοντας το κατάλληλο περιεχόμενο, τρόπο και γλώσσα για το εκάστοτε ακροατήριο και την εκάστοτε κατάσταση και απαντά στις ερωτήσεις των υποψηφίων,
- ✓ παρέχει σαφείς εξηγήσεις όσον αφορά το αποτέλεσμα της δοκιμασίας,
- ✓ συμπεριφέρεται προς τους υποψήφιους με σεβασμό και χωρίς διακρίσεις.

1.7 Γνώσεις σχετικά με την τεχνική και τη φυσική του οχήματος

- ✓ γνώσεις τεχνικής του οχήματος, όπως διεύθυνση, ελαστικά, φρένα, φώτα, ιδίως για τις μοτοσικλέτες και τα βαρέα οχήματα,
- ✓ ασφάλεια φόρτωσης.
- ✓ γνώσεις σχετικά με την φυσική οχημάτων, όπως ταχύτητα, τριβή, δυναμική, ενέργεια.

1.8 Οδήγηση κατά τρόπο οικονομικό και φιλικό προς το περιβάλλον.

2. Γενικές προϋποθέσεις

2.1 Ο εξεταστής άδειας οδήγησης κατηγορίας Β:

α) πρέπει να είναι κάτοχος άδειας οδήγησης κατηγορίας Β επί τουλάχιστον 5 έτη

β) πρέπει να είναι ηλικίας τουλάχιστον 23 ετών

γ) πρέπει να ολοκληρώσει τον κύκλο απόκτησης των τυπικών προσόντων τα οποία προβλέπονται στο σημείο 3 του παρόντος Παραρτήματος και, στη συνέχεια, να έχει παρακολουθήσει τις ρυθμίσεις εξασφάλισης της ποιότητας και διαρκούς επιμόρφωσης που προβλέπονται στο σημείο 4 του παρόντος Παραρτήματος·

δ) πρέπει να έχει περατώσει επαγγελματική εκπαίδευση η οποία οδηγεί τουλάχιστον στην ολοκλήρωση του επιπέδου 3 όπως αυτό ορίζεται στην απόφαση 85/368/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 16ης Ιουλίου 1985

ε) δεν πρέπει ταυτόχρονα να εργάζεται επαγγελματικά ως εκπαιδευτής οδήγησης σε σχολή οδήγησης.

2.2. Ο εξεταστής άδειας οδήγησης των λοιπών κατηγοριών:

α) πρέπει να είναι κάτοχος άδειας οδήγησης της συγκεκριμένης κατηγορίας, ή να κατέχει ισοδύναμες γνώσεις μέσω επαρκούς επαγγελματικής κατάρτισης,

β) πρέπει να έχει ολοκληρώσει τον κύκλο απόκτησης των τυπικών προσόντων τα οποία προβλέπονται στο σημείο 3 του παρόντος Παραρτήματος και, στη συνέχεια, να έχει παρακολουθήσει τις ρυθμίσεις εξασφάλισης της ποιότητας και διαρκούς επιμόρφωσης που προβλέπονται στο σημείο 4 του παρόντος Παραρτήματος,

γ) πρέπει να έχει χρηματίσει εξεταστής άδειας οδήγησης κατηγορίας Β επί τουλάχιστον 3 έτη. Η απαίτηση αυτή μπορεί να μη λαμβάνεται υπόψη εάν ο εν λόγω εξεταστής μπορεί να αποδείξει:

- ✓ τουλάχιστον 5ετή οδήγηση οχήματος της συγκεκριμένης κατηγορίας, ή
- ✓ θεωρητική και πρακτική αξιολόγηση ικανότητας οδήγησης επιπέδου ανώτερου από αυτό που απαιτείται για την απόκτηση άδειας οδήγησης, καθιστώντας, με τον τρόπο αυτόν, περιττή την απαίτηση αυτήν,

δ) πρέπει να έχει περατώσει επαγγελματική εκπαίδευση η οποία οδηγεί τουλάχιστον στην ολοκλήρωση του επιπέδου 3 όπως αυτό ορίζεται στην απόφαση 85/368/ΕΟΚ,

ε) δεν πρέπει ταυτόχρονα να εργάζεται επαγγελματικά ως εκπαιδευτής οδήγησης σε σχολή οδήγησης.

2.3 Ισοδυναμίες

2.3.1 Επιτρέπεται σε έναν εξεταστή να διεξάγει δοκιμασίες οδήγησης για τις κατηγορίες AM, A1, A2 και A, εφόσον αποκτήσει τα τυπικά προσόντα που αναφέρονται στο σημείο 3 για μία από τις κατηγορίες αυτές.

2.3.2 Επιτρέπεται σε έναν εξεταστή να διεξάγει δοκιμασίες οδήγησης για τις κατηγορίες C1, C, D1 και D, εφόσον αποκτήσει τα τυπικά προσόντα που αναφέρονται στο σημείο 3 για μία από τις κατηγορίες αυτές.

2.3.3 Επιτρέπεται σε έναν εξεταστή να διεξάγει δοκιμασίες οδήγησης για τις κατηγορίες BE, C1E, CE, D1E και DE, εφόσον αποκτήσει τα τυπικά προσόντα που αναφέρονται στο σημείο 3 για μία από τις κατηγορίες αυτές.

3. Τυπικά προσόντα**3.1 Αρχική κατάρτιση**

3.1.1 Πριν επιτραπεί σε ένα πρόσωπο να διεξαγάγει δοκιμασίες οδήγησης, το πρόσωπο αυτό πρέπει να έχει ολοκληρώσει επιτυχώς τα σχετικά προγράμματα κατάρτισης του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, προκειμένου να αποκτήσει τα προσόντα που αναφέρονται στο σημείο 1.

3.1.2 Τα ανωτέρω προγράμματα κατάρτισης μπορούν να αναφέρονται σε μία ή περισσότερες κατηγορίες οχημάτων, ανάλογα με το περιεχόμενο τους και παρέχουν στους επιτυχόντες την αρμοδιότητα διεξαγωγής δοκιμασιών οδήγησης για μία ή για περισσότερες κατηγορίες άδειας οδήγησης κατά περίπτωση

3.2 Εξετάσεις

3.2.1 Πριν επιτραπεί σε ένα πρόσωπο να διεξαγάγει δοκιμασίες οδήγησης, το πρόσωπο αυτό πρέπει να αποδεικνύει ικανοποιητικό επίπεδο γνώσεων, κατανόησης, δεξιοτήτων και ικανοτήτων όσον αφορά τα θέματα που αναφέρονται στο σημείο 1.

3.2.2 Τα ανωτέρω αποδεικνύονται με την επιτυχή παρακολούθηση των σχετικών προγραμμάτων κατάρτισης του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Η παρακολούθηση θεωρείται επιτυχής, εφόσον ο ενδιαφερόμενος επιτυγχάνει στις θεωρητικές και πρακτικές εξετάσεις, που οργανώνονται με το πέρας του εκάστοτε προγράμματος κατάρτισης. Εφόσον κρίνεται σκόπιμο, επιτρέπεται να χρησιμοποιείται αξιολόγηση βάσει υπολογιστή. Οι λεπτομέρειες όσον αφορά τη φύση και τη διάρκεια των τυχόν δοκιμασιών και αξιολογήσεων στο πλαίσιο της εξέτασης καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

4. Εξασφάλιση της ποιότητας και διαρκής επιμόρφωση**4.1 Εξασφάλιση της ποιότητας**

4.1.1 Με ευθύνη του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, εξασφαλίζεται η διατήρηση του επιπέδου των εξεταστών οδήγησης και λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα και ρυθμίσεις για τους σκοπούς αυτούς

4.1.2 Οι ρυθμίσεις εξασφάλισης της ποιότητας, οι οποίες καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, περιλαμβάνουν την εποπτεία των εξεταστών κατά την εργασία τους, την μετεκπαίδευσή τους και την επαναδιαπίστευσή τους, τη συνεχή επαγγελματική τους εξέλιξη, καθώς και περιοδική επανεξέταση των αποτελεσμάτων των δοκιμασιών οδήγησης που έχουν διεξαγάγει.

4.1.3 Κάθε εξεταστής υπόκειται σε ετήσια εποπτεία κατά την οποία εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις εξασφάλισης της ποιότητας που αναφέρονται στο σημείο 4.1.2. Κάθε εξεταστής επιτηρείται κατά τη διεξαγωγή των δοκιμασιών μια φορά ανά 5ετία, επί συνολική διάρκεια τουλάχιστον μισής ημέρας, ώστε να είναι δυνατή η επιτήρηση περισσότερων της μιας δοκιμασιών. Όταν διαπιστώνονται προβλήματα, θα πρέπει να λαμβάνονται επανορθωτικά μέτρα.

4.1.4 Όταν ένα εξεταστής είναι αρμόδιος να διεξάγει δοκιμασίες οδήγησης σε περισσότερες της μιας κατηγορίες, η εκπλήρωση της υποχρέωσης εποπτείας για τις δοκιμασίες μιας κατηγορίας συνεπάγεται εκπλήρωση της υποχρέωσης για περισσότερες της μιας κατηγορίες.

4.1.5 Οι εξετάσεις οδήγησης παρακολουθούνται και εποπτεύονται από εξουσιοδοτημένο φορέα που καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ώστε να εξασφαλίζεται η ορθή και συνεπής εφαρμογή της αξιολόγησης.

4.2 Διαρκής επιμόρφωση

4.2.1 Προκειμένου οι εξεταστές οδήγησης να συνεχίσουν να ασκούν τα καθήκοντα τους, ανεξάρτητα από τον αριθμό κατηγοριών για τις οποίες είναι διαπιστευμένοι, απαιτείται να παρακολουθούν:

α. Τακτική διαρκή επιμόρφωση τουλάχιστον τεσσάρων ημερών συνολικά ανά διετία προκειμένου:

- ✓ να διατηρούν και να επικαιροποιούν τις απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες εξέτασης,
- ✓ να αποκτούν νέα προσόντα που έχουν καταστεί ουσιώδη για την άσκηση του επαγγέλματος τους,
- ✓ να εξασφαλίζεται ότι ένας εξεταστής εξακολουθεί να διεξάγει τις δοκιμασίες κατά αμερόληπτο και ομοιόμορφο τρόπο,

β. Διαρκή επιμόρφωση τουλάχιστον πέντε ημερών συνολικά ανά πενταετία προκειμένου να αναπτύσσουν και να διατηρούν τις απαιτούμενες πρακτικές δεξιότητες οδήγησης.

4.2.2 Το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίζει ότι παρέχεται αμέσως ειδική κατάρτιση στους εξεταστές, για τους οποίους, μέσω του υφιστάμενου συστήματος εξασφάλισης της ποιότητας, διαπιστώνεται ότι εκτελούν πλημμελώς τα καθήκοντα τους.

4.2.3 Η διαρκής επιμόρφωση μπορεί να έχει τη μορφή ενημέρωσης, διδασκαλίας σε τάξη, συμβατικής ή ηλεκτρονικής μάθησης, είναι δε δυνατόν να παρέχεται είτε σε ατομική είτε σε ομαδική βάση. Μπορεί επίσης να περιλαμβάνει την επαναδιαπίστευση επιπέδου που κρίνεται κατάλληλη κάθε φορά από το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

4.2.4 Όταν ένα εξεταστής είναι αρμόδιος να διεξάγει δοκιμασίες οδήγησης σε περισσότερες της μιας κατηγορίες, η εκπλήρωση της υποχρέωσης διαρκούς επιμόρφωσης για τις δοκιμασίες μιας κατηγορίας συνεπάγεται εκπλήρωση της υποχρέωσης για περισσότερες της μιας κατηγορίες, εφόσον πληρούται η προϋπόθεση που αναφέρεται στο σημείο 4.2.5.

4.2.5 Όταν ένας εξεταστής δεν έχει διεξαγάγει δοκιμασίες για μια κατηγορία κατά τη διάρκεια μιας 24μηνιας περιόδου, ο εξεταστής υποβάλλεται σε κατάλληλη επαναξιολόγηση πριν του επιτραπεί να διεξαγάγει δοκιμασίες οδήγησης για την

κατηγορία αυτήν. Η επαναξιολόγηση αυτή μπορεί να πραγματοποιείται ως μέρος της απαίτησης που αναφέρεται στο σημείο 4.2.1.

5. Κεκτημένα δικαιώματα

5.1 Πρόσωπα που είναι αρμόδια να διεξάγουν δοκιμασίες οδήγησης πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος Παραρτήματος, εξακολουθούν να διεξάγουν δοκιμασίες οδήγησης, ανεξαρτήτως του εάν τους έχει χορηγηθεί η σχετική αρμοδιότητα σύμφωνα με τις γενικές προϋποθέσεις του σημείου 2 ή με τη διαδικασία τυπικών προσόντων του σημείου 3.

5.2 Ωστόσο, οι εξεταστές αυτοί υπόκεινται στις ρυθμίσεις τακτικής εποπτείας και εξασφάλισης της ποιότητας που αναφέρονται στο σημείο 4.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V Ελάχιστες απαιτήσεις εκπαίδευσης οδηγών για σύνολα οχημάτων της κατηγορίας B με ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας που υπερβαίνει τα 750 kg, όταν ο συνδυασμός αυτός υπερβαίνει τα 3.500 kg και είναι μικρότερος ή ίσος των 4.250 kg (τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3).

1. Η συνολική διάρκεια της θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης των οδηγών ορίζεται σε τουλάχιστον επτά (7) ώρες.

2. Περιεχόμενο της εκπαίδευσης οδηγών.

Η εκπαίδευση των οδηγών καλύπτει τις γνώσεις, τις ικανότητες και τη συμπεριφορά όπως περιγράφονται στο στοιχείο 2 του Παραρτήματος II, καθώς και τις αντίστοιχες απαιτήσεις του στοιχείου 7 του ίδιου Παραρτήματος. Ιδιαίτερη προσοχή δίδεται:

- Στη δυναμική της κίνησης των οχημάτων, στα κριτήρια ασφαλείας, στα έλκοντα οχήματα και ρυμουλκούμενα (μηχανισμός ζεύξης), στην ορθή φόρτωση και στον εξοπλισμό ασφαλείας.

Το πρακτικό μέρος της εκπαίδευσης περιλαμβάνει τις ακόλουθες δοκιμασίες: επιτάχυνση, επιβράδυνση, οπισθοπορεία, πέδηση, απόσταση ακινητοποίησης, αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας, πέδηση/αποφυγή, ταλάντευση ρυμουλκούμενου, αποσύνδεση ρυμουλκούμενου από το μηχανοκίνητο όχημά του και επανασύνδεσή του, στάθμευση.

- ✓ Ο υποψήφιος πρέπει να εκτελεί το πρακτικό μέρος της εκπαίδευσης και να επιδεικνύει τις ικανότητες και τη συμπεριφορά του στους δημόσιους δρόμους.
- ✓ Τα σύνολα οχημάτων που χρησιμοποιούνται για την εκπαίδευση εμπίπτουν στην κατηγορία της άδειας οδήγησης για την οποία έχει υποβάλει αίτηση ο ενδιαφερόμενος.⁹²

---

⁹² Αντικατάσταση Παραρτήματος V με την παρ. 12 του άρθρου 50 του ν.4155/2013 (Α'120)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI Ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά την εκπαίδευση και την δοκιμασία οδηγών για μοτοσικλέτες εντός της κατηγορίας A (σταδιακή πρόσβαση)

1. Διάρκεια της εκπαίδευσης οδηγών τουλάχιστον επτά (7) ώρες.

2. Περιεχόμενο της εκπαίδευσης οδηγών

Η εκπαίδευση οδηγών περιέχει όλες τις πτυχές που καλύπτει το σημείο 6 του Παραρτήματος II :

- Κάθε συμμετέχων πρέπει να εκτελεί τα πρακτικά μέρη της εκπαίδευσης και επιδεικνύει τις ικανότητες και τη συμπεριφορά του στους δημόσιους δρόμους.
- Οι μοτοσικλέτες που χρησιμοποιούνται για την εκπαίδευση εμπίπτουν στην κατηγορία της άδειας οδήγησης για την οποία έχουν υποβάλει αίτηση οι συμμετέχοντες.

3. Διάρκεια και περιεχόμενο της δοκιμασίας ελέγχου των ικανοτήτων και της συμπεριφοράς

Η διάρκεια της δοκιμασίας και η απόσταση που διανύεται πρέπει να είναι επαρκείς για την αξιολόγηση των ικανοτήτων και της συμπεριφοράς που καθορίζονται στο σημείο 2 του παρόντος παραρτήματος.⁹³

---

⁹³ Αντικατάσταση με την παρ. 10 του άρθρου 50 του ν.4155/2013 (Α'120)

Άρθρο 21Α Αμοιβαία Συνδρομή⁹⁴
(άρθρο 15 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)

1. Τα κράτη μέλη αλληλοβοηθούνται στην εφαρμογή της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ και ανταλλάσσουν πληροφορίες για τις άδειες που χορηγούν, ανταλλάσσουν, αντικαθιστούν, ανανεώνουν ή αφαιρούν. Χρησιμοποιούν το ενωσιακό δίκτυο αδειών οδήγησης που δημιουργείται για τον σκοπό αυτόν, όταν αυτό τεθεί σε λειτουργία.
2. Το δίκτυο της παρ. 1 χρησιμοποιείται για την ανταλλαγή πληροφοριών για σκοπούς ελέγχου που προβλέπονται σε άλλες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης.
3. Διασφαλίζεται ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αναφέρεται στο παρόν πραγματοποιείται αποκλειστικά για σκοπούς εφαρμογής του παρόντος, για τη διευκόλυνση της διασυνωριακής ανταλλαγής πληροφοριών για τροχαίες παραβάσεις που έχουν σχέση με την οδική ασφάλεια. Κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του παρόντος γίνεται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (L 119) και τον ν. 4624/2019 (Α' 137), με τον οποίο ορίζονται μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού.
4. Για την πρόσβαση στο δίκτυο και τη βάση δεδομένων λαμβάνονται τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για τη διασφάλισή τους. Η πρόσβαση δίδεται στους υπεύθυνους επεξεργασίας των υπηρεσιών που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή του παρόντος.
5. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών θεσπίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές και οι διαδικασίες για την εφαρμογή του ενωσιακού δικτύου αδειών οδήγησης, με σκοπό την εξασφάλιση της εποπτείας και του ελέγχου κάθε κατηγορίας που χορηγείται, ανταλλάσσεται, αντικαθίσταται, ανανεώνεται ή αφαιρείται, καθορίζονται οι προϋποθέσεις ενημέρωσης των αλλοδαπών αρχών και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.⁹⁵

Άρθρο 22 Ισχύς
(άρθρο 16 παρ. 2 της οδηγίας 2006/126/ΕΚ)

1. Η ισχύς του παρόντος διατάγματος αρχίζει στο σύνολό του από 19.1.2013.
2. Οι διατάξεις:α) του στοιχείου θ της παρ. 1 του άρθρου 2,β) του στοιχ. β της παρ.2 του άρθρου 4,γ) του στοιχ. δ της παρ.1 και της παρ. 4 του άρθρου 6, δ) των άρθρων 8, 9, ε), καθώς και τα Παραρτήματα I, II και III ισχύουν από 19.1.2009.

Στον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

⁹⁴ Προσθήκη άρθρου με την παρ. 8 του άρθρου 50 του ν. 4155/2013 (Α'120)

⁹⁵ Αντικατάσταση άρθρου με το άρθρο 41 του ν.4784/2021 (Α'40)